# Verslag openbare ochtendvergadering commissie Stad & Ruimte

| | |
|---|---|
| **Datum** | 1 juli 2021 |
| **Locatie** | Raadzaal, stadhuis |
| **Verslag door** | mw. I.B. Koren (Notuleerservice Nederland) |
| **Vaststelling verslag** | |

## Aanwezigen

De voorzitters, mw. A-M. Podt en mw. R. Heijne, de wethouders, dhr. K. Diepeveen en dhr. K. Verschuure, de leden, dhr. G. te Hoonte (VVD), mw. J. Zwinkels (CDA), mw. E. Oosters (Student&Starter), dhr. M. Koning (D66), dhr. B. Işik (PvdA), dhr. T. Schipper (SP), dhr. R. van der Graaf (ChristenUnie), dhr. S. Nagtegaal (PVV), mw. L. Snippe (PvdD), dhr. R. van der Zweth (PvdA), dhr. R. Peters (D66), mw. M. Deldjou Fard (GroenLinks), mw. J. Admiraal (ChristenUnie), mw. J. van Ophem (Student&Starter)

## Afwezigen

Er zijn geen afwezigen gemeld.

## Verslag openbare vergadering commissie Stad & Ruimte


1. Opening en mededelingen ..... 1
2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten ..... 2
3. Verslagen ..... 2
4. Raadsvoorstel Bestemmingsplan Merwedekanaalzone deelgebied 6, Zeehaenkade e.o ..... 2
5. Raadsbrief Utrecht Marketing ..... 8
LIJST VAN TOEZEGGINGEN ..... 13


## 1. Opening en mededelingen

**De voorzitter** opent de vergadering om 10.00 uur en heet iedereen van harte welkom.

**De heer Te Hoonte** (VVD) heeft een punt van orde. Hij merkt op dat hij het ongepast vindt dat gisteren om 18.00 uur het bericht kwam dat de spreektijdenregeling weer was aangepast. Namens de commissie verzoekt hij het presidium om dit soort zaken ruim van te voren aan te geven. Ook dient dit soort zaken niet telkenmale plaats te vinden en dienen evaluaties te worden afgewacht.

**De voorzitter** geeft aan dat zij als voorzitter er ook enige aanstoot aan heeft genomen. Helaas is het zo, dat de commissieleden het er op dit moment mee moeten doen. Zij inventariseert vervolgens of er mededelingen zijn.

**De heer Te Hoonte** (VVD) geeft aan dat hij een punt heeft met betrekking tot de spreektijden bij de RSU.

**De voorzitter** concludeert dat dit punt met de woordvoeders besproken zal worden als het punt aan de orde is.

## 2. Vaststellen agenda en inventarisatie te bespreken agendapunten

**De voorzitter** concludeert dat, met inachtneming van de opmerking van de heer Te Hoonte, de agenda wordt vastgesteld.

## 3. Verslagen

- Verslag van de openbare vergaderingen van de commissie Stad en Ruimte van 3 en 10 juni 2021.
- Verslag van de geheime vergadering van de commissie Stad en Ruimte van 3 juni 2021.

**De voorzitter** concludeert dat de griffie geen opmerkingen heeft ontvangen en dat de verslagen zijn vastgesteld.

## 4. Raadsvoorstel Bestemmingsplan Merwedekanaalzone deelgebied 6, Zeehaenkade e.o.

**De voorzitter** constateert dat het college voor deelgebied 6 een actualiserend bestemmingsplan heeft opgesteld. Hiermee wordt de huidige gebruikssituatie van gemengd wonen en werkgebied vastgelegd en worden enkele beperkingen voor bedrijven en parkeren doorgevoerd. De ter inzagelegging van het ontwerpplan heeft zeven zienswijzen opgeleverd. Naar aanleiding van enkele zienswijzen heeft het college het plan gewijzigd. Het college stelt de raad voor het bestemmingsplan vast te stellen.

**Wethouder Diepeveen** merkt op dat de heer Te Hoonte een aantal technische vragen heeft gesteld. Een van die vragen heeft ertoe geresulteerd dat het college het verstandig vindt om met een strekt ter vervanging te komen. Dit heeft te maken met het feit dat in het bestemmingsplan een regeling is opgenomen om parkeerplaatsen alleen binnen het plangebied in te zetten. De vraag is alleen wat nu precies het plangebied is. Het recent door de raad vastgestelde bestemmingsplan voor de Eendrachtslaan valt buiten het plangebied maar binnen deelgebied 6 van de Merwedekanaalzone. De strekt ter vervanging zal de term plangebied vervangen door deelgebied 6 Merwedekanaalzone. Hierdoor wordt duidelijk dat de Eendrachtlaan er met betrekking tot de parkeerregulering binnen valt.

**De voorzitter** verduidelijkt dat het gaat om een technische wijziging en geen inhoudelijke wijziging.

**De heer Te Hoonte** (VVD) constateert dat het college bijna te laat was met het bestemmingsplan en dat daarvoor een aantal voorbereidingsbesluiten ook niet op tijd waren. Dit verdient geen schoonheidsprijs. Verder constateert de VVD ook dat de autogebruiker dwars wordt gezeten doordat parkeerruimte in deelgebied 6 wordt weggehaald. Hier komt een motie voor. Vervolgens gaat hij in op de milieucategorieën. De categorieën 3.1. en 3.2. zitten nu vooral in het binnen gebied. De nieuwe bedrijventerreinen zijn echter nog niet klaar en er gaat ook nog niet gebouwd worden. Kan een en ander niet conserverend worden opgesteld? Dit scheelt ook een planschadeclaim. Zodra deelgebied 6 echt aan de orde is, kan dan verder worden gegaan. Ook hiervoor komt de VVD-fractie met een motie of amendement.

**Mevrouw Oosters** (Student&Starter) zegt dat Student&Starter graag een bijdrage levert aan de actualisering. De fractie wil nog wel twee punten aanstippen. Uit het raadsvoorstel blijkt dat het risico op planschadeclaims aanzienlijk is. Student&Starter maakt zich hier zorgen over ook door de snelheid waarmee het bestemmingsplan nu naar de raad is gekomen. Op welke wijze zet het college in op constructief contact met de partijen in het gebied om zo de kans op planschadeclaims te verkleinen of te voorkomen? Het tweede punt gaat over het toevoegen van tijdelijke voorzieningen. Er is toegezegd bij verdere plannen voor deelgebied 6 actief op zoek te gaan naar mogelijkheden voor tijdelijke horeca, recreatie- of maatschappelijke voorzieningen. Dit heeft de fractie alleen niet teruggezien in het voorliggende bestemmingsplan. Wat is de inzet van de wethouder op dit onderwerp?

**De heer Te Hoonte** (VVD) vraagt welke voorzieningen Student&Starter ziet in deelgebied 6.

**Mevrouw Oosters** (Student&Starter) denkt aan tijdelijke voorzieningen voor recreatie of horeca.

**De heer Koning** (D66) benadrukt dat D66 in de basis meer positief kijkt naar deze ontwikkeling. Deze is in lijn met de omgevingsvisie deel een. Op dit moment wordt gekozen voor een conserverend karakter waarin minder mogelijk wordt gemaakt ten aanzien van de hoge milieu categorieën. D66 vindt dit de juiste keuze, ook in relatie tot eerdere besluitvorming. Ten slotte hoort de partij graag wat er gebeurt als er andere initiatieven komen zoals transformaties of tijdelijke functies.

**De heer Te Hoonte** (VVD) kan zich voorstellen dat als dit tot ontwikkeling leidt, dat de milieucategorie misschien teruggebracht moet worden. Tegelijkertijd is het zo, dat het college ervoor heeft gekozen een omgevingsvisie deel 2 te maken. Hieruit blijkt dat er eigenlijk geen capaciteit is om woningen toe te voegen zonder dat aantoonbaar kan worden gemaakt dat de verkeersstructuur dat aankan. Nu wordt het risico gelopen dat bedrijven leeg komen te staan omdat deze geen nieuwe huurders kunnen vinden. Is dit wat D66 wil?

**De heer Koning** (D66) zegt dat onwenselijk is, dat er meer milieuhinder in het gebied mogelijk wordt gemaakt en dat het vanuit economisch perspectief onverstandig is dat geïnvesteerd wordt langs de lijn van milieucategorieën 3.1. en 3.2. D66 steunt hetgeen wat voorligt.

**De heer Işik** (PvdA) zegt dat de PvdA-fractie zich kan vinden in de doelstellingen van de actualisatie. Het college wil in het gebied werkgelegenheid organiseren. Wat voor soort werkgelegenheid denkt het college aan en wordt hierbij gedacht aan lage en middelbare opgeleide werknemers?

**Mevrouw Zwinkels** (CDA) vraagt of als in de toekomst mogelijk toch woningen toegevoegd kunnen worden of die dan gecompenseerd kunnen worden in deelgebied 5 waar nu een sterke verdichting plaatsvindt.

**De heer Işik** (PvdA) zegt dat de PvdA geen voorstander is van maximale verdichting in de Merwedekanaalzone. Spreiding is een idee.

**De heer Te Hoonte** (VVD) merkt op dat de milieucategorie omlaag zou kunnen als de tweede fase van de Merwedekanaalzone niet in deelgebied 5 wordt gedaan maar in deelgebied 6. Graag een reactie van de wethouder.

**De heer Işik** (PvdA) vervolgt zijn bijdrage en sluit aan bij de opmerking van mevrouw Oosters over de risico's met betrekking tot planschade. Tot slot wordt in de stukken bij de milieu categorieën gesproken over passende waardering. Wat bedoelt het college daarmee?

**Mevrouw De Koning** (GroenLinks) zegt dat de GroenLinks-fractie zich kan vinden in het bestemmingplan. De fractie is het eens met de VVD dat het proces geen schoonheidsprijs verdient. Hoe wordt dit in de toekomst voorkomen? Tot slot vraagt GroenLinks hoe de kansen die er liggen in het gebied benut gaan worden.

**De heer Van der Graaf** (ChristenUnie) zegt dat het goed is dat nu een bestemmingsplan wordt vastgesteld. Het is belangrijk om de vaart erin te houden. Verder sluit de fractie aan bij de vraag over waarom er een 'last minute-gevoel' is ontstaan. Tot slot vraagt de ChristenUnie welke ruimte het bestemmingsplan biedt om tijdelijke flexkantoren toe te voegen.

**De heer Te Hoonte** (VVD) vraagt waar dit bestemmingsplan leidt tot snelheid in de ontwikkeling van datgene wat in omgevingsvisie deel twee staat.

**De heer Van der Graaf** (ChristenUnie) denkt dat in het bestemmingsplan geregeld kan worden wat men wel en niet wil in het gebied.

**De heer Te Hoonte** (VVD) constateert dat in het bestemmingsplan alleen geregeld wordt dat de milieucategorie verlaagd is. Dit leidt tot planschade. Er worden dus dingen onmogelijk gemaakt.

**De heer Van der Graaf** (ChristenUnie) antwoordt dat het verlagen van de milieucategorie een van de dingen is die wordt geregeld. Er worden ook een aantal andere zaken geregeld zoals rond parkeren en milieuzones.

**De heer Schipper** (SP) sluit aan bij de woorden van de heer Koning en mevrouw De Koning. Het bestemmingsplan kan als A-punt door naar de raad.

**De heer Nagtegaal** (PVV) zegt dat de PVV zich net als de VVD afvraagt, waarom mensen van andere plekken niet kunnen parkeren in dit gebied. Het is niet helder wat nu de bezetting is in de particuliere parkeergarages. Kan met deze parkeergarages iets geregeld worden?

**Mevrouw Zwinkels** (CDA) heeft begrip voor het voorstel van het college. Er moet minder milieuruimte worden toegelaten in verband met het feit dat de omgeving meer een woonomgeving moet worden. Opvallend is wel, dat er een flinke aanpassing wordt gedaan aan de bouwhoogte. Ten aanzien van het parkeren is het goed dat er een strekt ter vervanging komt. De fractie vraagt wel welke andere constructies er nog gaan komen ten aanzien van parkeren. Tot slot is het CDA benieuwd naar de volgtijdelijkheid.

**Mevrouw Snippe** (PvdD) zegt dat de fractie zich kan aansluiten bij eerdere opmerkingen en vragen van de VVD en GroenLinks. Het wel lastig om het bestemmingsplan te beoordelen zonder de bomenparagraaf. Een aantal jaar is geleden heeft het college toegezegd dat bij ieder ruimtelijk plan een bomenparagraaf wordt aangedragen. De PvdD vraagt of het college helder heeft hoe de situaties met betrekking tot groen en dierenwelzijn zijn. Bij bouwen wordt in principe rekening gehouden met stadsvogels en vleermuizen maar dit wordt nergens concreet. In hoeverre wil de wethouder hier in de strekt ter vervanging een oplossing voor vinden?

**De voorzitter** constateert dat het in verband met de strekt ter vervanging goed is om te peilen of dit laatste breder wordt gedragen dan alleen de PvdD.

**Mevrouw Zwinkels** (CDA) zegt dat het prima is als het punt van de PvdD in de strekt ter vervanging komt.

**Wethouder Diepeveen** merkt op dat de VVD, GroenLinks en de ChristenUnie hebben aangeven dat een en ander geen schoonheidsprijs verdient. De wethouder vindt dit ook en belooft beterschap. In de brief van begin juni is hier ook een excuus voor gemaakt. Naar aanleiding van dit incident wordt een werkschema voor voorbereidingsbesluiten gemaakt. Hiermee kan een betere termijnbewaking worden gerealiseerd en kan meer precies geschakeld worden met een ontwerpbestemmingsplan. Vervolgens gaat de wethouder in op parkeerruimte. Hij verduidelijkt dat het niet gaat om parkeerruimte in de openbare ruimte. Hier verandert deze bestemmingsplanregeling niets aan. Het gaat om de private parkeerplaatsen in deelgebied 6. Het bestemmingsplan geeft aan dat deze worden ingezet ten behoeve van de hoofdfunctie. Er is ook een mogelijkheid om deze te delen met andere functies en andere partijen in het gebied. Hiermee wordt parkeren van buiten voorkomen. Verder deelt het college het principe waar de heer Te Hoonte op wees, namelijk het parkeren aan de rand van de stad. In deelgebied 6 wordt alleen toegewerkt naar georganiseerde hubs en niet naar ongeorganiseerde gebieden aan de rand van de stad. Dit is ook omdat de Europalaan-Zuid in de verkeersmodellen naar voren komt als uiterst kwetsbaar.

**De heer Te Hoonte** (VVD) merkt op dat als een en ander vanzelf tot stand komt, dat dit de gemeenschap geen geld kost. Als mensen gewend zijn om in dat gebied te parkeren, dan is het makkelijk om de stap te zetten naar een uitbreiding van Westraven. Als Westraven uitgebreid wordt, dan kan de VVD zich niet voorstellen dat daar geparkeerd kan worden terwijl er wordt uitgebreid. Er zal constructief iets moeten gebeuren en dan is het fijn als er geen beperking op zit.

**Wethouder Diepeveen** begrijpt de redenering van de heer Te Hoonte. Het gaat alleen niet primair om markt of overheid maar om verkeersbelasting van de Europalaan-Zuid. Als de regeling niet wordt opgenomen in het bestemmingsplan dan wordt het risico gelopen dat er meer geparkeerd

gaat worden in deelgebied 6. Dit werkt dan vervolgens direct frustrerend op transformatiemogelijkheden naar een gemengd gebied. Hij wijst erop dat de essentie van de actualiseringsslag is, dat het bestemmingsplan op die punten wordt aangepast die belemmerend kunnen werken op de toekomstige transformatie. De heer De Graaf vroeg waarom dit nu al nodig is. Voor dit gebied geldt tot nu toe een beheerverordening en deze wordt nu omgezet in een bestemmingsplan. Dit past in de systematiek van de omgevingswet. Verder wordt met de drie punten bouwhoogte, parkeerregeling en milieucategorisering al met een schuin oog gekeken naar de omgevingsvisie deel 2 en het SP voor deelgebied 5. Een en ander wordt in lijn gebracht met elkaar waardoor dit moment wordt benut. Met betrekking tot betaald parkeren merkt hij op, dat in de omgevingsvisie deel 2 wordt voorzien voor deelgebied 6. Voorts sprak de heer Te Hoonte over de milieucategorisering. Het terugbrengen van de milieucategorisering met het oog op de toekomst, vindt het college van het grootste belang. Dit geldt bijvoorbeeld ook voor het vastgestelde bestemmingsplan Eendrachtlaan 10 in relatie tot de horecagroothandel. Als deze horecagroothandel vervangen wordt door een bedrijf uit dezelfde milieucategorie, dan kan men in de problemen komen met de intussen tot ontwikkeling gekomen Eendrachtlaan 10. De wethouder deelt vervolgens verheugd mee dat er geen beroep is aangetekend tegen het door de raad aangenomen bestemmingsplan bij de Raad van State. Dan de planschadeclaims. Er is een planschadeclaimrisicoanalyse gemaakt dat precies doet wat mevrouw Oosters vraagt. Een en ander wordt onderbouwd. Planschadeclaims zijn geen zekerheid maar wel een risico en dit risico dient te worden afgedekt in het kader van een goede ruimtelijke ordening. Hier dient daarom geld te worden gereserveerd en het is hierom dat bij de voorjaarsnota een risicoreservering wordt gedaan voor mogelijke toekomstige planschadeclaims. Technische vertaalt dit zich in een ophoging van het bedrag in de reserve grondexploitatie. Er is gevraagd of er contact is met bedrijven om planschadeclaims te voorkomen. Er is intensief contact en hopelijk voorkomt dit planschadeclaims.

**Mevrouw Zwinkels** (CDA) zegt dat naar aanleiding van reacties van bedrijven aanpassingen zijn gemaakt. Heeft de gemeente daarop weer een reactie gekregen?

**Wethouder Diepeveen** antwoordt dat de aanpassingen zijn gecommuniceerd maar dat hij niet weet hoe daarop is gereageerd.

**De heer Işik** (PvdA) vraagt of afspraken ten aanzien van planschade concreet worden vastgelegd.

**Wethouder Diepeveen** antwoordt dat het niet zo is dat de gemeente met partijen in een onderhandelingstraject zit. Het gaat hier om de publieke rol, het vaststellen van een bestemmingsplan. Daarnaast wordt achter de schermen een planschaderisicoanalyse gemaakt. Mevrouw Oosters sprak over tijdelijke voorzieningen zoals horeca. In de huidige beheerverordening is een aantal van dit soort voorzieningen al tot stand gekomen. Mevrouw Oosters noemde Europalaan 200. Een en ander hieromtrent kan binnen de beheerverordening maar ook binnen het bestemmingsplan via de kruimelgevallenregeling of tijdelijke vergunningen. De voorbeelden die al bekend zijn, zijn bijvoorbeeld Europalaan 80; de sportschool, de escaperoom, de bierbrouwerij en de stadswerkplaats Utrecht. Met betrekking tot flexkantoren merkt hij op dat die mogelijk zijn. Langs de Europalaan is een royaal gebied met een kantoorbestemming. Hier zitten mogelijkheden voor flexkantoren. Ten aanzien van de werkgelegenheid merkt de wethouder op dat die in het gebied heel divers is en dat er ook werkgelegenheid is voor mensen met een mbo-opleiding. Over de toekomstige woningbouw zegt hij dat nog geen ontwikkelend bestemmingsplan vastgesteld kan worden door de raad doordat er nog onderzoek plaatsvindt naar het verhogen van de woningbouw in het totaal van de Merwedekanaalzone. Het is hierom dat nu wordt gekozen voor een conserverend bestemmingsplan.

**De heer Işik** (PvdA) vraagt of een woningbouwprogramma voorgelegd wordt aan de raad.

**Wethouder Diepeveen** antwoordt bevestigend. Mevrouw Zwinkels wees op de mogelijkheid tot spreiding. In deelgebied 6 kan met het oog op de beperkingen die mobiliteit en het parkeren veroorzaken, niet verder worden gegaan.

**Mevrouw Zwinkels** (CDA) begrijpt dat niet op de onderzoeken vooruit kan worden gelopen. Zij vraagt wat de bandbreedte is voor deelgebied 6.

**Wethouder Diepeveen** zegt dat het totaal over een onderzoek van 3500 woningen gaat. 2000 woningen landen dan in deelgebied 5 en 1500 woningen in deelgebied 4 en 6.

**Mevrouw Zwinkels** (CDA) vraagt of een deel van de 2000 woningen voor deelgebied 5 overgezet kan worden naar deelgebied 6.

**Wethouder Diepeveen** antwoordt dat alles kan maar alleen niet nu. Er vloeien namelijk beperkingen voort uit de milieueffectrapportage die daar heeft plaatsgevonden.

**Mevrouw Zwinkels** (CDA) vraagt welke beperking er nu dan is in deelgebied 6.

**De heer Işik** (PvdA) vraagt of onderzocht is of spreiding toegepast kan worden.

**Wethouder Diepeveen** antwoordt dat dit is onderzocht. Wat daarvoor nodig is, is een aanpassing in het stedelijk mobiliteitssysteem op het niveau van heel zuidwest.

**De heer Te Hoonte** (VVD) merkt op dat in de RSU, 1300 woningen staan voor deelgebied 6.

**Wethouder Diepeveen** antwoordt dat dit aantal past in de cijfers die er staan.

**De heer Işik** (PvdA) vraagt of hij goed begrijpt dat spreiding ruimtelijk gezien wel kan maar dat het op basis van de mobiliteit niet kan.

**Wethouder Diepeveen** antwoordt dat het ruimtelijk-juridisch bezien nu niet kan. Hij vervolgt zijn beantwoording. Mevrouw De Koning sprak over een leegstaande kavel.

**Mevrouw De Koning** (GroenLinks) verduidelijkt dat zij Zeehaenkade 62-70 bedoelt. Zij verwijst naar pagina 35 van het bestemmingsplan.

**Wethouder Diepeveen** zegt het eens te zijn dat braakliggende terreinen niet wenselijk zijn. Hij verwacht dat de leegstand niet lang zal duren.

**Mevrouw Oosters** (Student&Starter) vraagt of het college een iets actievere houding aan kan nemen hierin.

**Wethouder Diepeveen** zegt dat hij weet dat er ambtelijk gezien actief en nauw contact is met allerlei partijen.

**Mevrouw De Koning** (GroenLinks) vraagt of de wethouder kan toezeggen dat hij het gesprek zal aangaan met de ambtenaren over het kavel dat zij heeft genoemd.

**Wethouder Diepeveen** zegt dat de vraag van mevrouw De Koning nog voor de raadsbehandeling schriftelijk beantwoord zal worden. Vervolgens vroeg de heer Nagtegaal hoe het zit met de bezetting van particuliere parkeergarages. Op dit moment is er geen zicht op deze bezetting. Daarnaast zouden gegevens van het afgelopen jaar niet representatief zijn vanwege COVID-19.

**De heer Nagtegaal** (PVV) vraagt of de wethouder de gegevens zou kunnen opvragen van voorgaande jaren.

**Wethouder Diepeveen** begrijpt van zijn ambtelijke ondersteuning dat er ook geen gegevens zijn van eerdere jaren. Dan de bouwhoogtes. Er is niet zozeer sprake van een aanpassing van bouwhoogtes als wel van een vastlegging van de huidige situatie. Van de beheerverordening waarin groothoogtes staan aangeduid wordt gegaan naar een bestemmingsplan waarin het gebruikelijk is om bouwhoogtes aan te geven. Tot slot de bomenparagraaf. Technisch gezien kan een bomenparagraaf worden toegevoegd waarin dan zal staan dat er geen bomen verdwijnen omdat er geen ontwikkelingen zijn in dit conserverende bestemmingsplan. Er zal dus een strekt ter vervanging komen met tevens een bomenparagraaf.

**Mevrouw Snippe** (PvdD) dankt voor de toezegging. Zij hoort graag waarom de bomenparagraaf in eerste instantie ontbrak.

**Wethouder Diepeveen** zegt dat de bomenparagraaf waarschijnlijk ontbrak vanwege het conserverende karakter van het bestemmingsplan. Een dierenwelzijn paragraaf zal niet worden opgenomen in de strekt ter vervanging.

**De heer Te Hoonte** (VVD) merkt op dat wellicht afgesproken kan worden dat standaard ook een dierenwelzijn paragraaf wordt opgenomen.

**Mevrouw Snippe** (PvdD) zegt dat dit veel debat zou schelen.
**De heer Te Hoonte** (VVD) zegt benieuwd te zijn naar een motie van de PvdD.

**De voorzitter** inventariseert of er antwoorden op vragen worden gemist maar constateert dat dit niet het geval is. Zij concludeert dat de tweede termijn ingaat.

**Mevrouw Zwinkels** (CDA) gaat in op de bouwhoogte. De wethouder gaf net aan dat die gelijk wordt gesteld aan de groothoogte. In de zienswijze van GBU staat echter dat er toch sprake is van een verslechtering. Het zou geen weergave zijn van de feitelijke situatie. Wordt nu juridisch iets aangepast en gaat dit dan ook echt een verschil geven?

**Wethouder Diepeveen** verduidelijkt dat bouwhoogte en groothoogte niet hetzelfde zijn. Groothoogte gaat uit van een ander ordeningsprincipe en van een andere manier van meten. Groothoogte is in onbruik geraakt om allerlei redenen. Bij bouwhoogte wordt de huidige situatie vastgelegd en dit past in de systematiek van dit bestemmingsplan.

**Mevrouw Zwinkels** (CDA) heeft het idee dat wordt voorgesteld om groothoogte en bouwhoogte gelijk te stellen aan elkaar. Zij zal hier schriftelijk op terugkomen voorafgaand aan de raadsbehandeling.

**De heer Te Hoonte** (VVD) vraagt of mevrouw Zwinkels wil dat de bouwhoogtes worden vastgelegd op een ontwikkelhoogte of dat zij wil dat de bestaande situatie op de juiste wijze wordt weergegeven.

**Mevrouw Zwinkels** (CDA) zegt dat met elkaar is geconcludeerd dat een conserverend bestemmingsplan wordt gemaakt. Zij heeft alleen de indruk gekregen dat wel degelijk een beleidsmatige wijziging in het bestemmingsplan wordt opgenomen.

**De heer Schipper** (SP) vraagt of dit soort technische zaken niet voorafgaand aan de commissie kan worden besproken.

**Wethouder Diepeveen** legt uit dat van een beheerverordening waar de groothoogte in staat, wordt gegaan naar een bestemmingsplan met bouwhoogte. Dit is conform de omgevingswet en dit is een beleid neutrale operatie.

**De heer Te Hoonte** (VVD) geeft aan dat hij moties en amendementen heeft aangekondigd. Er kan een half uur bespreektijd in de raad worden uitgetrokken.

**De heer Nagtegaal** (PVV) overweegt te komen met een motie met betrekking tot het parkeren. Voor de bespreektijd kan een half uur tot driekwartier worden uitgetrokken.

**Mevrouw Zwinkels** (CDA) geeft aan mogelijk met een motie te komen over de spreiding ten opzichte van deelgebied 5.

**De voorzitter** concludeert dat dit agendapunt als B-punt naar de raad gaat en dat een half uur bespreektijd uitgetrokken zal worden. Zij herhaalt de toezeggingen.
Het college informeert de commissie voor de raadsbehandeling over de benadering van de eigenaar van de lege kavel aan de Zeehaenkade 62 in het kader van de beoogde ontwikkeling van deze kavel. Dit is geen formele toezegging.
Wethouder Diepeveen neemt in de strekt ter vervanging een bomenparagraaf op.

Wethouder Diepeveen vervangt in de strekt ter vervanging de term plangebied voor deelgebied 6.

**De voorzitter** schorst de vergadering voor vijf minuten.

# 5. Raadsbrief Utrecht Marketing

**De voorzitter** constateert dat de fracties in debat willen over de raadsbrief. Het college geeft aan voornemens te zijn om een nieuwe meerjaren opdracht te verlenen.

**De heer Van der Zweth** (PvdA) zegt dat men kritisch is geweest op de rol die Utrecht Marketing heeft gespeeld. De kritiek werd ook bevestigd door de evaluatie van Berenschot die een jaar geleden is besproken. Er zou veel verbeteren maar of dit ook is gebeurd, is niet bekend. In de raadsbrief staat dat het college desondanks over wil gaan tot het verlenen van een meerjaren opdracht voor de gehele volgende raadsperiode tot en met 2026 zonder nieuwe evaluatie of tussenmoment om te besluiten over het vervolg. Na het debat van vorig jaar had de PvdA een tegenovergesteld voorstel verwacht. Het college stelt een jaar na de evaluatie dat de resultaten voldoende houvast en vertrouwen bieden om de meerjaren opdracht te verstrekken. De PvdA wijst erop dat het afgelopen jaar de cultuursector dicht was van oktober tot en met mei en dat er geen toerisme is geweest. Afgelopen jaar kan dus onmogelijk een beeld geven over of er verbeteringen zijn gekomen.

**De heer Peters** (D66) merkt op dat de evaluatie direct na twee jaar heeft plaatsgevonden. In de evaluatie staat dat het na twee jaar nog niet goed mogelijk is om te evalueren. Deelt de PvdA deze conclusie?

**De heer Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat dit inderdaad in de evaluatie staat. Dit betekent echter vooral dat nu opnieuw geëvalueerd zou moeten worden voordat voor vier, vijf jaar lang opnieuw de opdracht wordt verleend.

**De heer Peters** (D66) denkt dat een organisatie de kans en ruimte dient te krijgen om de aanbevelingen goed op te volgen. Daarna kan een keer geëvalueerd worden.

**De heer Van der Zweth** (PvdA) vindt dat raadsleden moeten controleren wat ervoor het publieke geld wordt gekregen en wat daarvoor wordt gedaan. Verder is het begrijpelijk dat Utrecht Marketing tijd nodig heeft maar er kan dan een nieuw moment voor een evaluatie worden ingepland alvorens wordt overgegaan tot een opdrachtverlening voor zoveel jaar.

**De heer Te Hoonte** (VVD) merkt op dat een en ander nog naar een meerjarenplan moet worden omgezet en dat er nog jaarplannen moeten volgen. Zit in die cyclus niet voldoende ruimte om ook te evalueren en bij te sturen?

**De heer Van der Zweth** (PvdA) denkt van niet. Er dient eerst een nieuw evaluatiemoment te worden ingebouwd.
**De heer Te Hoonte** (VVD) denkt dat de jaarplannen en het meerjarenplan besproken kunnen worden. Op deze manier kan de organisatie gaan bouwen en dat was de conclusie van de evaluatie.

**De heer Van der Zweth** (PvdA) zegt dat als ieder jaar wordt bijgestuurd een organisatie nog niet weet waar die aan toe is. Verder liggen de jaarplannen niet ter besluitvorming voor in de raad.

**Mevrouw Zwinkels** (CDA) vindt het jammer dat de PvdA een eenzijdig verhaal schetst rondom Utrecht Marketing. Waarom kan het niet gaan om goed opdrachtgeverschap?

**De heer Van der Zweth** (PvdA) merkt op dat Utrecht Marketing geen slechte werkgever is. Utrecht Marketing is bezig met het aanbrengen van verbeteringen maar het afgelopen jaar kan onmogelijk weerspiegelen of dit zijn effect heeft gehad.

**De voorzitter** schorst de vergadering voor vijf minuten vanwege technische problemen.

**De voorzitter** heropent de vergadering.

**De heer Van der Zweth** (PvdA) vindt dat te makkelijk voorbij wordt gegaan aan de zware evaluatie. Hier hoort opvolging aan te worden gegeven. Verder wijst hij erop dat de wethouder een jaar geleden heeft toegezegd dat erover twee jaar een nieuwe evaluatie gehouden zou worden. Waarom komt de wethouder hier niet op terug? Kan de wethouder zijn toezegging alsnog waarmaken en is hij het ermee eens dat het gunnen tot 2026 ervoor zorgt dat niet meer kan worden bijgestuurd? De opdracht kan worden verleend voor een jaar of iets langer en dan vindt er dan een evaluatie plaats. Vervolgens wordt dan helder of de meerjaren opdracht verleend kan worden.

**De heer Te Hoonte** (VVD) vindt dat er geen logica zit in het voorstel van de PvdA.

**De heer Van der Zweth** (PvdA) zegt dat niet ten koste van alles zekerheid gegeven moet worden. Daarnaast gaat Utrecht Marketing niet alleen over marketing van de stad. Er zit ook een cultuurcomponent in. De PvdA vreest dat dit het onderspit delft. Hij vervolgt zijn inbreng. De naamswijziging wordt op de lange baan geschoven terwijl juist blijkt dat de kosten daarvan behoorlijk meevallen. De PvdA vreest dat van uitstel afstel komt. Kan het college de naamswijziging koppelen aan de periode van een jaar en een evaluatie? Verder dient de naamswijziging niet ten koste te gaan van cultuur.

**De heer Peters** (D66) vraagt wat de heer Van der Zweth wil bereiken met een naamswijziging.

**De heer Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat de naam niet past bij de doelen van de organisatie.

**De heer Te Hoonte** (VVD) vraagt wat de PvdA nu concreet aangepast wil hebben.

**De heer Van der Zweth** (PvdA) zegt dat het voorstel van de PvdA is, om een opdracht te verlenen voor een jaar of net iets meer. Vervolgens kan dan worden geëvalueerd waarna besloten kan worden of een meerjaren opdracht wordt verleend tot 2026 of 2027. Dit moment kan dan ook worden gekoppeld aan een naamswijziging.

**Mevrouw Deldjou Fard** (GroenLinks) valt de PvdA bij. De zorgen over de zeer kritische evaluatie deelt GroenLinks. Met het voorstel van de PvdA is GroenLinks het niet helemaal eens. In haar bijdrage zal zij daar verder op ingaan. Met betrekking tot de naamswijziging vraagt zij of, als dit over een jaar dient te gebeuren, dit niet teveel is voor de stichting.

**De heer Van der Zweth** (PvdA) stelt voor deze vraag aan de wethouder te stellen.

**De heer Te Hoonte** (VVD) merkt op dat beter na de volgende evaluatie bekeken kan worden of het aan de orde is om de naam te wijzigen.

**De heer Peters** (D66) zegt dat het nog niet zo is, dat iedereen het erover eens is dat de naam gewijzigd moet worden. In de brief van het college staat dat op de langere termijn de wenselijkheid van een naamswijziging onderzocht zal worden.

**De heer Van der Zweth** (PvdA) zegt dat in een vorige brief stond dat het college het ook logisch vindt om de naam te wijzigen.

**Mevrouw Snippe** (PvdD) zegt dat de PvdD-fractie het eens is met de bijdrage van de PvdA. De fractie vindt het onverstandig om de opdracht nu voor vier jaar te verlengen. Een belangrijke reden hiervoor is, dat de coronaperiode niet representatief is. De coronaperiode is juist een reden om de opdracht nu voor een korte periode, bijvoorbeeld een jaar, te verlenen. Kan de wethouder toezeggen het contract voor een korte periode, bijvoorbeeld een jaar, te verlenen? In antwoord op de schriftelijke vragen nummer 274/2019 met de titel ‘Blijft Utrecht Marketing wel voor de cultuur?’ gaf het college aan zich zorgen te maken over de invulling van culturele activiteiten. Deze zorgen ziet de fractie echter vrijwel niet terug in de raadsbrief van 14 mei. Er worden zelfs vooral voorbeelden gegeven van het laten prevaleren van het economisch belang boven het belang van cultuur.

**Geen stream/verslag i.v.m. technische storing. Duur: 7 min.**

**Mevrouw Deldjou Fard** (GroenLinks) vindt dat er meer grip moet komen maar dat Utrecht Marketing ook een kans gegund moet worden om met het vierjarenplan aan de slag te gaan.

**De heer Van der Zweth** (PvdA) zegt dat uit de evaluatie is gebleken dat cultuur het onderspit delft. Stel dat dit uit een volgende evaluatie weer even hard naar voren komt. Wordt dan ver genoeg gekomen met een opdrachtherziening?

**Mevrouw Deldjou Fard** (GroenLinks) antwoordt dat dan gevraagd moet worden om een nieuw plan.

**De heer Van der Zweth** (PvdA) constateert dat het dan een tweede maal niet goed is gegaan met cultuur. De PvdA wil zeker weten dat er iets veranderd kan worden als dat nodig blijkt. Het is verstandiger de opdracht tijdelijk te verlenen.

**Mevrouw Deldjou Fard** (GroenLinks) zegt dat nu voor een jaar een opdracht geven te kort is. Zeker ook gezien de uitdagingen die komen. De raad dient alleen wel meer grip te krijgen.

**De heer Te Hoonte** (VVD) vraagt wat GroenLinks bedoelt met een evaluatie na twee jaar. Krijgt Utrecht Marketing dan een contract van vier jaar waarbij er na twee jaar geëvalueerd wordt of gaat het om twee tweejarige contracten?

**Mevrouw Deldjou Fard** (GroenLinks) antwoordt dat er een vierjarige opdracht wordt gegeven met de kanttekening dat na twee jaar wordt geëvalueerd.

**De heer Te Hoonte** (VVD) vraagt of dan aan de voorkant al helder moet zijn waarop geëvalueerd wordt. Of wordt pas in 2023 een evaluatiekader vastgesteld?

**Mevrouw Deldjou Fard** (GroenLinks) antwoordt dat nu de kaders vast worden gesteld en dat er een meerjarenplan komt. Zij vervolgt haar bijdrage. Op de volgende zaken zal GroenLinks bij de volgende evaluatie zeer scherp zijn. Ten eerste dienen bewoners centraal te staan en dienen er activiteiten te komen waarin verbinden en ontmoeten belangrijk zijn. Bewoners uit diverse wijken moeten zich kunnen herkennen in initiatieven en kunnen participeren. Bestaande initiatieven zouden verbreed kunnen worden. Denk bijvoorbeeld aan het Keti Koti festival of het voetbaltoernooi van ex daklozen en ex verslaafden. Ten tweede dient er een door de cultuursector breed gedragen cultuurpromotieplan te komen.

**De heer Peters** (D66) vraagt of GroenLinks voor zich ziet dat Utrecht Marketing er vooral is voor cultuurpromotie.

**Mevrouw Deldjou Fard** (GroenLinks) antwoordt dat cultuurpromotie een van de doelen is. Een en ander hieromtrent dient breed gedragen te worden door de sector en cultuur dient geen ondergeschoven kindje te worden. Verder dient er een goede balans te komen tussen leefbaarheid en levendigheid. Wil de wethouder de genoemde kaders meenemen?

**De heer Van der Zweth** (PvdA) merkt op dat GroenLinks niets heeft gezegd over de naamswijziging.

**Mevrouw Deldjou Fard** (GroenLinks) zegt dat GroenLinks de naam niet helemaal passend vindt bij de doelen van de organisatie. Op termijn is het dan ook nodig om een naamswijziging door te voeren. Dit moment is alleen niet het juiste moment hiervoor.

**De heer Van der Zweth** (PvdA) vraagt of GroenLinks ook vindt dat binnen twee jaar de naamswijziging een stip op de horizon moet hebben.

**Mevrouw Deldjou Fard** (GroenLinks) zegt dat GroenLinks het op dit moment belangrijker vindt dat de inhoud wijzigt. De gemeente dient meer regie te nemen en de raad dient meer grip te krijgen. Zij vraagt aan de wethouder wanneer hij de naamswijziging wil doorvoeren.

**De heer Te Hoonte** (VVD) denkt dat de evaluatiepunten raad breed gedragen zouden moeten worden.

**Mevrouw Deldjou Fard** (GroenLinks) merkt op dat andere fracties ook hun ideeën moeten geven.

**Mevrouw Zwinkels** (CDA) zegt dat de CDA-fractie graag ziet dat er wordt geïnvesteerd in de samenwerking met Utrecht Marketing. Verder dient er een balans te zijn tussen alle verschillende aspecten en dient de organisatie de tijd te krijgen gezien de situatie rond corona. Tot slot is het prima dat er een werktitel is op de achtergrond van Utrecht Marketing.

**De heer Peters** (D66) zegt dat Utrecht Marketing essentieel is voor de stad omdat de organisatie Utrecht op de kaart zet, nationaal en internationaal, en ervoor zorgt dat mensen op bezoek komen en zich verbinden met de stad. Utrecht Marketing creëert ook banen. De D66-fractie is constructief kritisch naar aanleiding van het rapport van Berenschot. Scherpe aanbevelingen en conclusies zijn er om van te leren en niet om een organisatie mee te straffen. Bovendien verdient het rapport enige nuance want twee jaar is een vrij korte tijd waarna een evaluatie wordt gehouden. D66 vindt het goed dat het college en Utrecht Marketing adequaat met de aanbevelingen aan de slag zijn gegaan. De fractie vraagt of de wethouder jaarlijks de jaarplannen en jaarverslagen met de commissie wil delen en in het komende jaarplan een korte reflectie wil geven op de aanbevelingen van Berenschot. Tot slot dient het debat te gaan over de inhoud en niet over de naamswijziging.

**De heer Van der Zweth** (PvdA) geeft aan dat hij een inbreng had over het proces. Het was een procesdebat. Daarnaast hebben veel fracties onderschreven dat een naamswijziging past bij de richting waar Utrecht Marketing op wil.

**De heer Te Hoonte** (VVD) zegt dat het voor ondernemers die uit de coronacrisis komen belangrijk is om te laten zien dat Utrecht een geweldige stad is met een prachtige regio eromheen. De inzet van citymarketing is hiervoor nodig en dat vormt ook het bestaansrecht voor Utrecht Marketing. Verder vraagt hij of Utrecht in de uitingen op televisie niet meer zichtbaar moet worden als het gaat om het uit de coronacrisis komen.

**Mevrouw Admiraal** (ChristenUnie) zegt dat uit de evaluatie bleek dat er nog veel te doen is. Intussen is zichtbaar dat hard wordt gewerkt aan de aanbevelingen bijvoorbeeld op het gebied van opdrachtgeverschap en de focus op het gezond stedelijk leven. Er staat te lezen dat er geen tussentijdse evaluatie komt in de nieuwe meerjaren opdracht en daarom sluit de fractie zich aan bij de vraag van GroenLinks om in 2023 een tussentijdse evaluatie te plannen.

**Mevrouw Zwinkels** (CDA) vraagt waarom de ChristenUnie deze termijn voorstelt.

**Mevrouw Admiraal** (ChristenUnie) zegt dat het op zich niet uitmaakt wanneer de tussentijdse evaluatie plaatsvindt. 2023 lijkt een logisch moment. Zij vervolgt haar bijdrage. Utrecht Marketing bestaat voor het promoten van cultuur en het economisch belang van de stad. Het valt de ChristenUnie op dat in de meerjaren opdracht het woord cultuur maar een keer voorkomt. Er mag meer aandacht komen voor cultuur. Hoe gaat de wethouder deze aandacht voldoende borgen in de nieuwe meerjaren opdracht en de jaarplannen?

**Mevrouw Zwinkels** (CDA) sluit aan bij de opmerking van de VVD in relatie tot het herstel van corona. Vervolgens vraagt zij of de ChristenUnie ook meer budget beschikbaar wil stellen voor Utrecht Marketing.

**Mevrouw Admiraal** (ChristenUnie) merkt op dat met het beschikbare budget alle belangen uitgevoerd moeten kunnen worden. Extra budget is niet nodig.

**Mevrouw Snippe** (PvdD) vraagt of de ChristenUnie het ermee eens is, dat de naam Utrecht Marketing geen recht doet aan het takenpakket van de organisatie en dat op korte een naamswijziging dient plaats te vinden.

**Mevrouw Admiraal** (ChristenUnie) zegt dat een naamswijziging breed gedragen wordt. Er moet alleen wel gekeken worden naar wat realistisch is hieromtrent.

**Mevrouw Van Ophem** (Student&Starter) zegt dat de fractie zich grotendeels kan aansluiten bij de bijdrage van het CDA. Verder is de tussentijdse evaluatie een goed idee.

**De heer Schipper** (SP) zegt dat de SP-fractie zich in veel kan vinden van hetgeen de heer Van der Zweth heeft gezegd.

**De heer Peters** (D66) merkt op dat het niet om de naam Utrecht Marketing draait maar om wat die organisatie doet.

**De heer Schipper** (SP) gelooft niet zo in de kracht van een naamswijziging. Het is wel zo, dat onvoldoende in de wijken te zien is van cultuurparticipatie.

**Wethouder Verschuure** reageert op de een van de stellingen van de heer Van der Zweth met betrekking tot de rol van cultuur en het ondersneeuwen daarvan ten opzichte van de economie. Deze conclusie staat niet in het evaluatierapport. In dat rapport staat wel dat de culturele zondagen toe zijn aan vernieuwing. Hier is een aantal noties over naar voren gebracht. Er is opgemerkt dat de culturele zondagen niet door zijn gegaan vorig jaar vanwege corona. Dat klopt, er is er maar een doorgegaan maar wat wel is gebeurd, is dat Utrecht Marketing de culturele zondagen heeft veranderd in CZ at Home: 25 onlinebijeenkomsten met gemiddeld 15.000 bezoekers per uitzending. Dit is enorm veel en dit is een compliment waard. Vervolgens geeft de wethouder aan dat in de brief die het college heeft gestuurd, een bijlage is toegevoegd met informatie over wat er met de aanbevelingen is gebeurd. Indien gewenst kan deze informatie nog eens bij een jaarplan worden toegevoegd. Het is in ieder geval zo, dat heel veel van de aanbevelingen zijn uitgevoerd.

**De heer Van der Zweth** (PvdA) vindt het ingewikkeld om te zien hoe een en ander werkt in de praktijk als er nog geen culturele zondag is gehouden.

**Wethouder Verschuure** herhaalt dat er een culturele zondag is geweest en dat dus een behoorlijke verandering naar 25 onlinebijeenkomsten is gemaakt. Verder is het inderdaad zo, dat de totale uitrol pas volgend jaar in totale wasdom gezien kan worden. De wethouder denkt dat het belangrijk is om vertrouwen en helderheid te geven door voor een langere periode een verbintenis aan te gaan. Hij begrijpt wel dat er een behoefte is om de vinger aan de pols te houden. Om aan deze behoefte tegemoet te komen kunnen jaarlijks jaarplannen naar de raad worden gestuurd. De wethouder gaat dus niet mee met het voorstel van de PvdA om met een jaar te verlengen en opnieuw een evaluatie te doen waarna dan wellicht de opdracht voor langere periode wordt verlengd. Ten aanzien van de naamswijziging merkt hij op, dat er niet voor wordt gekozen om die nu in gang te zetten. Dit heeft niet de eerste prioriteit.

**De heer Van der Zweth** (PvdA) merkt op dat de naam Utrecht Marketing andere verwachtingen schept dan de opdracht die de organisatie heeft gekregen.

**Wethouder Verschuure** zegt dat het college geen prioriteit aan de naamswijziging wil geven. Verder is cultuurparticipatie een van de hoofdtaken van Utrecht Marketing. Deze taak wordt zeer serieus genomen. Bepaalde zaken worden geprobeerd met de wijken en de culturele sector samen te organiseren.

**Mevrouw Snippe** (PvdD) had een reactie verwacht op het inzetten van cultuur ten behoeve van de economie.

**De heer Van der Zweth** (PvdA) vraagt of de naamswijziging gekoppeld kan worden aan het verstrekken van de meerjaren opdracht.

**Wethouder Verschuure** antwoordt dat nu wordt voorgesteld een meerjaren opdracht te geven en dat nu niet wordt gewerkt aan een naamsverandering. In de toekomst zou wellicht wel een naamsverandering kunnen plaatsvinden. Eerst dient hersteld te worden van de coronacrisis. Tegen mevrouw Snippe zegt de wethouder dat cultuur niet alleen maar dienend is aan de economie. Cultuur is een grote en belangrijke waarde op zich. De verschillende sectoren hebben wel een verhouding met elkaar.

**Mevrouw Snippe** (PvdD) vraagt of de wethouder kan toezeggen een en ander dan in het vervolg anders in een raadsbrief te verwoorden. Verder doet de naam nu geen recht aan het takenpakket. Wanneer gaat de naam daar wel recht aan doen?

**Wethouder Verschuure** antwoordt dat in een brief de stelling van het college is weergegeven. De naamswijziging heeft niet de eerste prioriteit.

**Mevrouw Snippe** (PvdD) vindt dat de wethouder de vragen niet goed beantwoordt. Hij geeft niet aan wanneer er dan wel een naamswijziging kan plaatsvinden. Verder staat er geschreven dat er zonder cultuur geen goed vestigingsklimaat is voor bewoners en bedrijven.

**Wethouder Verschuure** herhaalt dat het college op dit moment geen prioriteit geeft aan een naamsverandering. Daarnaast heeft cultuur een bijdrage aan een goed vestigingsklimaat maar op zichzelf verrijkt het natuurlijk ook veel mensen. Als dit onvoldoende uit de brief blijkt, dan zegt hij daar 'sorry' voor. GroenLinks vroeg of de fractie de opdrachtverlening in kon zien. Als deze rond is, komt deze naar de commissie. Verder stelt de wethouder voor om eind 2023 een evaluatie te houden. Deze wordt dan in het eerste kwartaal van 2024 besproken waarna kan worden bijgestuurd. Bijsturen is wel iets anders dan stoppen of doorgaan. Tot slot zullen er jaarplannen naar de commissie komen.

**De heer Van der Zweth** (PvdA) merkt op dat de wethouder een jaar geleden heeft toegezegd dat over twee jaar geëvalueerd zou worden. In de raadsbrief is hier niet meer op terug gekomen.

**Wethouder Verschuure** denkt dat dit een onverstandige toezegging is geweest. Zeker gezien de periode waar men nu in zit. Het is hierom dat nu het voorstel wordt gedaan, dat wordt gedaan. De wethouder wijst erop dat op basis van de kritische evaluatie het gesprek is gevoerd met elkaar en dat uit de bijlage af te leiden is wat er met de aanbevelingen is gedaan.

**De heer Van der Zweth** (PvdA) merkt op dat het mogelijk is dat tot nieuwe inzichten wordt gekomen. In de raadsbrief had echter wel aangegeven kunnen worden waarom een en ander dan op een bepaalde manier is verlopen. Deze informatie mist volledig.

**Wethouder Verschuure** antwoordt dat in september 2020 een raadsbrief hier iets over is gezegd. Excuus voor als verkeerde verwachtingen zijn gewekt. Tot slot vroeg de heer Te Hoonte of Utrecht meer zichtbaar kan worden op televisie. Het was de wethouder nog niet opgevallen dat Utrecht niet zo zichtbaar is. Hij belooft dat Utrecht volgend jaar volop in de schijnwerpers zal staan met de Vueltastart en 900 jaar Utrecht.

**De voorzitter** herhaalt de toezegging.
Wethouder Verschuure stuurt eind 2023 de evaluatie naar de commissie.

**De heer Van der Zweth** (PvdA) zegt te denken over een actie richting de raad.

**De voorzitter** schorst de vergadering om 12.55 uur tot 14.00 uur.

# LIJST VAN TOEZEGGINGEN

**Wethouder Verschuure**
zal met betrekking tot agendapunt 5, Raadsbrief Utrecht Marketing:

- in 2023 de opdracht met UM evalueren en die bespreken met de raad (Q1 2024).

# Verslag openbare middagvergadering commissie Stad & Ruimte

**Datum** 1 juli 2021
**Locatie** Raadzaal, stadhuis
**Verslag door** mw. I.B. Koren (Notuleerservice Nederland)
**Vaststelling verslag**

## Aanwezigen

De voorzitter, dhr. G. Te Hoonte, de wethouder, mw. L. van Hooijdonk, de leden, mw. S. Schilderman (D66), dhr. D. Bosch (PVV), dhr. T. Weistra (GroenLinks), dhr. B. van Steeg (CDA), dhr. R. van der Graaf (ChristenUnie), dhr. M. de Pagter (VVD), dhr. B. Işik (PvdA), dhr. M. van Heuven (PvdD), mw. E. Oosters (Student&Starter), dhr. S. Gaillard (Stadsbelang Utrecht),

## Afwezigen

Er zijn geen afwezigen gemeld.

## Verslag openbare vergadering commissie Stad & Ruimte

1. Opening en mededelingen ..... 14
6. Raadsvoorstel Mobiliteitsplan 2040 ..... 14
LIJST VAN TOEZEGGINGEN ..... 24

## 1. Opening en mededelingen

**De voorzitter** opent de vergadering om 14.00 uur en heet iedereen die meekijkt van harte welkom.

## 6. Raadsvoorstel Mobiliteitsplan 2040

**De voorzitter** constateert dat het Mobiliteitsplan 2040 het kaderstellende koersdocument is voor de ontwikkeling van de mobiliteit. Op 10 juni is hierover gedebatteerd in de eerste termijn. Bij de voorjaarsnota en vanmiddag wordt de tweede termijn behandeld.

**Mevrouw Schilderman** (D66) zegt dat de D66-fractie blij was met beantwoording in de eerste termijn. Op een aantal punten wil de fractie nog terugkomen. De fractie vindt het van groot belang dat de rode loper uitgaat voor de fiets. Hiervoor dient een concreet uitvoeringsprogramma te komen. Is de wethouder bereid dit toe te zeggen? Voorts vindt de fractie ook dat uitgebreid gewerkt dient te worden aan tunnels en bruggen. Bij de voorjaarsnota zal D66 met een voorstel komen om vaart te gaan maken met de tunnel bij de Nicolaas Beetsstraat.

**De heer Bosch** (PVV) vraagt of er ook een rode loper is voor de voetganger.

**Mevrouw Schilderman** (D66) antwoordt dat de voetganger ook een belangrijke plek heeft. Het openbaar vervoer overigens ook. Voor de voetganger wordt al een belangrijke stap gezet. Zij

vervolgt haar bijdrage met de studie Zuidpoort. D66 ziet vooral iets in de variant 1+ maar ziet wel uit naar de verdere uitwerking.

**De heer Weistra** (GroenLinks) zegt dat de GroenLinks-fractie een voorstander is van variant 4A, de variant die bewoners hebben ingebracht en die het college uiteindelijk heeft voorgesteld. GroenLinks stelt voor beide varianten een stap verder te brengen voordat een definitieve keuze wordt gemaakt.

**Mevrouw Schilderman** (D66) denkt dat dit de twee varianten zijn die overblijven. Dit neemt niet weg dat D66 denkt dat er meer kansen zitten in variant 1+.

**De heer Weistra** (GroenLinks) vraagt de wethouder of een amendement ingediend moet worden om bepaalde zaken te regelen. Graag reactie.

**De heer Van Steeg** (CDA) vraagt of D66 ook vindt dat er een oplossing moet komen die niet leidt tot meer autoverkeer in zuid.

**De heer Van der Graaf** (ChristenUnie) vraagt of D66 het met de ChristenUnie eens is, dat er wel wat moet gebeuren op de Tolsteeg barrière.

**Mevrouw Schilderman** (D66) deelt met de ChristenUnie dat een en ander niet voor teveel vertraging moet zorgen. Zij vraagt aan de wethouder of er vertraging ontstaat als twee varianten worden uitgewerkt. Tegen de heer Van Steeg zegt zij dat D66 neigt naar de 1+ variant om grote verkeerseffecten te voorkomen. Dit neemt niet weg dat het Ledig Erf anders ingericht dient te worden op een manier die veilig is. Zij vervolgt haar bijdrage met de Ooster- en Westerkade. Hier zou bekeken kunnen worden hoe beter gelopen en gefietst kan worden. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door minder parkeerplaatsen te realiseren. Er ligt immers een parkeergarage naast.

**De voorzitter** constateert dat hier een brief over is gestuurd.

**De heer De Pagter** (VVD) merkt op dat er bewoners zijn met een parkeervergunning.

**Mevrouw Schilderman** (D66) merkt op dat de parkeergarage in dezelfde straat een alternatief biedt.

**De heer De Pagter** (VVD) merkt op dat de parkeergarage al gauw tien keer zoveel kost per maand.

**Mevrouw Schilderman** (D66) bevestigt dat er kosten aan zijn verbonden. Hier dient naar gekeken te worden.

**Mevrouw Oosters** (Student&Starter) vindt het een goed idee om te kijken of er geparkeerde auto's van de Ooster- en Westerkade afgehaald kunnen worden. Daarnaast moet de Vaartsche Rijngarage ruimte bieden aan veel auto's. Wat is het effect als de parkeerplekken van de Ooster- en Westerkade onder worden gebracht in deze garage?

**De heer Weistra** (GroenLinks) vindt het een goed idee om de parkeerplekken onder te brengen in de garage. Vaak kan iets dergelijks geregeld worden via natuurlijk verloop.

**Mevrouw Schilderman** (D66) vindt dat de ambitie neergezet moet worden dat er minder parkeerplaatsen komen. Hieromtrent zijn verschillende opties mogelijk. Verder vraagt zij of de wethouder iets kan zeggen over de bestrating. Vervolgens wil D66 bij nieuwe ontwikkelingen rekening houden met veilige fietsroutes. Is de wethouder bereid toe te zeggen dat die standaard worden bij nieuwe ontwikkelingen? Tot slot de 'shared spaces'. Is de wethouder toe te zeggen om het beleid rond 'shared spaces' te evalueren? D66 wijst erop dat het vooral gaat om hoe veilig mensen zich voelen.

**De heer Weistra** (GroenLinks) vraagt wat voor conclusie D66 daaraan denkt te verbinden, stel dat veel onveiligheid ervaren wordt terwijl de shared space veilig blijkt.

**Mevrouw Schilderman** (D66) antwoordt dat dit afhangt van tot welk gedrag dit leidt.

**De heer Van der Graaf** (ChristenUnie) vraagt of niet beter gekeken kan worden naar wat hieromtrent in andere steden al is geëvalueerd.

**Mevrouw Schilderman** (D66) wijst erop dat niet op iedere plek de drukte op dezelfde manier wordt ervaren. Het is goed een evaluatie in Utrecht te doen en daarnaast de ervaringen te spiegelen aan ervaringen uit andere steden.

**De heer De Pagter** (VVD) merkt op dat bewoners die bij fietsstraten wonen, ook graag een evaluatie willen naar de werking van fietsstraten. Hoe denkt D66 hierover?

**Mevrouw Schilderman** (D66) zegt dat het de heer De Pagter vrijstaat om dit aan te kaarten. D66 heeft vooral klachten gekregen in verband met de ‘shared spaces’.

**De heer Weistra** (GroenLinks) zegt dat GroenLinks blij is met de hoofdkeuzes die zijn gemaakt. Vanochtend ontving GroenLinks een brief van het college over woon- en winkelerven. De fractie heeft gevraagd om vaker in te zetten op een maximumsnelheid van 15-kilometer per uur. Zij overweegt een motie.

**De heer Bosch** (PVV) geeft aan dat er in de brief nogal wat eisen zijn voor de 15-kilometer per uur inrichting en dat er zorgen zijn over de toegankelijkheid voor mensen met een visuele beperking.

**De heer Weistra** (GroenLinks) kan zich niet voorstellen dat auto’s die langzamer rijden een en ander minder toegankelijk maken voor mensen met een visuele beperking.

**De heer Van Steeg** (CDA) merkt op dat 15-kilometer per uur op andere plekken niet wenselijk is.

**De heer Weistra** (GroenLinks) denkt dat niet doorgaande routes vaker anders ingericht dienen te worden zodat die niet gedomineerd worden door het recht van de snelste.

**De heer De Pagter** (VVD) denkt dat op de meeste wegen een snelheid van 30-kilometer per uur aangehouden dient te worden. Alleen voor bestemmingsverkeer zou 15 kilometer per uur aangehouden moeten worden.

**De heer Weistra** (GroenLinks) zegt dat GroenLinks niet zomaar genoegen neemt met hetgeen de wethouder in de brief schrijft. De fractie wil graag een hoger ambitieniveau.

**De heer De Pagter** (VVD) merkt op dat het niet gaat om een ambitieniveau. Er zijn eisen voor de 15-kilometer per uur wegen. Er dient gefocust te worden op het herinrichten van 50-kilometer per uur wegen naar 30-kilometer per uur wegen.

**De heer Van der Graaf** (ChristenUnie) denkt dat het taboe doorbroken is door de brief. Waar het kan, dient de 15-kilometer per uur toegepast te worden.

**Mevrouw Schilderman** (D66) wil ook de focus houden op het herinrichten van 50-kilometer per uur wegen naar 30-kilometer per uur wegen.

**De heer Işik** (PvdA) vraagt of straten die in aanmerking komen voor een 15-kilometer per uur inrichting, bij herinrichting ook als zodanig worden ingericht.

**De heer Weistra** (GroenLinks) vervolgt zijn bijdrage met het onderwerp parkeren. Ook hierop mag meer ambitieus worden ingezet. GroenLinks overweegt een motie.

**De heer De Pagter** (VVD) geeft aan dat hij in de eerste termijn al is ingegaan op het algemene verhaal en het standpunt van de VVD ten aanzien van mobiliteit. De partij vindt dat elke vorm van mobiliteit goed geregeld moet worden. In deze tweede termijn gaat hij in op concrete maatregelen die in het mobiliteitsplan staan. In een memo staan veel maatregelen die politiek gezien gevoelig liggen, veel geld kosten of waar de gemeente niet over gaat, zoals het doseren op de snelwegen. De VVD spreekt over ‘wensdenken’. Verder had de memo bij het mobiliteitsplan moeten zitten.

Kan deze lijst met maatregelen officieel nog met de raad worden gedeeld en bij de stukken op de website worden gevoegd? In de memo doet het college ook een vreemde aanname over thuiswerken. Hierdoor zou er minder aanwezigheid zijn in de kantoren. Het college vergeet echter dat hierdoor meer ruimte ontstaat om te werken. In eenzelfde gebouw kunnen meer arbeidsplaatsen komen. Dit leidt dus mogelijk ook niet tot minder mobiliteit. Heeft het college dit effect doorgerekend in de plannen?

**De heer Van Heuven** (PvdD) merkt op dat als meer mensen thuis gaan werken, dit niet automatisch betekent dat er ook meer arbeidsplaatsen komen.

**De heer De Pagter** (VVD) merkt op dat best uitgegaan kan worden van enig thuiswerkeffect. Tegelijkertijd is nog niet bekend wat de effecten precies zullen zijn.

**De heer Bosch** (PVV) vraagt of de VVD het met de PVV eens is dat de getallen met betrekking tot het thuiswerken vooral worden toegespitst op de automobilist en niet op de fietser. Moeten er voor de fietser geen nieuwe berekeningen komen?

**De heer De Pagter** (VVD) vindt dat een goed punt en geleidt het door naar de wethouder. Hij vervolgt zijn bijdrage met het Ledig Erf. De fractie zal met een amendement komen om te kiezen voor variant 1. Verder is de fractie ook benieuwd naar de knelpunten voor de auto. Dan de hoofdfietsroutes. Veel wegen worden hoofdfietsroute maar wat is dan nog echt de hoofdfietsroute? Met betrekking tot de brug over Weerdsluis geeft de fractie aan dat deze er niet hoeft te komen. Er volgt een amendement.

**De heer Van der Graaf** (ChristenUnie) merkt op dat wordt gewacht op een brief waarin de route Om de Noord staat. Is het niet verstandig deze brief even af te wachten?

**De heer De Pagter** (VVD) vindt dat niet verstandig. De fietsbrug over de Weerdsluis is voor de VVD een ‘no-go’. Vervolgens vraagt hij meer toelichting op de status van de tunnels en de bruggen in het plan. Wordt hierover nu een principebesluit genomen?

**Mevrouw Schilderman** (D66) zegt dat de wethouder in de eerste termijn heeft toegezegd met een uitwerking te komen met betrekking tot de prioritering en de plannen voor tunnels en bruggen.

**De heer De Pagter** (VVD) zegt eerst te willen weten wat nu precies wordt besloten in het mobiliteitsplan.

**Mevrouw Schilderman** (D66) vraagt hoe de VVD daarover wil besluiten.

**De heer De Pagter** (VVD) vindt het logisch om te gaan prioriteren als het gaat om de tunnels en bruggen maar eerst wil hij weten wat aan principebesluiten genomen gaat worden.

**De heer Işik** (PvdA) vraagt wat het betekent als wordt ingestemd met het raadsvoorstel qua aantal bruggen in de Merwedekanaalzone.

**Mevrouw Schilderman** (D66) heeft niet het idee dat met het mobiliteitsplan een afspraak wordt gemaakt over het aantal bruggen dat moet komen in de Merwedekanaalzone. Hierover wordt besloten bij de Merwedekanaalzone.

**De heer Işik** (PvdA) vraagt of de wethouder dit kan bevestigen.

**De heer De Pagter** (VVD) vervolgt zijn bijdrage met de participatie rondom de Vechtbrug. De VVD betreurt het dat mensen die een brief sturen, te horen krijgen dat de brug niet aan de orde is en dat daarom geen inhoudelijke reactie ontvangen. Wanneer gaat een en ander rondom de Vechtbrug wel spelen en kan de raad hier te zijner tijd nog over beslissen?

**De heer Van Heuven** (PvdD) zegt dat de PvdD het uitgangspunt steunt dat de auto in het plan ruimte gaat maken ten faveure van de voetganger, fietser en deelmobiliteit. Het mobiliteitsplan is gebaseerd op maximale groei. De PvdD heeft gevraagd om een scenario op basis van minder groei maar de wethouder wil hier niet aan. De fractie spreekt zich vervolgens uit tegen een tram

langs de koppelsteden of door een park en vraagt om de toezegging dat natuurinclusiviteit de basis is van het plan. Voorts leidt meer fietsverkeer tot meer asfalt wat veel minder klimaat adaptief is dan waterdoorlatende klinkers. Is de wethouder bereid om plek over te houden voor klinkers in de stad waar het kan? Verder zouden bepaalde straten voor auto's gesloten kunnen worden. Kan de wethouder toezeggen om met een plan te komen om autowegen om te gaan vormen in paden voor verschillende soorten fietsers en voetgangers? De PvdD is een voorstander van het opheffen van parkeerplekken. Daarnaast kunnen bloembakken, groenperken en bomen goede interventies zijn om het autoverkeer in snelheid te doen afnemen. Wil de wethouder hier vaart mee maken? Tot slot vindt de PvdD het jammer dat een en ander niet gekwantificeerd is. Met hoeveel procent moet de automobiliteit bijvoorbeeld gaan afnemen en hoeveel meer mensen moeten de fiets gaan gebruiken? De partij ziet ook graag dat gemonitord gaat worden op uitstoot.

**De heer Işik** (PvdA) zegt dat U-pashouders en ouderen gratis gebruik moeten kunnen maken van het openbaar vervoer bijvoorbeeld buiten spitstijden. Met betrekking tot de realisatie van de bruggen gaat de PvdA ervan uit dat hiervoor specifieke raadvoorstellen naar de commissie komen. Ten aanzien van de participatie merkt de partij op, dat hiervoor ruimte dient te zijn en dat deze beter dient te worden. Er zal met moties en amendementen worden gekomen.

**Mevrouw Oosters** (Student&Starter) zegt dat de fractie enthousiast is over de voorrang voor de fiets en de voetganger en het leegmaken van het Janskerkhof. Vervolgens is deelmobiliteit de lijm tussen de ontwikkelingen die voorliggen. De overheid speelt hier een belangrijke rol in door bijvoorbeeld een toegankelijk online platform te maken waarin allerlei mobiliteitsvormen samenkomen of het uitschrijven van een gestuurde tender. In de eerste termijn gaf de wethouder aan dat hier landelijk gesprekken over plaatsvinden maar Student&Starter wil graag Utrecht hier een voortrekkersrol in neemt.

**De heer Işik** (PvdA) vraagt hoe Student&Starter de betaalbaarheid wil waarborgen.

**Mevrouw Oosters** (Student&Starter) denkt dat de overheid de regie dient te houden, ook om een en ander betaalbaar te houden. Zij vervolgt haar bijdrage met het onderwerp Zuidpoort. Het einde is nog steeds enigszins open. Student&Starter is voorstander van een voetgangersgebied bij Ledig Erf maar maakt zich zorgen over de effecten voor onder andere de Vondellaan, Briljantlaan en de Goylaan. Welke acties onderneemt de wethouder om de effecten van auto's op de omringende wegen terug te dringen?

**De heer Van der Graaf** (ChristenUnie) dankt de wethouder voor de beantwoording in de eerste termijn. Voor deze tweede termijn heeft de fractie een tweetal punten. Allereerst dient het mobiliteitssysteem inclusief en voor iedereen toegankelijk te zijn. Hier dient een aparte doelstelling voor te komen. Graag een toezegging. Ten tweede de oversteekbaarheid van nieuwe en bestaande barrières in de stad. Kan de wethouder toezeggen dat een toets gedaan zal worden op de oversteekbaarheid?

**De heer Van Steeg** (CDA) zegt dat de CDA-fractie moeite heeft met het mobiliteitsplan en de link die wordt gelegd tussen groei en woningbouw. Er is weinig flexibiliteit in het mobiliteitsplan. Daarnaast maakt de partij zich er zorgen over of het een oplossing biedt voor iedereen. Met betrekking tot Zuidpoort merkt het CDA op dat gezien de participatie optie 1 nog steeds logisch is. Ten aanzien van de hubs merkt de fractie op dat dit toch een soort veredelde parkeergarages zijn. Is het niet een idee om te investeren in een echte hub?

**De heer Van der Graaf** (ChristenUnie) vraagt hoe de hub eruitziet die het CDA voor ogen heeft.

**De heer Van Steeg** (CDA) zegt dat een hub niet alleen plek is om een auto te parkeren voordat de stad wordt ingegaan. Er dienen ook andere vormen van mobiliteit te zijn, horeca en plekken voor deeltijdwerken. Hij vervolgt zijn bijdrage met het onderwerp fietsklemmen in de buurten. Volgens de fractie is er nog veel onbekendheid bij bewoners over het aanvragen van fietsklemmen. Tot slot een paar kleine punten. Ten eerste de snelheid op fietspaden. Voor fietspaden ligt die op 30-kilometer per uur. Dit was redelijke nieuwe informatie. Misschien is het handig hier meer aandacht aan de besteden. Ten tweede de vraag of ook gedaan wordt aan deelmobiliteit op het water. Graag een reactie. Ten derde is eerder een motie ingediend in verband

met de oversteekbaarheid en de barrières waarin het idee werd geopperd een brug aan te leggen over de Graadt van Roggenweg. Kan die worden meegenomen?

**De heer Van der Graaf** (ChristenUnie) vraagt of water een rol kan spelen in het openbaar vervoer binnen het centrumgebied. Is hier een visie op?

**De heer Van Heuven** (PvdD) merkt op dat bij de voorjaarsnota is toegezegd dat omtrent vervoer over water een overzicht van plannen komt naar de commissie.

**De heer Gaillard** (Stadsbelang Utrecht) zegt dat de fractie graag had gezien dat het compartimenteren van de stad verder werd onderzocht. Bij de bespreking van de voorjaarsnota is gebleken dat de wethouder dit niet aandurft. De fractie zal daarom met een motie komen. Verder ziet Stadsbelang Utrecht graag dat de auto niet wordt weggepest en dat de keuzevrijheid van de Utrechter wordt gerespecteerd. Verder dient het dubbel grondgebruik meer meegewogen te worden in het mobiliteitsplan. Met betrekking tot de studie Zuidpoort merkt de fractie op, dat geënquêteerde mensen serieus moeten worden genomen. Er zal daarom met een amendement worden gekomen voor variant 1 in plaats van 4A. Tot slot vraagt de partij of de wethouder denkt dat er voldoende draagvlak is voor het mobiliteitsplan in zijn geheel. Zo ja, durft de wethouder hier dan een referendum over te houden?

**De heer Schipper** (SP) merkt op dat de SP zich, net als de VVD, afvraagt waar nu over besloten wordt. Hier dient een helder antwoord op te komen. Met betrekking tot Zuidpoort merkt de fractie op dat hierover een apart raadsvoorstel gestuurd had moeten worden. De fractie wijst erop dat ouderen in Hooggraven aangeven dat de verkeersregelinstallatie bij de Linschotensingel moet blijven staan. Ten aanzien van de barrièrewerking merkt de SP op, dat bij de ovonde bij de Marco Pololaan niet nog meer verkeer moet komen. Voorts dient er geen tramlijn bij Koppelstede te komen. Dan de A27. Het college accepteert de verbreding in het mobiliteitsplan en de ruimtelijke strategie. Dit kan toch geen ambitie zijn van deze coalitie? Er zal een motie komen voor een strekt ter vervanging.

**De heer Bosch** (PVV) kan aansluiten bij de bijdrage van de heer Schipper tot het onderwerp de A27. Het mobiliteitsplan is niet het mobiliteitsplan van de PVV. Ten aanzien van Zuidpoort is de fractie voor variant 1.

**De voorzitter** constateert dat de fractie van DENK geen bijdrage heeft. Hij schorst de vergadering voor vijf minuten.

**Wethouder Van Hooijdonk** dankt de commissie voor de gestelde vragen. Allereerst gaat zij in op vragen over fietsers en voetgangers. D66 vraagt om een plan waarin een en ander concreet wordt uitgewerkt. Dit is een terechte behoefte. Het college wil iets organiseren tussen het MPB en het mobiliteitsplan in, een doorkijk vier, vijf jaar vooruit en die wordt de mobiliteitsagenda genoemd. Deze zal jaarlijks geactualiseerd worden zodat voor de raad helder is wat de prioriteiten zijn voor de eerste vier, vijf jaar. De mobiliteitsagenda wordt aangeboden bij de voorjaarsnota.

De VVD vroeg wat nu nog precies de hoofdfietsroute is. Het is een terechte constatering dat een verfijnder netwerk wordt aangewezen. Dit is een bewuste strategie. Hierdoor worden meerdere keuzes geboden waardoor drukte op fietspaden verminderd.

**De heer De Pagter** (VVD) vraagt of bepaalde routes niet beter snelfietsroutes of recreatieve routes genoemd kunnen worden. Verder is een brug niet nodig als vanaf de Vleutenseweg wordt gekomen. De route over de Kaatstraat Herenweg kan gebruikt worden.

**De heer Işik** (PvdA) vraagt wat de tijdswinst is als een brug wordt aangelegd.

**Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat het niet zozeer gaat om tijdswinst. Het gaat om aantrekkelijkheid van routes, spreiding en ontlasting. Verder werd eerder gesproken over een hoofdfietsroute en een doorfietsroute. Het verschil hiertussen bleek alleen moeilijk uitlegbaar. Op dit moment zijn er hoofdfietsroutes en geen hoofdfietsroutes. De VVD vroeg wat de status is van het netwerk dat is ingetekend. De wethouder geeft aan dat hetgeen is opgeschreven ook gemeend wordt. Dit is dus het voorstel aan de raad. Als fracties bepaalde zaken geen goed idee

vinden, dan is het van belang om te amenderen. Daarnaast komen bepaalde grotere zaken ook nog langs de raad via de financiële weg en in aparte raadsvoorstellen. Het mobiliteitsplan gaat over alles en heeft het hoogste abstractieniveau. Er zal dus nog van alles uitgewerkt moeten worden.

**De heer Bosch** (PVV) vraagt waarom Zuidpoort niet als apart raadsvoorstel naar de commissie is gekomen.

**Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat dit niet is gedaan omdat dit effect heeft op de cyclus en omdat het ging over circulatie, was het verstandig om een en ander te verankeren. Dan de Vechtbrug. Het is vervelend dat mensen zich niet goed bediend voelen. Men heeft zijn uiterste best gedaan. Er zijn vier-, vijfhonderd pagina's aan reactiedocumenten verstuurd en het college heeft het idee dat echt inhoudelijk antwoord is gegeven. Blijkbaar is dat niet zo ervaren. Geruststellend nieuws is, dat niet morgen aan de Vechtbrug wordt begonnen omdat deze nog niet geprogrammeerd staat. Zodra dit wel het geval is, zal met de omgeving in gesprek worden gegaan. De PvdD vroeg naar de klinkers. De wethouder geeft aan dat niet overal in Utrecht asfalt komt. Asfalt wordt vooral gereserveerd voor de hoofdfietsroutes. In woonstraten zal bijvoorbeeld niet zomaar asfalt voor fietsers worden neergelegd. Het grootste deel van de stad kan van klinkers worden voorzien. De heer Van Steeg vroeg naar de fietsklemmen in de buurt. Dit is een goed punt. Er zal nog over fietsparkeren gesproken worden in de module fietsparkeren naar aanleiding van de parkeervisie. Het college zal nog met voorstel komen. Met betrekking tot de snelheid op het fietspad aarzelt de wethouder of die meer bekend gemaakt moet worden. 30-kilometer per uur is best wel snel.

**De heer Van Steeg** (CDA) denkt dat het juist helpend is als aandacht wordt gegeven aan de 30-kilometer per uur.

**Wethouder Van Hooijdonk** geeft aan dat hier nog even over nagedacht zal worden. D66 vroeg naar de veilige schoolroutes. De wethouder geeft aan dat in het programma van eisen binnen het Utrechts plan proces zaken hieromtrent goed verankerd moeten worden. D66 vroeg naar de 'shared spaces'. Wethouder Diepeveen is hierop ingegaan bij de voorjaarsnota. Er is in ieder geval geen generiek 'shared space-beleid'. Eventueel wil de wethouder in een brief opschrijven wat bekend is over 'shared spaces'.

**Mevrouw Schilderman** (D66) geeft aan dat sommige mensen niet meer in de 'shared spaces' durven te komen. Het zou fijn zijn als de wethouder ervaringen door deze bril wil bekijken.

**Wethouder Van Hooijdonk** vindt dit een goede aanscherping. In de brief zal hierop terug worden gekomen. Deze komt in het eerste kwartaal van 2022.

De wethouder vervolgt met het kopje 'anders reizen'. De VVD gaf aan dat als meer mensen thuis gaan werken dat er meer medewerkers kunnen komen. Hier is een rekenvoorbeeld over opgenomen in het plan. Student&Starter vroeg om het verder uitwerken van deelmobiliteit. Als het gaat om doelgroepen dan gaat het om betaalbaarheid, gezinnen en toegankelijkheid en als het gaat om ordening dan gaat het over de rol van de markt, de rol van de overheid en het sturen op het publieke belang. Dit is hetgeen waarvan de wethouder denkt dat hiermee aan de slag moet worden gegaan. Het CDA had het over hubs. De hubs die voor ogen zijn, zijn hubs in de buurt die ruimte op straat vrijspelen en mensen kunnen bedienen met verschillende vormen van deelmobiliteit. De tweede variant zit op de ring Utrecht. Bewoners parkeren daar op afstand en mensen van buiten kunnen daar overstappen. De Papendorphub is een eerste serieuze proef. Hiervoor komt nog een voorstel en uiteindelijk zullen hier dingen van geleerd worden die in Westraven toegepast moeten gaan worden of die verder doorontwikkeld kunnen worden op het Utrecht Science Park. Voor de derde variant is de regio nodig. Dit betreft de hubs die voor de ring zitten zodat niet iedereen door hoeft te rijden tot de ring. Deze bevinden zich in Breukelen, Vianen en Driebergen. Er zal een module gemaakt worden over de hubs en als die er ligt dan ontstaat het goede moment om het gesprek te voeren. Het CDA had het ook over deelmobiliteit op het water. Wethouder Diepeveen is bezig met een visie op het stadswater en wethouder Eerenberg werkt aan een uitwerking voor goederenvervoer waarin vervoer over water ook een rol speelt. Verder gaat deelmobiliteit meestal over recreatie. Hier zijn wel mogelijkheden voor.

**De heer Van Steeg** (CDA) vraagt of er nog iets extra's kan worden gedaan.

**De heer Van der Graaf** (ChristenUnie) constateert dat het ene stuk gaat over recreatie en het andere over logistiek. Wil de wethouder kijken of openbaar vervoer over water ook kan worden onderzocht?

**Wethouder Van Hooijdonk** geeft aan dat er geen traject loopt voor openbaar vervoer over water. Zij oppert hier ook niet al teveel verwachtingen van te hebben. Het is immers erg druk op het water. Vervolgens gaat de wethouder in op het openbaar vervoer. De PvdA vroeg naar het resultaat van de toegankelijke haltes. Hierdoor is 95% van de openbaar vervoerreizen toegankelijk. Rond de jaarwisseling zal aangegeven worden hoe verder naar de uitvoering wordt gegaan.

**De heer Işik** (PvdA) had graag een uitwerking gezien van vervoer voor iedereen.

**Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat dit in het mobiliteitsplan is opgenomen. Zij wijst erop dat er sprake is van een overgangsperiode waarbij de verantwoordelijkheid van de provincie wordt afgeschaald en de gemeente een extra taak krijgt. De heer Van der Graaf wil graag dat er een doelstelling komt. Het college heeft bedoeld dat een en ander integraal is maar als dit gemarkeerd moet worden met een extra punt, dan kan dat. Dit kan echter alleen toegezegd worden door middel van een strekt ter vervanging. De wethouder stelt voor dat de heer Van der Graaf een en ander zelf regelt. De ChristenUnie ging ook in op de oversteekbaarheid van barrières. In kwalitatieve zin is hier een en ander in de tekst over opgenomen.

Vervolgens gaat de wethouder in op de betaalbaarheid. Het openbaar vervoer zit in de U-pas maar dit is niet altijd laagdrempelig. In de brief die wethouder Van Ooijen heeft toegezegd voor het eind van het jaar moet goed gekeken worden hoe de U-pas maximaal ingezet kan worden op een laagdrempelige, bruikbare manier. De SP vroeg hoe goed openbaar vervoer gedefinieerd kan worden met name gericht op de wijken. Per wijk kan de wethouder een en ander niet definiëren. Er wordt wel uitgegaan van bijvoorbeeld 400m tot een halte. Daarnaast is het zo, dat het Rijksbudget op dit punt niet op orde is omdat het niet geïndexeerd is. Tot slot wordt op dit moment gedacht over de rol van de gemeente en de rol van de provincie. Hier kan de commissie in het derde of vierde kwartaal informatie over verwachten.

Vervolgens gaat de wethouder in op auto gerelateerde zaken. De VVD vroeg naar autoknelpunten. Voor een deel wordt hierop teruggekomen op het moment dat het verkeersmanagement is uitgedacht en uitgewerkt. De PvdD vroeg of meer straten gesloten kunnen worden en of daar een plan voor gemaakt kan worden. De wethouder zegt dat het plan voorligt maar dat daar niet per se sluitingen in zitten. De ruimte wordt vaak herverdeeld en de hiërarchie op straat wordt veranderd. De SP ging in op de A27. Er is geen misverstand over waar het stadsbestuur staat op dit punt. Het zou alleen merkwaardig zijn als ontkend wordt dat de Rijksoverheid hier besluiten over neemt. Verder is al schriftelijk ingegaan op de Papendorproute bij de RSU. Op hoofdlijnen denkt het college dat een en ander kan. Het is alleen nog geen project. De heer Bosch van de PVV vroeg naar de Kardinaal de Jongweg. Het lange termijnperspectief is dat de oversteekbaarheid hier veranderd.

**De heer Bosch** (PVV) vraagt waarom de groene golf daar weg wordt gehaald.

**Wethouder Van Hooijdonk** zegt dat een groene golf draait om het faciliteren van autoverkeer op die route. Oversteekbaarheid is dan dus niet belangrijk.

Vervolgens gaat de wethouder in op zaken met betrekking tot rekenen. De PvdD vroeg waarom er geen andere scenario's zijn dan de maximale groei. De wethouder weet niet of zij het eens is met de duiding dat alleen wordt gekozen voor maximale groei. De verwachte groei wordt geprognosticeerd. Er wordt niet gestuurd op maximale groei, er wordt gestuurd op leefbaarheid. Vervolgens had de heer De Pagter een aantal vragen over de memo. Ten eerste geeft de wethouder aan dat het publiceren van de hele technische bijdrage prima is. Ten tweede merkt zij op dat er in het lijstje van de heer De Pagter geen dingen zaten die niet in het mobiliteitsplan staan. Ze vindt het ook voor de hand liggen dat dingen die in het mobiliteitsplan staan worden doorgerekend en dit is ook gebeurd.

**De heer Bosch** (PVV) vraagt waarom niet alle scenario's worden doorgerekend.

**Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat vooral een scenario is doorgerekend dat aan de raad wordt voorgesteld.

**De heer De Pagter** (VVD) wil de toezegging van de wethouder dat duidelijk wordt gemaakt welke scenario's er zijn bijvoorbeeld als doseren op de snelweg niet wordt gedaan of als openbaar vervoer zaken minder uitgevoerd kunnen worden.

**Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat wel honderd scenario's gemaakt kunnen worden maar dat niet precies bekend is wat in de komende twintig jaar gaat gebeuren. Het is wel duidelijk dat er geen geld naar Utrecht zal komen als er geen plannen worden gemaakt. Het doseren op de snelweg zit overigens niet in de rekensommen.

Vervolgens gaat zij in op Zuidpoort. De wethouder merkt op dat alles eigenlijk neerkomt op uitwerken en effecten in beeld brengen. Het college heeft variant 4A voorgesteld. De wethouder ervaart dat er ook veel gevoel is voor variant 1+. Zij kan zich voorstellen dat de raad zegt dat om een betere keuze te maken, met die twee varianten verder wordt gegaan. De effecten verderop in het netwerk kunnen dan beter in beeld komen en er kan bekeken worden wat een en ander betekent voor het Ledig Erf.

**De heer Işik** (PvdA) vraagt of de verdere uitwerking in overleg met bewoners kan gaan.

**Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat dit uiteraard kan. De SP had nog een vraag gesteld over de Linschotensingel. Het is niet zo, dat als daar iets wordt veranderd dat er geen voetgangerslicht meer is. Het college wil daar ook een voetgangerslicht. Dan een aantal opmerkingen over de Ooster- en Westerkade in verband met parkeren en asfalt. Zij vindt het niet fijn dat zo lang over het project is gedaan. Dit heeft met personeelsgebrek te maken. Op dit moment staat men aan de vooravond van een definitief ontwerp en bestek en er is ook al veel geparticipeerd.

**Mevrouw Schilderman** (D66) vraagt of een motie waarin voorgesteld wordt, dat toegewerkt wordt naar veel minder parkeerplaatsen, haalbaar is.

**Wethouder Van Hooijdonk** denkt dat als meer tijd wordt genomen maar wel toegewerkt wordt naar een bepaald eindbeeld, dat dit haalbaar moet zijn.

**De heer Weistra** (GroenLinks) vindt dit een goed voorstel. Hij stelt voor gezamenlijk een motie in te dienen. Hij vraagt of dit niet het huidige proces vertraagt.

**Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat het ontwerp voldoende adaptief is. Er kan tijd genomen worden om een plan te maken. Tot slot een aantal variabele zaken. De wethouder geeft aan dat over de 15-kilometer per uur versus 30-kilometer per uur discussie, een brief is geschreven. In de woonbuurten kan gedacht worden aan 15-kilometer per uur en bij straten die een verkeersfunctie hebben wordt gedacht aan 30 of 50-kilometer per uur. Belangrijk hierbij is een passende inrichting. De heer Van Heuven ging in op natuur inclusief ontwerpen. Dit is wat wordt gewild en tegelijkertijd dient aan de mobiliteitstransitie te worden gewerkt. De vraag is, wat kan nog worden afgesproken wat comfort geeft?

**De heer Van Heuven** (PvdD) zegt dat de PvdD-fractie de herinrichting van het Moldaudreefkruispunt lastig vindt. Dit kruispunt moet veiliger worden maar daar moeten wel negen kerngezonde bomen voor sneuvelen. De PvdD zou graag zien dat een uitgangspunt wordt, dat bomen eerst zijn.

**Wethouder Van Hooijdonk** zegt zich te kunnen voorstellen dat afgesproken wordt dat bomen een belangrijk criterium zijn. Een discussie over bomen in relatie tot verkeersveiligheid wordt wel snel ingewikkeld. Vervolgens geeft de wethouder aan iets te voelen voor de bloembakken waar de heer Van Heuven het over had. De heer Van Heuven had het ook om het kwantificeren van de $CO_2$-afname. De wethouder geeft aan dat de gemeente hier niet de bronnen voor heeft waardoor cijfers

geleverd kunnen worden. De PvdA kondigde een motie aan met betrekking tot participatie. De wethouder denkt dat veel goed gaat maar dat mensen het niet altijd eens zijn met elkaar. Daarnaast hebben mensen verschillende belangen, beelden en optieken. De wethouder staat open voor de motie maar wijst erop dat er altijd wel wat reuring zal zijn.

**De heer Işik** (PvdA) vindt de houding van het college richting bewoners van belang.

**Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat het college zijn uiterste best doet om alles zo goed mogelijk te doen. Dit leidt alleen niet tot alleen maar blije mensen. De heer Gaillard vroeg waarom er geen referendum wordt gehouden. Dit is niet de gewoonte en is in dit geval ook een moeilijk plan. Met betrekking tot het draagvlak merkt de wethouder op, dat dit volgens haar hoog is. De heer Van Steeg had het over innovatie. Er zit veel innovatie in het mobiliteitsplan vooral ten aanzien van SMART mobility, verkeersmanagement en MAAS-achtige zaken. Het is alleen altijd een middel en geen doel op zichzelf.

**De heer De Pagter** (VVD) merkt met betrekking tot het doseren op de snelweg op, dat daar ‘expert judgement’ bij staat.

**Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt dat zij heeft meegekregen dat het doseren op de snelweg niet in de doorrekening zit.

**De voorzitter** stelt voor dat de wethouder hier voor het raadsdebat schriftelijk op terugkomt.

**De heer De Pagter** (VVD) vraagt of de memo bij de raadsbrief wordt meegestuurd.

**Wethouder Van Hooijdonk** stelt voor het hele verhaal dat een verantwoording van de doorrekening is, te publiceren.

**De voorzitter** constateert dat dit in de vorm van een brief of memo mag.

**Wethouder Van Hooijdonk** antwoordt samen met de griffie naar de juiste weg te gaan zoeken.

**De voorzitter** concludeert dat anderhalf uur wordt uitgetrokken voor de behandeling in de raad. Hij inventariseert of er nog antwoorden op vragen worden gemist.

**De heer Van Steeg** (CDA) had nog een vraag gesteld over de Graadt van Roggenweg.

**Wethouder Van Hooijdonk** geeft aan dat de Graadt van Roggenweg wordt heringericht. Als er nog nieuwe inzichten ontstaan, dan komt zij daarop terug.

**De voorzitter** herhaalt de toezeggingen.
Wethouder Van Hooijdonk komt jaarlijks met een uitvoeringsagenda gelijktijdig met het meerjaren programma Bereikbaarheid (MPR) bij de voorjaarsnota. De uitvoeringsagenda gaat over de uitvoering van de maatregelen uit het mobiliteitsplan.
Wethouder Van Hooijdonk informeert de commissie in het eerste kwartaal van 2022 over het beleid en de ervaringen in andere steden rondom ‘shared spaces’. Hier wordt naar gekeken vanuit het perspectief van toegankelijkheid.
Wethouder Van Hooijdonk voegt het verstrekte memo/rapport toe aan de stukken. Hierin wordt ingegaan op de vraag van de heer De Pagter en de vraag van de heer Van Steeg wordt gecontroleerd.

**Wethouder Van Hooijdonk** gaat nog even in op de vraag van de heer De Pagter over het doseren op de snelweg. Dit zit niet in de rekensom en is dus niet gekwantificeerd. Kwalitatief bezien wordt gedacht dat dit een goede maatregel is. Dit betreft het ‘expert judgement’.

**De voorzitter** schorst de vergadering om 16.40 uur.

# LIJST VAN TOEZEGGINGEN

**Wethouder Van Hooijdonk**
zal met betrekking tot agendapunt 6, Raadsvoorstel Mobiliteitsplan 2040:

- de commissie jaarlijks bij de voorjaarsnota komen met een uitvoeringsagenda gelijktijdig met het MPB (bij de VJN) over de uitvoering van de maatregelen die genoemd staan in het mobiliteitsplan (Q2 2022).
- de raad met een brief informeren in Q1 2022 over het beleid rondom shared spaces en ervaringen in andere steden specifiek vanuit het perspectief van toegankelijkheid.

# Verslag openbare avondvergadering Commissie Stad & Ruimte

**Datum** 1 juli 2021
**Locatie** Stadhuisbrug 1, Utrecht
**Verslag door** Remko Schotsman (Notuleerservice Nederland)
**Vaststelling verslag**

## Aanwezigen

De voorzitter, mevrouw Sturkenboom, de wethouders, mevrouw Van Hooijdonk en de heer Verschuure, en de leden, mevrouw E. Oosters (Student&Starter), de heer G. te Hoonte (VVD), mevrouw A. Sasbrink (PvdD), de heer H. van Deún (PVV), mevrouw F. de Koning (GroenLinks), de heer B. Işik (PvdA), de heer D. Bosch (PVV), de heer T. Schipper (SP), mevrouw J. Zwinkels (CDA), mevrouw S. Schilderman (D66), de heer J. Wijmenga (ChristenUnie), mevrouw A. Sasbrink (PvdD) en mevrouw M. Leenders (Commissiegriffier).
Tevens aanwezig zijn ambtelijke vertegenwoordigers van gemeentelijke afdelingen.

## Verslag openbare vergadering Commissie Stad & Ruimte

7. Raadsvoorstel Vaststelling Utrecht Dichterbij: de tienminutenstad, Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040 ..... 26

De voorzitter, **mevrouw Sturkenboom,** heropent de vergadering om 19.30 uur. De voorzitter heet de aanwezigen en de volgers van de livestream van harte welkom. Voor de bespreking van dit agendapunt zijn op verzoek van de woordvoerders wethouders Verschuure en Van Hooijdonk uitgenodigd.

## 7. Raadsvoorstel Vaststelling Utrecht Dichterbij: de tienminutenstad, Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040

**De voorzitter** licht toe dat er begonnen wordt met de beantwoording van de eerste termijn. De afspraak is dat interrupties uit de pot ‘Diversen’ gaan en dat interrupties op het college uit de eigen spreektijd gaan.

### Mededelingen

### De wethouders

**Wethouder Verschuure** licht toe dat er 10 juni een eerste termijn is geweest en dat dat toen zo uit de tijd liep dat de wethouder geen beantwoording heeft kunnen doen. Er is toen een brief opgesteld maar de wethouder heeft begrepen dat sommige leden deze brief erg ruim in de beantwoording vonden. Daar wil hij sorry voor zeggen en de ruimte geven om vragen alsnog te beantwoorden. Het waren veel vragen en het college dacht met goede bedoeling om met de brief deze vragen te beantwoorden maar dat is blijkbaar niet bij iedereen goed gevallen.

**De commissie**
De commissieleden hebben geen mededelingen.

**De voorzitter** licht toe dat dit de veegcommissie is en dat er wordt begonnen met de beantwoording van de wethouder in de eerste termijn.

**De heer Te Hoonte (VVD)** geeft aan dat er nu dus geen ruimte is om de wethouder te interrumperen. Spreker vraagt zich af of de wethouder de gehele beantwoording nu gaat uitspreken zodat de commissie ook kan voelen wat de wethouder bij de beantwoording had bedacht. Spreker vraagt uit wiens tijd dit gaat.
Bij de behandeling van de eerste termijn is geconcludeerd dat er een overloop was naar deze commissie en dat de restanttijd van die dag mee zou komen. Dat is niet gebeurd, dit terwijl er die avond opgeroepen is om rekening te houden met de spreektijd nu. Spreker wil dat de tijd die over was bij de fracties opgeteld wordt als het krap wordt.

**De voorzitter** stelt dat deze twee ordepunten duidelijk zijn en vraagt of de commissie het hier mee eens is.

**Mevrouw Oosters (Student&Starter)** meent dat de commissie nog best ruim in de spreektijden zit. Spreker stelt voor hoe ver daarmee gekomen kan worden en dit in het achterhoofd te houden als er in de min wordt gelopen.

**Mevrouw Sasbrink (PvdD)** meent dat de wethouder die brief met de beantwoording niet hoeft voor te lezen en spreker rekent op wat coulance met betrekking tot de spreektijd.

**De heer Schipper (SP)** is ervoor dat er met betrekking tot de tijd er een en dezelfde manier van berekenen wordt gehanteerd. Als het klopt wat de heer te Hoonte zegt dan zou deze tijd er in de reserve bij moeten staan.

**De heer Wijmenga (ChristenUnie)** steunt het punt van de heer Te Hoonte.

**De voorzitter** proeft dat de meeste fracties het er mee eens zijn om de tijd van de eerste termijn erbij te plussen.

**De heer Te Hoonte (VVD)** geeft aan er niet voor te pleiten dat dit nu berekend wordt en dat daarvoor geschorst moet worden.

**De voorzitter** geeft aan een lijstje te hebben en dit in de gaten te zullen houden.

**Mevrouw Sasbrink (PvdD)** vraagt of het overzicht van hoeveel spreektijd er voor de fracties bijkomt gedeeld kan worden.

**De heer Van Deún (PVV)** hoort spreken over een eindtijd van 24.00 uur en stalt dat wat hem betreft de eindtijd over twee minuten is. De PVV wil graag de beraadslagingen over de RSU schorsen. De Raad van State heeft op 30 juni een uitspraak gedaan over het windpark Delfzijl. Hier is eerder in de raad ook over gesproken. Het arrest komt erop neer dat alles wat met milieu te maken heeft vooraf een milieukeuring moet hebben en een MER. Dit Unierecht is ook van toepassing verklaard op het Nederlandse recht. Het gaat nu over het windpark in Delfzijl en het bestemmingsplan maar uit de uitspraak blijkt dat alles wordt overgenomen door de Raad van State. Vandaag wordt er over de RSU gesproken wat een plan is dat overeenkomstig is met artikel 2 van de SNB-richtlijn en waarvoor overeenkomstig met artikel 3 ook een milieubeoordeling moet worden gemaakt, voorafgaand aan de beslissing van de raad. De PVV stelt vast dat er voorafgaand aan dit besluit en aan andere besluiten en geen Milieueffectrapportage is gemaakt. De PVV vraagt daarom de commissie om het debat te schorsen omdat het in strijd is met de wet. Als het debat wel doorgaat en als er een besluit wordt genomen dan zal de PVV het besluit voordragen voor vernietiging, in dit geval bij de commissaris van de Koning.

**De heer Işik (PvdA)** meent dat er over een bepaalde visie wordt gesproken en niet over een plan. Om die reden is de PvdA tegen het voorstel van de PVV.

**De heer Wijmenga (ChristenUnie)** sluit aan bij de heer Işik.
**De heer Te Hoonte (VVD)** vindt dit iets te gemakkelijk. Spreker heeft in de woordvoerdersapp al aangegeven dat hij het college om een reactie zou willen vragen. De PVV heeft hier alleen met betrekking tot Energie een reactie op gegeven. Nu dit hier wordt voorgelegd zou spreker het college willen uit nodigen om hun visie hierop te geven zodat ze actief kunnen uitleggen waarom dit wel door kan gaan. Spreker meent dat de raad die informatie wel moet hebben.

**Wethouder Van Hooijdonk** meent dat de tijd te kort is om het hele arrest gelezen te kunnen hebben. Het eerste beeld is echter wel dat omdat er aan alle normen voldaan wordt, dat dit geen betrekking op Rijnenburg zal hebben en de wethouder sluit aan bij de Işik dat dit geen besluit over een windpark is. Dit is een ruimtelijke visie en er wordt een MER gedaan voor Rijnenburg. Het eerste beeld van het college is dan ook dat dit niet van toepassing is.

**De heer Te Hoonte (VVD)** geeft aan ook zelf uit te zullen zoeken hoe het met Rijnenburg zit. Het gaat spreker echter om de andere windparken die in de RSU staan waarbij op basis van wettelijke normen is gesteld dat die daar kunnen komen en vraagt of dat daar ook voor geldt. De wethouder geeft aan antwoord op Rijnenburg maar er zijn meer windgebieden en daar zou spreker ook graag een visie op willen.

**De voorzitter** geeft aan te merken dat de meerderheid voor behandeling van dit onderwerp is.

**De heer Van Déun (PVV)** merkt op dat artikel 3 niet over windmolens gaat maar over telecommunicatie, toerisme en ruimtelijke ordening. Spreker begrijpt dat nu niet deze discussie gevoerd zal worden en vraagt of het college op redelijk korte termijn met een brief naar de raad kan komen over wat zij vinden met betrekking tot het arrest van de Raad van State.

**Wethouder Van Hooijdonk** merkt richting de heer Te Hoonte op dat het punt van de PvdA geldt dat dit nog geen finaal besluit is. Gebieden zijn gedefinieerd als zoekgebieden en dat betekent dat als er een initiatief komt, dit in behandeling genomen zal worden. Daarna zal het nog getoetst moeten worden en politiek afgewogen moeten worden. Dit is dus inderdaad niet het finale poortje en de wethouder meent dat dit prima verenigbaar is.
Met betrekking tot de vraag van de heer Van Déun worstelt de wethouder wat met de termijn. Het is de vraag hoe snel je zo een arrest helemaal doorwrocht kunt beantwoorden. De wethouder geeft aan niet te weten hoeveel het college al voor de raadsbehandeling weet als dat de vraag van de heer Van Déun is.

**De voorzitter** stelt voor dat het college via een memo laat weten of dat lukt of niet.

**Wethouder Van Hooijdonk** geeft aan in samenwerking met de griffie te laten weten op welke termijn dat zou kunnen.

**De heer Te Hoonte (VVD)** stelt voor om naar aanleiding van dit antwoord toch de beraadslagingen te doen en zou het appreciëren als de non-verbale communicatie van de heer Işik wat zou verminderen. Spreker sluit aan bij het verzoek om voor de raadsbehandeling de brief van het college te hebben.

**De heer Işik (PvdA)** verzoekt de voorzitter haar rol te nemen, de commissie is nu al een kwartier onderweg en wist al waar het aan toe was.

**De voorzitter** roept sprekers op hun interrupties kort, bondig en to the point te doen en geeft het woord aan wethouder Verschuure voor de beantwoording van de eerste termijn.

**Wethouder Verschuure** licht toe dat veel vragen al via de brief zijn beantwoord maar kan zich voorstellen dat er nog vragen zijn. De wethouder heeft zijn beantwoording georganiseerd in de thema's gezonde groei, fasering, plancapaciteit, gebieden, financiering en overige vragen. De wethouder stelt voor om als en dan nog vragen zijn deze in een van deze thema's te stellen. Straks zal wethouder Van Hooijdonk nog een aantal vragen beantwoorden die haar portefeuille raken.

<u>Gezonde groei en de barcode</u>

**Wethouder Verschuure** licht dat hier vragen over zijn gesteld door de PvdD, de SP en de PvdA. Gezonde groei en barcode zoals waarom groei nog een uitgangspunt is voor de RSU. Groei is voor het college geen doel op zichzelf. Er zijn echter onderzoeken gedaan, onder andere in Primos met betrekking tot bijvoorbeeld de groei van het aantal huishoudens in de stad en dat maakt dat als je als stad niet groeit, het aan alle kanten gaat knellen. Dan zullen er bijvoorbeeld geen betaalbare huizen meer zijn. Daarom kiest het college ervoor om de groei in goede banen te leiden zodat een barcode meegroeit die niet alleen wonen realiseert maar ook werk, investeringen in groen en recreatie en dat dit op een verantwoorde manier wordt geprobeerd te doen. Dat haakt ook in op de vragen van de SP en de PvdA of deze groei nou wel gezond is en of dit op deze manier wel gedaan kan worden. Het college denkt dat omdat er voor de eerste keer zo een uitgebreide RSU is gedaan met veel aandacht voor kwaliteit over de manier waarop je wilt groeien, dit ook de bestaande inwoners helpt en de groei de bestaande inwoners ook faciliteert. Utrecht is populair, veel mensen willen zich hier vestigen en daarom blijft de druk op de regio bestaan en daarom vindt het college het belangrijk om de vinger aan de pols te houden en enige sturing en richting te geven als stadsbestuur.
Er wordt ook naar de ruimtelijke ambities die niet alleen maar los gezien moeten worden. De PvdA sprak ook over de maatschappelijke problemen in de stad en vroeg of deze zaken niet op elkaar afgestemd kunnen worden zodat de ruimtelijke ontwikkeling ten goede komt van de maatschappelijke opgaven. Dat is zeker iets dat het college met deze ruimtelijke strategie wil doen. Naast het streven naar gemengde wijken wat ook al in het coalitieakkoord staat wordt er, via de Woonvisie ook gestuurd op een gemengde stad met in 2040 een verhouding van 35-25-40 in het woningaanbod. Daarmee wil het college via de barcode maatschappelijke voorzieningen die essentieel zijn mee laten groeien. Het college meent dat de ruimtelijke ambities zo kunnen bijdragen aan de maatschappelijke opgaven in de stad.
D66 vroeg of amendement 47 is uitgevoerd rondom de uitgangspunten; ‘bouw niet alle groene pleintjes vol’. Dat is ook niet de bedoeling. Het college wil groene scheggen toevoegen en ‘onverhard, tenzij’ als uitgangspunt nemen om zo kwaliteit aan de stad toe te voegen.

**Mevrouw Sasbrink (PvdD)** heeft antwoord gemist op de vraag of het ook mogelijk een goed idee is om scenario’s toe te voegen. Bijvoorbeeld dat de stad niet groeit, langzamer groeit of minder groeit dan uit de onderzoeken is gekomen.

**Wethouder Verschuure** licht toe dat uit Primos komt dat in de regio tot 125.000 woningen zouden moeten worden gebouwd, wat voor de stad Utrecht ongeveer 60.000 woningen zou moeten zijn. Je zou kunnen zeggen dat de regio minder hard zou moeten groeien maar de consequentie daarvan zou zijn dat de problemen op de woningmarkt navenant groot zullen zijn. De stadsregio’s Amsterdam en Rotterdam groeien ook en het college is niet van mening dat Utrecht de groei van heel Nederland zou moeten opvangen maar dat maakt het niet reëel andere delen van Nederland te vragen de groei van Utrecht op te vangen. De wethouder is het met mevrouw Sasbrink eens dat het wel in evenwicht moet zijn. De onderzoeken zijn door Primos landelijk uitgevoerd en met deze vertaling wil het college deze opgave faciliteren. Het zal nooit precies 3.000 woningen zijn de komende 20 jaar maar het college probeert hier wel aan te voldoen en tot 2030 is het streven om zelfs iets sneller te groeien.

<u>Fasering en uitvoering</u>
Met betrekking tot de fasering vroeg mevrouw Zwinkels of de planning wel realistisch en verstandig is. Zoals in de RSU opgenomen zijn er verschillende fases van ontwikkeling geschetst. Fase 1 is de huidige harde plancapaciteit in de Merwedekanaalzone, Cartesiusdriehoek, Wisselspoor, Groenewoud etc. Het college meent dat het reëel is dit verder te gaan uitrollen. Fase 2 is Papendorp noord en een ander deel van Merwede, deelgebied 5, het USP en het Beurskwartier. Zo kan het college successief in de stappen van de ontwikkeling gaan naar Lunetten Koningsweg en een aantal andere plekken. Het college denkt dat de planning reëel is, zeker als de bouwproductie volgehouden kan worden. Dit omdat er nu elk jaar al 3.000 tot 3.500 woningen worden gebouwd. Op een gegeven moment zullen echter wel grote investeringen in mobiliteit nodig zijn. Hier wordt op andere momenten met elkaar over gesproken maar daar heeft het college wel de hulp van de raad voor nodig. Er zijn hierbij ook grote investeringen van het Rijk en de provincie voor nodig. Als dat niet loskomt, dan komt de financieringsstrategie onder druk te staan.

**Mevrouw Zwinkels (CDA)** vraagt hoe concreet de planning is als de stad steeds afhankelijk is van de financiering op het gebied van mobiliteit en of de gemeente niet ook een planning zonder die financiering zou moeten hebben.

**Wethouder Verschuure** meent dat de planning voor de eerste fases heel reëel is omdat deze hard in de boeken staat. Met betrekking tot bijvoorbeeld de Merwedekanaalzone kan er tot ongeveer 4.000 woningen in het gebied worden gegaan en voor volgende stappen naar 6.000 of 10.000 woningen is de Merwedelijn nodig. Deze staat in alle plannen en staat ook op de lijstjes voor de MIRT-verkenning. Hier zit gewoon een financiële afhankelijkheid is. Het geld is er nu niet maar het college heeft er wel vertrouwen in dat het Rijk dit ook zo belangrijk vindt dat de middelen op termijn zeker los gaan komen.
De wethouder vervolgt en licht toe dat D66 vroeg of er zaken zijn die de optimale verdeling van huizen in de weg staan. De wethouder vraagt of daarmee woonmilieus, een programma over een goede verdelen voor knopen of profielen mee wordt bedoeld. In elk geval is het antwoord in al deze gevallen: ja. Het college denkt dat het tot een optimale verdeling in de RSU kan komen.

**Mevrouw Schilderman (D66)** geeft aan dat de achtergrond van de vraag is dat de gemeente zelf ook veel regels maakt, bijvoorbeeld over waar de splitsing van een huis aan zou moeten voldoen. Spreker vraagt of er zaken zijn die vaak terugkomen, zoals een regel die de raad heeft gesteld die het realiseren van meer woningen vaak in de weg blijkt te staan. Als dat het geval is, is de vervolgvraag of de wethouder bereid is daar iets aan te doen.

**Wethouder Verschuure** licht toe dat tussen droom en daad wetten en praktische bezwaren in de weg staan en hier geldt dat ook. De vraag is of je die wetten en bezwaren wilt opheffen en wat dat je kost. In het kader van het Gezondheidsbeleid is bijvoorbeeld afgesproken geen woningen te bouwen binnen 100 meter van een snelweg of dat alleen te doen als er zware geluidsisolerende maatregelen zijn genomen. In die zin zijn er regels die op bepaalde plekken woningbouw beperken. De wethouder zou echter niet willen voorstellen om die regels terzijde te schuiven omdat hij meent dat het verstandig is om deze te hanteren. Dat geldt ook voor andere zaken als het Bouwbesluit of kwaliteits- en duurzaamheidseisen. Dat maakt een ontwikkeling ingewikkelder maar als je gezond stedelijk leven serieus wilt nemen dan moeten en goede basisuitgangspunten worden geformuleerd.

**Mevrouw Schilderman (D66)** meent te hebben begrepen dat de wethouder nog niet over een regel is gestruikeld waarvan hij denkt dat die eigenlijk alleen maar in de weg zit.

**De heer Te Hoonte (VVD)** vraagt of de gemiste vragen per blokje worden behandeld.

**Wethouder Verschuure** geeft aan dat dat inderdaad zijn voorstel was.

**De heer Te Hoonte (VVD)** geeft aan een gemiste vraag te hebben gesteld over of het niet beter is om met betrekking tot de fasering 6b als einddoel te stellen en daarnaartoe te werken en dat over een iets langere tijd te doen.

**Mevrouw Zwinkels (CDA)** geeft aan met betrekking tot de optimale verdeling van woonmilieus dat er geen duidelijk onderscheid wordt aangebracht tussen typen woonmilieus. Overvecht en Kanaleneiland vallen bijvoorbeeld ineens in de ‘groene wijk’. De fractie is benieuwd of je ook een dichtheid kunt koppelen aan de woonmilieus. In de schriftelijke beantwoording stond dat dit niet gekoppeld wordt en de fractie vraagt zich af of dat wel mogelijk is.

**Wethouder Verschuure** antwoordt inderdaad niet gestruikeld te zijn over een regel die dat in de weg zou staan omdat de regel vaak een basis hebben als gezondheid of geur- of milieucontouren. De afweging is dat je wonen en werken in wijken soms wilt mengen en dan zal je wellicht iets in de bestemming moeten doen. Dat zijn echter oplosbare regels.
De wethouder herinnert zich de vraag van de VVD als of de RSU niet tot 2050 verlengd zou moeten worden en dan de totale plannen die ook in de fasering 4a, 4b, 5 en 6 realiseren omdat je dan ineens veel meer plancapaciteit hebt. Dat is een idee, maar het is niet noodzakelijk om aan de 130% plancapaciteit te komen. De afspraak met BZK om tot 130% te komen is in regionaal verband gedaan. De wethouder meent dat er 170.000 tot 180.000 woningen in zachte plancapaciteit zijn in de regio. Voor de stad Utrecht is de opgave 60.000 woningen maar in zachte

plannen zijn er 70.000 woningen. Er zouden 78.000 woningen nodig moeten zijn om tot 130% plancapaciteit te komen. Daar zit Utrecht dus niet heel ver van af. De wethouder heeft eerder gezegd dat Utrecht een substantieel gedeelte moet doen van de 130% in de regio en Utrecht doet dat ook met 10.000 woningen bovenop de 60.000 woningen. In 20 jaar is er ook wel eens plantoeval en de wethouder meent dat Utrecht een heel eind komt in het gene wat de VVD wil met betrekking tot de 130%. Als je verder gaat na 2040 kun je de faseringen 5 en 6 toevoegen maar dat zijn keuzes die in de toekomst gemaakt moeten worden.

**De heer Te Hoonte (VVD)** stelt dat er 60 woningen in de RSU staan en constateert dat dat geen 130% is en dan komt er opeens iets achter de gordijnen vandaan en dan is het wel opeens 130%. Spreker vindt dat ingewikkeld. Spreker wijst de wethouder erop dat hij op 17 sept 2020 heeft gezegd dat hij vindt dat Utrecht een ‘fair share’ moet doen in de130%. Spreker heeft dat geïnterpreteerd dat Utrecht zelf ook 130% nastreeft. Dit staat echter nu niet in de RSU. De wethouder wordt gevraagd of hij de RSU gaat aanpassen zodat de 78.000 woningen erin komen te staan.

**Wethouder Verschuure** geeft aan de RSU niet aan te zullen passen omdat de 60.000 woningen de Utrechtse opgave is, wat gerealiseerd moet worden. In de MPR zit hier 10.000 woningen bovenop in de zachte plannen. De wethouder probeert de heer Te Hoonte gerust te stellen dat het college wel degelijk kijkt naar een substantiële overprogrammering. De barcode is ook op 100% in plaats van 130% geprogrammeerd met betrekking tot de overige voorzieningen, het groen en dergelijke. Als je nog 8.000 woningen zou kunnen vinden in Utrecht bovenop de 70.000 woningen in de MPR of als je een van de knooppunten zou kunnen ‘laden’, dan zou je al op de 130% kunnen komen en de wethouder is ervan overtuigd dat dit gerealiseerd zou kunnen worden.

**De heer Te Hoonte (VVD)** stelt dat de kern van de bijdrage van de VVD is dat de 130% er goed in moet zitten. Spreker vraagt of het mogelijk is om met een technisch amendement wel naar de 130% plancapaciteit te gaat en wat er in het plan gebeurt als dat wordt gedaan.

**Mevrouw De Koning (GroenLinks)** merkt dat dat veel partijen vragen hebben gesteld over de 130%, waaronder GroenLinks, en meent dat het debat nu daar ook over gevoerd zou moeten worden. Er is inderdaad afgesproken dat de 130% regionaal gedaan zou worden maar GroenLinks had niet verwacht dat er nu 60.000 woningen voor Utrecht in de RSU zouden staan. Dit lijkt ook niet de intentie van de wethouder omdat er in het MJPR wel 70.000 woningen staan. In de beantwoording van de technische vragen is ook aangegeven dat er bij de knooppunten nog meer kan. De manier waarop die nu is opgesteld is ook voor GroenLinks verwarrend en spreker vraagt waarom niet in een strekt ter vervanging verduidelijkt kan worden dat de geprogrammeerde 60.000 woningen een ondergrens is maar dat er wel richting de 130% binnen de knooppunten gerealiseerd kan worden.

**Mevrouw Schilderman (D66)** ervaart dat ongemak ook, juist omdat je snel op die 130% in wilt zetten. Het is namelijk niet alleen planuitval, maar soms ook vertraging. Spreker heeft de RSU lezend ook niet het idee dat er op alle plekken op 130% wordt ingezet. Spreker is dan ook benieuwd naar de reactie van de wethouder op de vraag van GroenLinks. Zij kan zich voorstellen dat dit weer nieuwe vragen oproept over wat dit voor de barcode betekent en vraagt waar die knelpunten liggen omdat zij meent dat dit wel de ambitie van de raad was.

**De heer Te Hoonte (VVD)** vraagt of D66 van mening is dat Rijnenburg ook gewoon een woonlocatie zou moeten zijn die in elk geval in de RSU gearceerd weergegeven zou moeten zijn.

**Mevrouw Schilderman (D66)** meent dat er ook andere plekken zijn waarvan je je kunt afvragen hoeveel woonprogramma je daar neer kunt zetten. GroenLinks heeft al terecht aangegeven dat niet overal het maximale programma wordt geprogrammeerd. Dat betekent dus niet per definitie dat je dan bij Rijnenburg bent. Spreker ziet Rijnenburg echter duidelijk als een optie op 6b in de RSU staan. Als de gemeente er binnen de bestaande stad niet uitkomt zal Rijnenburg dus op termijn een plek worden om naar te kijken.

**Wethouder Verschuure** meent dat dit een belangrijk en relevant debat is waarbij het hem ook niet lukt om steeds een klip en klaar antwoord te geven. De Utrechtse opgave is 60.000 woningen, deze zijn geprojecteerd in de knooppunten per locatie. Per knooppunt zou je meer woningen

kunnen gaan laden en in die zin is dit een soort ondergrens. Daarbij is echter wel steeds gekeken of je een bijpassende barcode in het gebied zou kunnen realiseren. Dit ook met het concept van een tien-minutenstad in gedachten zodat alles nog in evenwicht blijft. Het is echter mogelijk meer te laden en er zou dus 130% van gemaakt kunnen worden. Dan doet de wethouder echter wel iets waarvan hij niet helemaal achter staat omdat hij een barcode in evenwicht wil realiseren. Op dit moment is deze bijna rond. Maar er moet echter ook de energie-opgave gerealiseerd worden en spelen er nog punten met betrekking tot bedrijventerreinen en sportvelden.

**De heer Işik (PvdA)** geeft de VVD en GroenLinks gelijk en kan zich voorstellen dat als het niet zeker is of je de 60.000 woningen kunt realiseren, dat je het aantal omhoogtilt om het risico op het niet halen van de 60.000 te verkleinen.

**Mevrouw Schilderman (D66)** heeft hier begrip voor maar heeft de wethouder ook horen zeggen dat andere voorzieningen in de barcode dan niet meer gerealiseerd kunnen worden en vraagt de wethouder of dat klopt. Spreker vraagt of het college gekeken heeft hoeveel woningen er wel extra in de knooppunten geladen kunnen worden zonder dat je met de barcode in de knel komt.

**De heer Işik (PvdA)** vraagt in relatie tot de woorden van D66 wat voor consequenties dit zou kunnen hebben op de barcode en of dat inzichtelijk gemaakt kan worden.

**De heer Te Hoonte (VVD)** stelt dat de VVD dit punt al heel lang maakt. Zonder Rijnenburg in ontwikkeling te brengen wordt het lastig om de barcode in de stad te realiseren en ook te voldoen aan de eis van 130%. Daarom stelt de VVD om dit wel toe te voegen en om de RSU te verlengen. De VVD zegt niet dat er 90.000 woningen gebouwd moeten worden maar 60.000 woningen op twee plekken. De wethouder geeft aan dat dat niet nodig is maar spreker meent dat dat wel nodig is als je 60.000 woningen wilt bouwen met planuitval én de barcode. Daarnaast heeft de wethouder ook nog aangegeven dat er nog een aantal bedrijventerreinen zoek zijn.

**Mevrouw De Koning (GroenLinks)** licht toe dat de gemeente graag voor 130% wil programmeren maar dat de barcode uiteindelijk natuurlijk maar voor 100% nodig is. Spreker meent dat energie, cultuur en sportvoorzieningen op de zelfde manier gerealiseerd kunnen blijven worden en dat alleen nog specifieke buurtvoorzieningen toegevoegd moeten worden. Spreker gelooft niet dat als er bij de knooppunten zoveel extra woningen gebouwd kunnen worden er geen plek voor deze buurtvoorzieningen gevonden kan worden. De opgave die opgelost moet worden is dat er in de RSU voor 130% geprogrammeerd moet worden en dat de barcode voor 60.000 woningen gerealiseerd moet kunnen worden.

**Wethouder Verschuure** meent dat dit een welles-nietes-discussie begint te worden. Het college heeft ervoor gekozen om de Utrechtse opgave te programmeren en dit zit in de knooppuntenanalyse zoals die is opgesteld. Hier kunnen tot 60.000 woningen in gerealiseerd worden. In de overige delen van Utrecht zullen er nog ongeveer 10.000 woningen in de plannen zitten. Dan kom je voor de 130% nog 8.000 woningen tekort. Dit zitten niet in de overprogrammering en het is ook niet de bedoeling om tot 2040 130% van de woningen te gaan realiseren.
De wethouder is ervan overtuigd dat als het op de ene knoop wat minder lukt, je de andere knoop wat meer kunt aanzetten. Dit is echter niet zo ingetekend omdat de raad dan tegen de wethouder zegt dat hij maar 78.000 woningen moet gaan bouwen. Daarom staat de overprogrammering nu niet in de boeken. Als je echt veel meer dan 60.000 of 70.000 woningen wilt bouwen vraagt de wethouder of raad en college dat nog binnenstedelijk willen doen. Je kunt best een knooppunt nog iets steviger aandoen, maar je wilt wel dat de barcode in evenwicht blijft.

**De heer Te Hoonte (VVD)** licht toe dat de wethouder heeft aangegeven dat als hij de lijstjes in de MJPR optelt, hij tot 60.000 woningen komt. Nu zegt de wethouder in zijn beantwoording dat het optelt tot 78.000 woningen Spreker snapt dan niet wat de lijstjes zijn en vraagt waar de overige 18.000 in dit plan zijn gebleven. Spreker vindt dat dit moet kloppen en dat de raad dit moet kunnen volgen en sluit dan ook aan bij GroenLinks en D66 dat dit verbeterd moet worden.
Wethouder Verschuure geeft aan dat dit geen vraag is maar een statement van de heer Te Hoonte waar hij het niet mee eens is. De wethouder heeft zijn standpunt hierover helder gemaakt.
De wethouder vervolgt merkt op dat er met betrekking tot de woonmilieus op dat ook hier onderzoek aan ten grondslag ligt. Er is gekeken welk woonmilieu je het meeste nodig hebt. In

verhouding heeft Utrecht nu veel gezinswoningen en in de groei van de stad is er meer behoefte aan appartementen voor 1 of 2 personen. Elke wijk heeft daarbij een benoeming gekregen en daarbij is gekeken wat je in die wijken het beste zou kunnen bouwen. Het college meent dat het daar een goed evenwicht in heeft kunnen vinden. Dat zorgt wel voor verschillende ritmes in de stad.

**De heer Bosch (PVV)** meent dat de heer Te Hoonte wel een vraag heeft gesteld en is benieuwd naar het antwoord van de wethouder.

**De voorzitter** meent dat er nu in herhaling gevallen wordt maar geeft op dit punt nog één keer het woord aan de wethouder.

**Wethouder Verschuure** licht toe dat het uitgangspunt de afspraak is die is gemaakt met het ministerie van Binnenlandse Zaken om de woningbouwbehoefte in de regio op te lossen. Vanwege die zorg die er ook aan die kant was is de afspraak gemaakt om tot een overprogrammering te komen van 130% Dit is regionaal afgesproken en regionaal zijn alle potentiële woningbouwlocaties in beeld gebracht. Daar komt ruim boven de 130% plancapaciteit uit naar voren. Er wordt dus voldaan aan de afspraak die met BZK is gemaakt. In een eerder debat heeft de raad de wethouder gevraagd wat hij vindt dat Utrecht zou moeten doen. De wethouder heeft geantwoord dat Utrecht daar een ‘fair share’ in zou moeten nemen. De Utrechtse opgave is 60.000 woningen en in de planvorming zit 70.000 woningen. Daarmee heb je nog niet de 130% mee, daar zijn 8.000 extra woningen voor nodig. De wethouder meent dat deze 8.000 gevonden kunnen worden op een moment dat er op een van de knooppunten veel planuitval zou plaatsvinden. Dit is echter niet zo in de RSU ingetekend omdat de opgave 60.000 woningen is en daarmee is in evenwicht gerekend. 10.000 woningen betekent namelijk 160 tot 200 hectare aan andere voorzieningen, dat is de barcode. Als hier 30% extra bij wordt gevraagd dan komt de wethouder in de knel met de barcode. De wethouder denkt echt dat er aan de opgaves voldaan kan worden maar heeft er niet voor gekozen om 78.000 woningen in te tekenen tot 2040. Na 2040 komen vanaf fase 4a nog meer mogelijkheden. Zo zou Overvecht wellicht zwaarder ontwikkeld kunnen worden en misschien zou Rijnenburg dan ook ontwikkeld kunnen worden. Tot 2040 staat er echter voldoende in de plannen om aan de opgaves te kunnen voldoen en de wethouder meent dat daarmee een verantwoord document is neergelegd.

**De heer Te Hoonte (VVD)** wil een schorsing aanvragen omdat zijn vraag veel explicieter was. Op pagina 141 wordt verwezen naar het MPR en spreker heeft alle getallen in dat document opgeteld en kwam tot 60.000 woningen. Blijkbaar is er dus nog een stukje MPR dat niet in de RSU zit. Spreker wil schorsen om de wethouder te laten lezen wat hij bedoelt zodat de wethouder kan toelichten wat er staat.

**Mevrouw Schilderman (D66)** stelt voor om de wethouder hier in de tweede beantwoording op te laten terugkomen.

**Wethouder Verschuure** verwijst de heer Te Hoonte naar pagina 19 van het MPR waarin staat dat de plancapaciteit 70.567 woningen is.

**Mevrouw Zwinkels (CDA)** geeft aan ook te hebben gevraagd naar de dichtheden. In de beantwoording staat dat er geen koppeling is maar de wethouder gaf aan wel te kijken naar de samenstelling van de huishoudens.

**Wethouder Verschuure** antwoordt dat er geen correlatie is tussen de dichtheid en het huishoudenstype. Er zit geen automatische correlatie tussen woonmilieu en dichtheid, ook niet in de RSU.

<u>Plancapaciteit</u>
De wethouder geeft aan van dit kopje al veel te hebben behandeld.
De SP vroeg of er voldoende woonprogramma is voor de inpassing van een tram. Er is eerder aangegeven dat het college een wiel met spaken wil realiseren en daar moet je knooppunten voor ontwikkelen. Voor het realiseren van een lightrail heb je een bepaald aantal reizigers nodig en dat hangt weer af van de hoeveelheid werkgelegenheid en wonen die je op een knooppunt realiseert.

De tram is dus niet een doel op zichzelf, maar maakt wel iets mogelijk en natuurlijk wil je wel hoogwaardig OV hebben.

Werk en economische zaken

D66 vroeg om een actieplan voor Lage Weide. Het college wil in de RSU dat Lage Weide een werkgebied blijft. Een belangrijke opgave voor de regio is het vinden van een oplossing voor bedrijventerreinen. Dat betekent dat de bestaande bedrijventerreinen gekoesterd maar ook geïntensiveerd moeten worden. Het college wil de vrijliggende terreinen op Lage Weide op een goede manier, met dubbel ruimtegebruik intensiveren zodat er meer werkgelegenheid per vierkante meter komt. Er zijn daar ook een paar niet ruimte-intensieve bedrijven en dat is jammer voor dat gebied. Dat is niet direct een actieplan maar het college wil dit wel de komende jaren uit gaan voeren. Bij een van de herstelpakketten rondom corona is er ook geld vrijgemaakt voor de OMU om te kijken of de wat braakliggende en ingewikkelder hectares kunnen worden opgepakt en kunnen worden verbeterd.
GroenLinks vroeg naar de Koffieknoop De gemeente is met Douwe Egberts in gesprek om te kijken wat daar in de komende periode gedaan kan worden. Dat is een goed gesprek maar hier moet vanwege wederzijdse belangen wel de tijd voor genomen worden. Er werken 1.600 mensen on ook de gemeente wil die werkgelegenheid koesteren. Er zal onderzocht moeten worden wat er in de toekomst mogelijk is. Dit zal ook investeringen vragen en daar moeten nog afspraken over gemaakt worden.

**Mevrouw De Koning (GroenLinks)** is blij dat het gesprek met Douwe Egberts wordt gevoerd en geeft aan dat GroenLinks ook de werkgelegenheid koestert. De oproep van GroenLinks is om een ambitie op te nemen om wellicht woningbouw mogelijk te maken. Dat zou een goede opmaat kunnen voor het maken van afspraken en het doen van investeringen. De wethouder geeft aan dat dit een traject van lange adem is maar de RSU loopt ook tot 2040 dus hier zouden best lange termijnambities in kunnen worden opgenomen.

**Wethouder Verschuure** licht toe dat de locatie nu als werkgelegenheidslocatie is ingetekend. Een optie is dus ook dat er in dit gebiedje nog meer gewerkt gaat worden. Het Thomas à Kempisplantsoen aan de overkant van de weg zal in elk geval wel herontwikkeld worden. De gemeente is ver in de planvorming met Mitros en Portaal om daar meer woningen te laden.

**De heer Te Hoonte (VVD)** licht toe dat er ook nog een lijst is met 70 schriftelijk te beantwoorden vragen. Daarin is de vraag gesteld of Utrecht genoeg bedrijventerreinen heeft. Er is geantwoord dat de bestaande bedrijventerreinen behouden blijven worden en zullen worden geïntensiveerd. Vanmorgen is bij de Merwedekanaalzone al gesproken over bedrijventerreinen die worden omgezet naar een lagere milieucategorie en nu gaat het over het kleiner maken van de Koffieknoop. Spreker vraagt hoe de wethouder dit duidt en hoe ervoor gezorgd gaat worden dat er voldoende ruimte blijft voor bedrijven als er nu al uit het IRP een tekort blijkt.

**Wethouder Verschuure** merkt op dat vorig jaar in regionaal verband is geïnventariseerd hoeveel behoefte er is aan bedrijventerreinen. Daaruit bleek een behoefte aan 218 hectare tot aan 2040. Door intensiveringsopgaven is dit teruggebracht tot 70 hectare. De regio is nu aan het kijken waar er regionale bedrijventerreinen ontwikkeld zouden kunnen worden. Er zijn meerdere locaties op het oog maar dit leidt natuurlijk ook tot politieke discussies in de regio. Dit is nog niet rond maar vanuit de regionale tafel wordt ervan uitgegaan dat dit moet kunnen lukken. Dit kan in elk geval niet in Utrecht worden gerealiseerd maar de wethouder heeft wel aangegeven dat het indikken van de Koffieknoop nog niet in de RSU is opgenomen.
De wethouder heeft in de RSU wel willen schetsen dat een gebied als Lage Weide geïntensiveerd zou kunnen worden en dat het college het gebied Werkspoor voor werkgelegenheid wil bestemmen. Zo wil het college zuinig zijn op de plekken waar maakindustrie en creatieve industrie is om klaar te zijn voor de toekomst waarin de circulaire economie belangrijk wordt. In het werkgelegenheidsonderzoek is te zien dat in de regio de opgave ongeveer 80.000 banen is waarvan er 70.000 in Utrecht zullen gaan landen en een daal daarvan zal op de bedrijventerreinen zijn.

**De heer Te Hoonte (VVD)** stelt dat de wethouder aangeeft in andere gemeente 70 hectare uitleglocaties te willen inrichten zodat Utrecht de woningbouw binnenstedelijk kan oplossen en vraagt of dat juist is.

**Wethouder Verschuure** licht toe dat hiermee verondersteld wordt dat bedrijventerreinen getransformeerd worden naar woonlocaties maar dat dat niet het idee. Iedereen doet wel zijn opgave. Als Utrecht alleen zijn eigen energieopgave zou willen realiseren dan moet Utrecht meer dan drie windmolens neerzetten en ook daarover worden met de regio afspraken gemaakt. Utrecht doet veel qua kantoorwerkgelegenheid en ook aan het behoud van bedrijventerreinen.

**De heer Te Hoonte (VVD)** vindt dit een wollig antwoord. De vraag was of de 70 hectare buitenstedelijk gerealiseerd worden in de andere gemeenten.

**Wethouder Verschuure** antwoordt dat dat mogelijk deels het geval is. De zoektocht is naar locaties bij knooppunten en die goed ontsloten zijn. Deze locaties zullen niet midden in het Groene Hart komen mag duidelijk zijn.
D66 vroeg naar de broedplaatsen en de creatieve werkplekken en hoe ervoor gezorgd wordt dat deze er ook zijn in Utrecht. Het college wil dit onder andere doen door het Werkspoor hiervoor aan te wijzen en dit geen woonbestemming te geven. Het college probeert hier ook op andere gebieden ruimte voor te houden in bestemmingen. Dit is wel altijd kwetsbaar omdat dit vaak door meer geld verdrongen wordt.

**Mevrouw Schilderman (D66)** geeft aan dat ze juist daarom hiernaar vroeg. Er is aangegeven dat er behoefte is aan 80.000 vierkante meter extra creatieve werkplekken. Met betrekking tot de ambitie staan er maar zes broedplaatsen in de RSU en spreker kan dat niet met elkaar rijmen. Je zou dan heel grote broedplaatsen moeten hebben of de wethouder stelt voor om een kleiner deel hiervoor te bestemmen en spreker meent dat dit niet genoeg is om de creatieve werkplekken te realiseren. Spreker is benieuwd hoe de wethouder dit ziet.

**Mevrouw Oosters (Student&Starter)** geeft aan hier in de eerste termijn ook naar te hebben gevraagd. Het Werkspoor is al bekend en Student&Starter wil richting 2040 kijken welke plekken er nog meer zijn. Spreker kan alleen van de afgelopen week al een hele lijst opnoemen van initiatieven die geen plek in de stad hebben kunnen vinden. Spreker vraagt hoe hier actiever naar op zoek gegaan kan worden en hoe dit in de RSU neergelegd kan worden.

**Wethouder Verschuure** meent dat er ook creatieve werkplekken in ‘normale wijken’ gerealiseerd kunnen worden. Dit hoeft niet per se op een broedplaats. Het college wil wonen en werken combineren en doet dit bijvoorbeeld door plinten te realiseren waar atelierwoningen kunnen komen. Dit gebeurt bijvoorbeeld in de Cartesiusdriehoek. Er is ook een plan om op dit gebied bij Rotsoord iets te doen. De overheid moet hier echter wel in bestemmingen op sturen omdat de vierkante meterprijs voor creatieve bestemmingen snel door commerciële vierkante meterprijzen de markt uit worden gedrukt. Het college maakt daar werk van maar die is qua grote barcodes minder expliciet in de RSU opgenomen anders dan de broedplaatsen die benoemd zijn en het gebied Werkspoorkwartier.

**Mevrouw Oosters (Student&Starter)** geeft aan te zien dat er nog veel gaten zijn in het Utrechtse beleid waar iets opgevuld zou kunnen worden. Daarbij moet vooral gedacht worden aan panden die tijdelijk leegstand of gebieden die tijdelijk braak liggen. Hier staat in de RSU geen ambitie over in om een oplossing voor de creatieve sector te gaan zoeken of voor evenementen. Student&Starter vraagt die ambitie wel aan het college.

**Mevrouw Schilderman (D66)** vraagt of de wethouder bereid is om de ambitie op het aantal broedplaatsen omhoog te brengen. Dit met de gedachte in het achterhoofd dat de plinten vaak heel dure locaties zijn.

**Wethouder Verschuure** zou hier graag ja op zeggen maar kan nu niet zomaar even wat extra meters vinden op de kaart. Daarom heeft het college gebieden willen aanwijzen die het hiervoor wil bestemmen. Daarnaast zijn er twee plekken benoemd in Overvecht, twee in de binnenstad en twee in Noord-West waar het college broedplaatsen wil realiseren. Daarbij is al eerder gezegd dat dit ook, verdund, in andere wijken kan landen. Zo heeft het college de optelsom tot dit aantal vierkante meters geprobeerd te laten landen. De wethouder hoopt in de tweede termijn antwoord te kunnen geven op de vraag over de 80.000 vierkante meters.
Richting Student&Starter merkt de wethouder op dat de RSU niet over tijdelijke terreinen gaat. De raad is onlangs tijdens de Voorjaarsnota en met wethouder Diepeveen in gesprek geweest over

tijdelijk wonen en tijdelijke bestemmingen voor plekken. Daar wordt nu ook al gebruik van gemaakt zoals bij het Wisselspoor en Carthesius. Soms wordt dit zo belangrijk gevonden dat de conclusie is dat de gemeente dit wil laten blijven zoals bij dB's.
Er is in de stad een aantal plekken waar evenementen georganiseerd kunnen worden. Student&Starter merkt terecht op dat in de verdichtende stad een aantal plekken onder druk komt te staan. Dan moet je dus op zoek naar andere plekken en dan zou je best kunnen proberen of je iets in een weiland in Rijnenburg zou kunnen doen. Het eerlijke verhaal is wel echter dat Utrecht niet zoals Amsterdam of Rijnenburg een enorm festivalterrein in de stad heeft.

Gebieden
De wethouder licht toe dat hij over de helft is met de blokjes.
De SP vroeg naar het Einsteinkwartier en een bewonersplatform. De wethouder geeft een groot compliment aan deze mensen die zo betrokken zijn bij hun omgeving dat ze een eigen plan maken. Het college wil veel aspecten van hun plannen meenemen, ook met betrekking tot de plannen voor bijvoorbeeld winkelcentrum Overvecht. Het slechten van barrières is vaak echter wel ingewikkeld en kostbaar. Echter de wethouder wil wel kijken wat er in het gebied gedaan kan worden om bijvoorbeeld de verkeersintensiviteit wat terug te kunnen brengen en groen te kunnen toevoegen. De wethouder merkt wel op dat verwachtingsmanagement hierbij ook wel speelt.

**Mevrouw De Koning (GroenLinks)** kan zich vinden in de warme woorden van de wethouder met betrekking tot de bewoners van het Einsteinkwartier. Spreker vraagt of er een quick scan gemaakt kan worden van de plannen of van de intentie daarachter en dat betrekken bij het omgevingsplan voor Overvecht. Gevraagd wordt of de wethouder dit kan toezeggen.

**De heer Işik (PvdA)** meent dat de warme woorden goed zijn en vraagt wat de vervolgstappen zijn.

**De heer Te Hoonte (VVD)** meent dat de warme woorden fantastisch zijn. Spreker zat gisteren echter bij het wijkplatform waar raadsleden van GroenLinks en ambtenaren aangaven dat de tunnel niet gedaan zal worden en dat er al een mooi plan ligt. Spreker vraagt wat er nu dan ook vanuit GroenLinks omarmd wordt.

**Mevrouw De Koning (GroenLinks)** licht toe dat de fractie deelt dat het complex kan zijn om zo een tunnel te bouwen De intentie van het plan om de enorme ruimte die naar verkeer gaat te verminderen, het daar leefbaar te maken, woningen en groen toe te voegen wordt volledig gedeeld en daarom kijkt de fractie uit naar de quick scan.

**De heer Te Hoonte (VVD)** geeft aan dat de essentie van het plan is om te ondertunnelen. Spreker vraagt zich ook af of dit haalbaar is maar GroenLinks-collega brengt via de chat in of een groene weg met twee rijstroken en bomen daartussen niet ook een heel mooi idee zou zijn. Dat is het collegeplan en spreker had gisteren niet het idee dat de bewoners zeiden dat ze het collegeplan graag wilden.

**Mevrouw De Koning (GroenLinks)** meent dat er nog geen collegeplan is, dat komt in oktober en daar wordt naar uitgekeken. Spreker heeft begrepen dat de bewoners een leefbaarder gebied komt met minder hinder van verkeer en met meer oversteekbaarheid en meer woningen. Dat is het doel en het einddoel is niet een tunnel maar een fijne wijk. Als een tunnel haalbaar is moet dat ook onderzocht worden maar misschien is dat gewoon wel erg complex.

**De heer Bosch (PVV)** geeft aan dit vaker bij GroenLinks te zien. Het doel van de bewoners is ondertunneling en mevrouw De Koning zegt nu dat het om de leefbaarheid gaat. Het gaat er echter ook om dat Overvecht bereikbaar blijft en daarom willen zij een tunnel. Bij de Maliebaan was eerst het doel een fietssnelweg en dan is gisteravond het plan opeens helemaal veranderd omdat GroenLinks heeft gekregen wat het wilde, een flaneerboulevard. Spreker vermoedt dat dat in Overvecht niet anders zal gaan.

**Mevrouw De Koning (GroenLinks)** licht toe dat het niet aan haar of andere raadsleden is om te bepalen wat de bewoners willen. Spreker denkt dat het goed is om bij het omgevingsplan een scan te maken van de plannen van de bewoners met betrekking tot wat wel en niet haalbaar is.

De bewoners dienen hier nauw bij betrokken te worden zodat zij zelf kunnen aangeven wat hun belangrijkste doel was.

**De heer Schipper (SP)** meent dat dit plan best duur zou kunnen zijn. Het is echter ook meteen voor een deel een alternatief voor de woeste verdichtingsplannen van de Werkplaats. Dit zou anders voor een deel in het park en in de St. Maartendreef landen waar je dat eigenlijk niet wilt hebben. Aan die kant zou het dus kosten kunnen schelen en maatschappelijke meerwaarde kunnen opleveren. Spreker wenst dat dit plan serieus wordt afgewogen tegen wat er elders in de wijk gebeurt.

**De heer Bosch (PVV)** geeft aan dat GroenLinks heeft gesteld dat de bewoners aan het woord zijn. Spreker heeft het net over de Maliebaan gehad en meent dat er totaal niet naar de bewoners van de maliebaan is geluisterd. Er kan wel gezegd worden dat dit in Overvecht wel gedaan gaat worden maar spreker meent dat dat geen enkele inhoud heeft.

**Mevrouw De Koning (GroenLinks)** herkent zich niet in het beeld dat geschetst wordt. Spreker roept op om met de bewoners een plan uit te werken. Er wordt nu niet gesproken over de Maliebaan waar overigens ook veel is gedaan aan de participatie van bewoners.

**Wethouder Verschuure** licht toe dat er een masterplan komt voor het winkelcentrum en een omgevingsplan wordt opgesteld. Het lijkt de wethouder niet meer dan logisch dat deze twee met elkaar betrokken worden en dat hier met elkaar over wordt gesproken. De wethouder meent dat het verstandig is om de plannen de Werkplaats daar ook bij te betrekken en dit in samenspraak met elkaar te proberen te ontwikkelen. De ontwikkelaars zijn nodig, de woningbouwcorporaties maar vooral de omwonenden om hier een fantastisch plan van te maken.

**De heer Işik (PvdA)** vraagt binnen welke termijn iets van de gesprekken verwacht mag worden.

**Wethouder Verschuure** licht toe dat het masterplan net in het college is vastgesteld en dat dit ter inspraak ligt. Het omgevingsplan komt waarschijnlijk in oktober. Dit is echter geen toezegging maar een verwachting.
De wethouder komt terug bij de heer Schipper die opriep geen groen en sociale woningbouw in Transwijk op te offeren en die vroeg wat de uitbreiding van de sportvelden betekent. Er zijn geen plannen voor om dit te doen, dit zit niet in de harde planvoorraad. Het college respecteert het groen en de sociale woningbouw in Transwijk. Er wordt wel gekeken wat er met de torens van Mitros gedaan kan worden en het college wil de doorwaadbaarheid van het gebied ook graag vergroten. Er wordt gesproken met de sportvelden bij Welgelegen om te kijken hoe daar mee omgegaan kan worden.

**De heer Schipper (SP)** geeft aan dat in de RSU staat dat Park Transwijk uitgebreid gaat worden en spreker wil dan weten waar dan. Spreker meent dat de koningsbrug dan weg moet. Echter als het gaat om inclusief de sportvelden van Welgelegen, dan wordt het een ander verhaal.

**Wethouder Verschuure** licht toe dat hier nog geen uitgewerkt plan voor is. Dit is echter een van de gedachtes en de wethouder voegt toe dat de sportvelden zelf ook met plannen bezig zijn.

<u>Financiering en uitvoerbaarheid</u>
De heer Işik vroeg hoe het zit met risico's, planning en monitoring. Het college heeft hier een financieringsstrategie achter gezet. Via U-net is de gemeente met een aantal onderzoeken bezig en de gemeente is bezig met het Rijk, de provincie en Rijkswaterstaat om dit uit te werken. Daarom zijn ook gebiedsonderzoeken gestart. Er zijn afspraken gemaakt met het Rijk over de financiële voeding daarvan. Er loopt ook een MIRT-verkenning en zo wordt stap voor stap geprobeerd een invulling te geven aan deze investeringsstrategie. Het betreft 7,2 miljard en de verwachting is niet dat dit geld er morgen is. Als dit geld er, stap voor stap, niet komt, zal het niet lukken om deze ontwikkelingen los te krijgen.

**De heer Te Hoonte (VVD)** meent dat dit in essentie hetzelfde is als de quick scan van Rijnenburg. Daar is gezegd dat er veel geld bij moest dus dat is toen in de vuilnisbak gegooid. Echter bij dit plan moet er ook veel geld bij en hier wordt mee doorgegaan. Per woning kost dit ongeveer

evenveel als bij de quick scan Rijnenburg waar de wethouder van schrok en blijkbaar vindt de wethouder dit wel heel acceptabel.

**Wethouder Verschuure** geeft aan niet zo veel meer te schrikken en beaamt dat het enorme bedragen zijn. Het zijn ook een enorme opgaven en de partijen hebben elkaar nodig om deze te kunnen realiseren. Om Rijnenburg te kunnen ontwikkelen zijn er eerst al veel investeringen nodig om bij Rijnenburg te kunnen komen en daarom is deze fasering in de plannen opgenomen. Er is dus vooraf veel nodig om überhaupt bij Rijnenburg te kunnen komen en een wijk te ontwikkelen die niet alleen op de auto gericht is.

**De heer Te Hoonte (VVD)** meent dat dat ook voor de andere woningen in dit plan moet. Spreker vraagt zich af waarom dit zo anders weegt voor de wethouder omdat het grofweg een ton per woning blijft in beider gevallen.

**Wethouder Verschuure** meent en hoopt dat het iets minder is. De wethouder vindt dit echter ook veel geld. Het is een extreme opgave maar meent dat als het Rijk en de gemeente vinden dat zij gezond stedelijk leven voor iedereen willen realiseren, dan zullen er forse investeringen gedaan moeten worden. Als er geen OV-systeem gerealiseerd kan worden in dit gebied dan zal het ook niet lukken om de woon- en werklocaties te realiseren. Dat geldt ook voor Rijnenburg omdat je daar geen woonwijk wilt maken die alleen voor auto's geschikt is maar dan wil je er ook bijvoorbeeld via een lightrailverbinding kunnen komen. In beide gevallen is het veel geld en de wethouder stelt een andere volgorde voor dan de heer Te Hoonte.

**De heer Te Hoonte (VVD)** geeft aan moeite te hebben met dit andere waardeoordeel van de wethouder. Het betreft 120.000 euro per woning in de RSU 2040 en bij Rijnenburg kom je op een ton per woning waar ook alles inzat wat er extra gedaan moet worden. Spreker meent dat de raad eerlijker geïnformeerd moet worden over hoe de financiële keuzes zich per project verhouden. Gevraagd wordt of de wethouder de raad voortaan eerlijker wil informeren.

**Wethouder Verschuure** meent dat er een waardeoordeel in deze vraag zit die de wethouder niet voor zijn rekening neemt. De wethouder probeert zijn werk op een eerlijke manier te doen.
De heer Te Hoonte vroeg naar terugvalopties als er minder dan 7,2 miljard bij elkaar gekregen wordt. Als de externe fondsen achterblijven dan zal dat consequenties hebben voor de groei van de stad. Het college hoopt niet dat dit gebeurt omdat het een evenwichtige barcode wil realiseren en omdat als de groei stagneert de betaalbaarheid en de kwaliteit van de stad onder druk komt te staan.

<u>Varia</u>
De VVD vroeg om een plan met breed draagvlak in de raad. De wethouder wil dat ook graag. Daarom is op suggestie van de VVD de RSU zo is geformuleerd dat er met punten ingestemd kan worden ook als de raad het niet met alle punten eens is. Het college heeft daar zijn best voor gedaan en de wethouder hoopt dat de raad kan worden uitgedaagd om in elk geval een aantal van de uitgangspunten wel te ondersteunen ook als de raad het niet met alles eens is. Het is een belangrijk document waar raad en college de komende jaren op door moeten kunnen bouwen. De wethouder gaat er niet vanuit dat de raad het met alle punten eens zal zijn maar hoopt ook met zijn beantwoording de raad wel op een aantal punten aan de zijde van het college te vinden.
Er werd ook gevraagd naar participatie en draagvlak in de stad. Er hebben 3.800 mensen in een burgerpanel meegedaan, 360 in een webinar en er zijn 800 vragen beantwoord. Daarnaast zijn scholen bezocht en is er gesproken met stakeholders in de stad. Nu ligt de visie voor, later bij de uitvoering van de plannen zal ook weer de reguliere participatie plaatsvinden.

**De heer Te Hoonte (VVD)** stelt dat de wethouder blijkbaar het idee heeft dat de participatie heel goed gaat. Spreker meent dat mensen zich echter overvallen voelen als ze niet uit de RSU halen dat er windmolens op Lage Weide komen of bij Ockhuizen. Het is een breed gedeelde wens in de raad om in elk geval ooit in Rijnenburg te bouwen en als de wethouder de raad tegemoet wil komen dan zou Rijnenburg in elk geval ingetekend moeten staan. Dan straalt de wethouder uit dat er ooit gebouwd gaat worden maar dat doet de wethouder niet. Er zijn voor spreker nog veel belemmeringen om het met iets in deze RSU eens te zijn. Spreker mist dat de wethouder de raad tegemoet komt door te tonen dat hij ook staat voor bouwen in Rijnenburg.

**De heer Işik (PvdA)** onderschrijft dit pleidooi van de VVD. Spreker heeft een zestal punten aangedragen en daar is niets van overgenomen. Spreker vraagt hoe de wethouder draagvlak in de raad wil creëren.

**Mevrouw Zwinkels (CDA)** vraagt welke punten de heer Te Hoonte en Işik hebben ingebracht in een eerdere fase die zij in deze fase hadden willen terugzien. Spreker heeft de reactienota over de participatie met de stad gelezen en las daarin dat iemand heel blij was dat scouting was genoemd als functie. Het college reageerde daarop dat dat een foutje was en dat dat er weer uitgehaald zal worden. Dit is een flauw voorbeeld maar het gaat er wel ook om wat je doet met de inbreng van mensen. Spreker is benieuwd hoe andere raadsleden hiernaar kijken en of zij vinden dat hier nog wel een slag in gemaakt moet worden.

**De heer Işik (PvdA)** geeft een voorbeeld. Het college heeft aangegeven dat het een inclusieve stad wil. Spreker heeft daarbij aangegeven dat de stad ook betaalbaar moet zijn en heeft gevraagd of het college een betaalbare stad als stadsprofiel van de PvdA wil overnemen. Dat is niet gebeurd. Spreker heeft aangegeven dat de grondspeculaties leiden tot onbetaalbaarheid. Dan zou je bij de verdichtingslocaties de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) kunnen inzetten. Dat heeft het college niet gedaan. Spreker heeft voorgesteld om de termijn voor sociale huurwoningen van 20 naar 50 jaar te verschuiven. Ook dat heeft het college niet gedaan. Spreker vraagt de wethouder hoe hij dan wil dat de PvdA dit voorstel zal steunen.

**De heer Te Hoonte (VVD)** geeft aan al te hebben aangegeven niet tegen de woningbouwlocaties te zijn die worden voorgesteld. Het discussiepunt is Rijnenburg in de raad, de een wil daar energie en de ander wonen. Spreker had verwacht dat de wethouders hun best hadden gedaan om die belangen bij elkaar te brengen en dat herkent spreker niet in het stuk dat er nu ligt. Dat wordt versterkt door het gegeven dat het fase 6b is en de brief van de andere wethouder dat er naar nog meer windmolens wordt gezocht.

**Mevrouw Schilderman (D66)** deelt een aantal punten van de heer Işik zoals werken aan een betaalbare stad. Spreker heeft de wethouder echter net horen zeggen dat het college dat ook doet. De uitgangspunten van de Woonvisie benoemde hij daarbij expliciet, zoals de verhouding van 34-25-40%. Ook is eerder besproken dat de Wet voorkeursrecht gemeenten gebruikt kan worden als dat noodzakelijk is. Spreker hoort dus wat anders dan de heer Işik en vraagt hem wat waar moet komen te staan zodat hij dit wel hoort.

**De heer Işik (PvdA)** is blij met deze vraag. Spreker heeft bij een aantal verdichtingslocaties voorgesteld de wet Voorkeursrecht gemeenten van toepassing te verklaren omdat je daar grondspeculaties mee voorkomt en spreker ziet dan meteen de wethouder nee schudden. Spreker meent dat het onmogelijk is om betaalbare woningen te bouwen als je de grondspeculaties niet blokkeert. Spreker vraagt waarom het profiel betaalbare stad niet als uitgangspunt wordt genomen als he betaalbare woningen wil bouwen. Woorden zijn geen daden.

**Wethouder Verschuure** licht toe dat met het profiel inclusieve stad ook betaalbaarheid wordt bedoeld. Dat heeft de wethouder al eerder aangegeven.

**De heer Işik (PvdA)** meent dat een inclusieve stad niet een betaalbare stad is. Spreker vraagt waarom de wethouder betaalbaarheid koppelt aan inclusiviteit, de zijn heel verschillende zaken.

**Wethouder Verschuure** geeft aan dat voor het college betaalbare woningen voor een ieder onderdeel is van een inclusieve stad. Dit betekent namelijk dat je een stad wilt hebben waar iedereen terecht kan. Dit wordt gedaan door in de Woonvisie te sturen op 35-25-40 in de opgave in 2040. Betaalbaarheid is een kleiner onderdeel van een groter geheel, inclusiviteit.

**De heer Işik (PvdA)** is blij dat het college erkent in de Voorjaarsnota dat er een dreiging is van een tweedeling. Spreker meent dat er al sprake is van een tweedeling in de stad. Het college loopt achter de feiten aan als de suggesties van de PvdA niet worden overgenomen en dan kun je fluiten naar een inclusieve stad. Spreker vraagt wat de wethouder zijn kinderen zal antwoorden als zij later een betaalbare woning willen kopen.

**Wethouder Verschuure** meent dat de raad en het college deze opgave delen. Het valt niet te ontkennen dat het ook een ingewikkelde opgave is. Utrecht is een heel aantrekkelijke stad en mensen willen hier blijven of komen wonen. Dat maakt dat de woningmarkt in Utrecht misschien in Nederland wel het meest onder druk staat. Het college doet nu al haar uiterste best om te sturen op woonprogramma's. Alle intentiedocumenten die sinds 2018 met ontwikkelaars zijn afgesloten omvatten gemiddeld meer dan 40% sociale huur. Daarmee wordt de PvdA dus in feite al op haar wenken bediend omdat de PvdA altijd om 40% vraagt. Ook in de RSU wordt geprobeerd om de betaalbaarheid in de stad te borgen.

**De heer Işik (PvdA)** ontkent niet dat de opgave zwaar is. Het college heeft echter geen enkel instrument ingezet om bij de Merwedekanaalzone de grondspeculatie tegen te gaan. Dit heeft geleid tot onbetaalbare koop- en huurwoningen daar. Het college wordt gevraagd of het bereid is om de suggesties van de PvdA in overweging te nemen.

**Wethouder Verschuure** geeft aan dat de PvdA vaak vraagt om de Wvg en actief grondbeleid. Dat zit in het instrumentarium en als dat aan de hand is kan en wil het college dat toepassen. Dat betekent niet dat dat automatisch leidt toe heel veel extra betaalbare woningen op korte termijn. Als je als gemeente de Wvg vestigt, dan is de grond vaak al 'warm' en kostbaar en zit er al een speculant op. Als je de grond dan wilt verwerven dan moet je marktconforme prijzen betalen. Als zich een kans aandient dan sluit de overheid actief grondbeleid helemaal niet uit om een keer een positie te nemen. Het is echter niet zo dat er veel grond te koop is voor een lage prijs in de stad. De wethouder vervolgt en memoreert dat D66 vroeg om samen met partners in de stad een innovatieagenda op te stellen. Dat vindt het college een goed idee en het college wil dit bij de uitvoering van de RSU samen met partners uitrollen. Het college zou daar graag ook de onderwijsinstellingen bij willen betrekken.
Mevrouw Oosters vroeg wanneer de hoogbouwvisie nou komt. Het antwoord daarop is na de zomer.

**Mevrouw Schilderman (D66)** geeft aan graag iets van de innovatieagenda terug te willen zien en vraagt of de wethouder bereid is om hier een brief of uitvoering aan te koppelen zodat de raad weet wat er gebeurt.

**Wethouder Verschuure** lijkt dat goed. Het college is nu bezig met de opstart van de gebiedsonderzoeken en de wethouder zal onderzoeken hoe hier een follow up aan gegeven kan worden. Dat zal begin volgend jaar zijn.

**De heer Wijmenga (ChristenUnie)** geeft aan dat uit de schriftelijke beantwoording blijkt dat het afwijken van de hoogbouwregels via de Hoogbouwvisie gaat lopen. Deze is er echter nog niet en spreker vraagt of het niet verstandiger is om in de RSU expliciet te maken dat de raad besluit over afwijken van de hoogbouwregels. Spreker zou hier een amendement over kunnen indienen.

**Wethouder Verschuure** licht toe dat het college in de RSU een aantal gebieden heeft willen aanwijzen waarvan het college denkt dat daar hoogbouw mogelijk is. Daarbij zijn de maxima ook aangegeven van 30, 70 of 100 meter. In het gangbare beleid was het zo dat je daar voor sommige plannen 10% op kan afwijken. Als er een ontwerp komt dan zal op dat moment ook met de raad afgesproken worden wat de eventueel toegestane afwijking is. De wethouder weet niet of dit in de RSU moet belanden maar dit is het gangbare beleid en de wethouder meent dat je daaraan vast moet houden.

**De heer Wijmenga (ChristenUnie)** licht toe dat zijn vraag is gekomen door een discussie met wethouder Eerenberg over dat met betrekking tot een plan op het Jaarbeursplein de raad informeel geïnformeerd was dat er was afgeweken van de Hoogbouwvisie. Nu staat er in de RSU dat er incidenteel afgeweken kan worden van de 105, niet 110, meter en spreker wil expliciet maken dat de raad daar over gaat en dat informeel informeren of benoemen in een college-informatiebijeenkomst niet voldoende is. Het ligt al bij de raad en spreker denkt dat hij een amendement maakt.

**Mevrouw Zwinkels (CDA)** merkt op dat het CDA zich eerder ook in de discussie over hoogbouw heeft gemengd. Er is een motie aangenomen dat er voorlopig niet hoger gebouwd mar worden

dan de Dom op MARK in Leidsche Rijn na. Spreker vraagt wat de ChristenUnie in het amendement gaat voorstellen.

**De heer Wijmenga (ChristenUnie)** licht toe dat de intentie van het amendement is om expliciet te maken dat afwijking van de hoogbouwregels altijd via de raad moet.

**Mevrouw Zwinkels (CDA)** vraagt of het dan niet beter is om verder te gaan door in de RSU op te nemen dat de raad geen afwijking wil. Dit hooguit, als het op draagvlak van de raad kan rekenen en dat dan mogelijk bij de Hoogbouwvisie wordt besloten. Anders zal het CDA ook met een amendement komen met verderstrekkende gevolgen dan dat van de ChristenUnie.

**De heer Wijmenga (ChristenUnie)** geeft aan dat zijn intentie was om de procedure in de RSU duidelijk te maken en bij de Hoogbouwvisie te praten over de maatvoering.

**Mevrouw Zwinkels (CDA)** snapt niet waarom er procedurele afspraken in de RSU moeten worden gemaakt.

**De heer Wijmenga (ChristenUnie)** wil dat hij begrijpt wat er staat in de RSU en dat hij het daar mee eens is.

**De heer Te Hoonte (VVD)** geeft aan dat er een motie is die stelt dat er een Hoogbouwvisie zou zijn op het moment dat de RSU werd besproken. Spreker is benieuwd hoe het CDA en Student&Starter dit nu willen gaan behandelen.

**Mevrouw Oosters (Student&Starter)** is het met de VVD eens dat dit niet de afspraak was. Wat er in de RSU staat is maar een deel van wat er in de Hoogbouwvisie komt. Spreker vindt het dan ook waardevol dat daar nog een apart debat over volgt. Spreker hoopt dat haar teleurstelling richting het college over het niet nakomen van de afspraak duidelijk is.

**Mevrouw Schilderman (D66)** geeft aan dat D66 erg uitkijkt naar de Hoogbouwvisie.

**Gemiste antwoorden**

**Mevrouw Schilderman (D66)** heeft gevraagd of er voldoende ambtelijke capaciteit is om de ruimtelijke strategie uit te voeren.

**Mevrouw Sasbrink (PvdD)** heeft een realisatie gevraagd op het concept van mensvrije zones.

**Mevrouw Zwinkels (CDA)** is benieuwd hoe het zit met de sportcapaciteit, de fractie heeft het idee dat dit in de barcode wordt gemist. Er is ook gevraagd naar de beeldkwaliteit op ooghoogte. De schriftelijke beantwoording op hoe het karakter van de stad behouden blijft was wat vreemd en de wethouder is gevraagd hierop te reageren.

**De heer Te Hoonte (VVD)** mist de doorrekening van de 7,2 miljard.

**Wethouder Verschuure** licht toe dat er extra capaciteit is georganiseerd om verdere onderzoeken te kunnen doen maar voor de uitvoering op lange termijn is er niet genoeg ambtelijke capaciteit. Op dit moment ontbreken daar ook de middelen voor.
Collega Van Hooijdonk zal de vraag over de mensvrije zones beantwoorden.
Het college heeft geschetst dat het 6 sportvelden tekortkomt. Daarvoor zal een beroep moeten worden gedaan in Rijnenburg of bij buren, of door de velden intensiever te gaan gebruiken. Deze restopgave moet de komende jaren nog ingevuld worden.
Voor de andere sportcapaciteit denkt het college dat het voldoende kan realiseren binnen de barcode.
Met betrekking tot het karakter van de stad heeft de heer Wijmenga bij het opstellen van de uitgangspunten gevraagd om (cultureel) erfgoed te borgen. Dat is ook onderdeel geworden van de stadsprofielen. Het college wil het karakter van de stad behouden en kiest daarom voor een polycentrische stad met extra knooppunten en niet om overal in de stad dezelfde ontwikkeling te doen. Een aantal woonwijken zal over 20 jaar hetzelfde zijn als nu omdat daar geen grote wijzigingsplannen voor zijn. De Dom blijft het middelpunt van de stad.

Met betrekking tot de 7,2 miljard licht de wethouder toe dat er een financieringsstrategie is toegevoegd. De 7,2 miljard is uitgesplitst in wat het college denkt dat de gemeente zelf kan realiseren met verschillende dekkingsbronnen daarin. De komende jaren kunnen die blokjes misschien wat heen en weer schuiven. Dit geldt ook voor de verzoeken om financiering aan de provincie en de verschillende ministeries. Daarnaast wordt geprobeerd om Europese gelden binnen te halen.

**Mevrouw Zwinkels (CDA)** had ook gevraagd hoe invulling wordt gegeven aan de beeldkwaliteit op ooghoogte.
Wethouder Verschuure geeft aan dat het college dat heel belangrijk vindt. De raad heeft onlangs een brief ontvangen om een omgevingscommissie in het kader van de Omgevingswet op te richten. Deze komt in plaats van de welstandscommissie en daar zou dit punt ook in moeten landen.

**Mevrouw Schilderman (D66)** wijst het CDA in dit kader op de beantwoording van vraag 52.

**Wethouder Van Hooijdonk** zal haar beantwoording ook in blokjes doen.
<u>Mobiliteit</u>
De PvdD vroeg hoe de mobiliteitstransitie eruitziet als er minder groei zou zijn. De transitie zal dan nog via dezelfde lijnen verlopen. Het college wil de transitie niet alleen omdat de stad groeit maar ook vanwege bijvoorbeeld leefbaarheid, milieu en gezondheid. Natuurlijk zit het plan niet in beton en wordt er meebewogen met de ontwikkelingen.
De SP heeft het college van lightrailfetisjisme beschuldigd. De wethouder heeft al eerder aangegeven dat het vanwege de grote getallen echt nodig is. Bij de Merwedelijn wordt er gesproken over 50.000 reizigers en dat krijg je met bussen niet meer verwerkt. Soms wil je aantrekkelijk OV maken en er is ook een opgave om Utrecht Centraal te ontlasten. In die zin kan ook de Waterlinielijn zo aantrekkelijk mogelijk gemaakt worden maar dat kan alleen als er genoeg reizigers zijn. `
Er is opgeroepen heel kritisch te zijn over waar fietspaden en OV ten koste gaat van groen. De wethouder weet nog niet goed hoe dit te instrumentaliseren maar de partijen kunnen ervan op aan dat het college zijn uiterste best zal doen om zo min mogelijk ten koste te laten gaan van groen. Het college wil juist dat groen groeit en dat begint bij het koesteren van wat je aan groen hebt. Er kan niet voorkomen worden dat er soms een boom zal moeten sneuvelen maar het college doet zijn stinkende best.
De SP vroeg naar OV in eigen handen en de raad zal na de zomer geïnformeerd worden over een mogelijke samenwerkingsformule.
PvdA en de SP vroegen nog naar wijk-OV en betrouwbaar OV. Betrouwbaar OV gaat natuurlijk over tijdig en dus ook over doorstroming. De doelstelling is dat 90 tot 95% van de mensen gebruik kan maken van het Basisnet en H-OV en dat er een goede dekking is. Daarnaast moet er maatwerk zijn voor de mensen waar dat noodzakelijk voor is.
Met betrekking tot de A27 herhaalt de wethouder dat het college zich hier nog niet bij heeft neergelegd, wat de heer Schipper beweert. Het enige dat is gedaan is dat een besluit van een andere overheid is opgeschreven als een registratie van dat dat besluit is genomen. Het wordt nog bevochten bij de Raad van State maar het is wel een genomen besluit. Het college zou graag een andere uitkomst zien en maakt zich daar ook hard voor.

**Mevrouw Sasbrink (PvdD)** stelt dat dit onze gemeentelijke visie voor 2040 is en vraagt of er met betrekking tot de A27 dan niet opgeschreven kan worden hoe de gemeente dit voor zich ziet.

**De heer Te Hoonte (VVD)** heeft aangeboden dat het college een doorberekening kan maken van een model waar de A27 en de andere zaken die het college niet wil niet in zit en dan de raad te laten zien hoe de RSU eruitziet. Daar is in de beantwoording echter ook van aangegeven dat het college dat niet ziet zitten.

**Wethouder Van Hooijdonk** licht toe dat dat is omdat je dan niet weet wat je wel in de rekensom stopt. Er zijn vele varianten mogelijk. Zodra het tracébesluit vernietigd wordt zal de gemeente natuurlijk in overleg gaan met de provincie en het Rijk om te kijken wat het alternatief is. Het college heeft daar wel ideeën over maar tot die tijd is dat een slag in de lucht.

Het is inderdaad de gemeentelijke visie maar het is wel wat virtueel om iets te zeggen waar je niet over gaat. De gemeente heeft ideeën over wat je met de A27 maar dat zit tot op heden in de lobbysfeer.

**Mevrouw Schilderman (D66)** meent dat je niet blind moet zijn voor wat er op andere plaatsen besloten wordt maar het is wel mogelijk om je ongenoegen te uiten over dat voornemen. Gevraagd wordt of de wethouder mogelijkheden ziet om dat te wijzigen in de stukken door aan te geven geen voorstander te zijn van de verbreding van de A27.

**De heer Schipper (SP)** stelt dat ook met betrekking tot de Stadsboulevard het college zich neerlegt terwijl de ambitie is dat iets niet gebeurd en spreker meent dat dat op een andere manier moet worden opgeschreven en anders worden ingetekend. De SP zal hier met een motie over komen.

**Mevrouw Sasbrink (PvdD)** stelt voor om ook rekening te houden met het scenario dat het tracébesluit niet overeind blijft. Dan ga je er in elk geval vanuit dat dat zou kunnen in plaats van er nu vanuit gaan dat het er toch wel komt.

**De heer Te Hoonte (VVD)** wil in reactie op het voorstel van mevrouw Schilderman dan ook zien dat overal waar rekening is gehouden met de verbreding dat het college de verbreding wel heeft ingecalculeerd. Er wordt nu omfloerst omheen gepraat. De verbreding zit gewoon in de RSU en dat moet dan ook maar expliciet zijn.

**Mevrouw Schilderman (D66)** meent dat er weinig omfloersts aan is, dat is het hele punt van de heer Schipper en spreker is het dan ook niet met de heer Te Hoonte eens.

**De heer Bosch (PVV)** stelt dat nu gezegd wordt dat de A27 een variabele is omdat dit wel of niet kan doorgaan maar spreker meent dat dat ook geldt voor alles wat er wordt gezegd over tramlijnen en buslijnen. Dat zijn de vele varianten die de wethouder benoemde.
De heer Işik (PvdA) vraagt of het college bereid is om een brief te sturen naar de onderhandelaars om af te zien van de A27.

**Wethouder Van Hooijdonk** meent dat er moties zijn aangenomen om het college op te roepen om de goede lobby te voeren en dat doet het college ook en blijft dat doen. Tijdens deze formatietijd is daar een schepje bovenop gedaan.
Er is door de oogharen van het college wel gekeken wat er zou gebeuren als de verbreding niet doorgaat. Het is niet zo dat alles dan anders wordt. Voor het systeem in de stad heeft het voor- en nadelen en het hangt af van wat het alternatief is maar die vallen ook een beetje tegen elkaar weg. Het is dus niet zo dat de RSU omvalt als er een ander besluit wordt genomen over de A27.

**Mevrouw Oosters (Student&Starter)** vraagt of het toch niet verstandig om een slag om de arm in de RSU op te nemen.

**De heer Schipper (SP)** stelt dat als het tracébesluit wordt vernietigd alle tekeningen in de RSU vervangen kunnen worden waar de groene overkapping opstaat omdat niemand die dan meer gaat betalen. Daarnaast kan er een streep worden gezet bij de woningbouwplannen voor Archimedeslaan 16. Deze consequenties zijn te voorzien en de wethouder doet er nu wat luchtig over dat dit geen effect zou hebben op de RSU.

**Wethouder Van Hooijdonk** stelt gezegd te hebben dat de RSU niet omvalt en niet dat het geen effect zou hebben. De wethouder heeft aangegeven dat het niet zo is dat er nu 20 jaar niets meer in de buitenwereld verandert. Er veranderen dingen in de buitenwereld en de gemeente moet zich daartoe verhouden. Dat geldt ook voor een groene verbinding of de woningen bij de Archimedeslaan. Ook als he tracébesluit sneuvelt vindt de wethouder het nog een goed idee om als stad te pleiten voor het laten vervallen van de Varkensboog.
In reactie op D66 en Student&Starter merkt de wethouder op dat zij het prima vindt om een disclaimer op te nemen van wat de gemeente er echt van vindt. Dan ben je inderdaad helder over je positie. De raad zou natuurlijk ook zelf kunnen formuleren wat het daar over wil zeggen.

**De heer Te Hoonte (VVD)** heeft er moeite mee dat de wethouder stelde dat de RSU niet omvalt. De RSU is gebaseerd op twee belangrijke tramlijnen waarvan het Groeifonds al heeft gezegd die niet te zullen betalen en op een verbreding van snelwegen die het college niet wil. Spreker vraagt of de wethouder volmondig durft te zeggen dat dat geen effect heeft op de RSU.

**Wethouder Van Hooijdonk** herhaalt dat ze dat niet gezegd heeft. Het plan zal in die situatie niet door de shredder gaan en daarnaast zullen er de komende 20 jaar zaken veranderen in de buitenwereld en daar moet de gemeente zich op aanpassen.

**De heer Te Hoonte (VVD)** stelt dat er ook geen faseringsvoorstel is waarin duidelijk te zien is wat dan de effecten op de fasering zouden zijn en spreker vraagt aan wethouder Verschuure of dat er niet gewoon in hoort te zitten.

**Wethouder Van Hooijdonk** geeft aan dat er honderdduizenden mogelijke toekomsten zijn en je kunt je niet op al die scenario's voorbereiden. Met de RSU wordt een visie, een ontwikkelrichting neergezet. Dat is de inzet al moet daar, ook financieel, nog van alles voor gebeuren. In de loop van de jaren zal de vinger aan de pols gehouden moeten worden en op een moment zal het tijd worden voor een nieuwe RSU en dan gaat de gemeente zich weer verhouden tot de stand van dat moment.

**De heer Bosch (PVV)** geeft aan dat nu wordt gezegd dat het een visie is, met betrekking tot de A27 is gezegd dat het een gegeven is, met betrekking tot het OV is gezegd dat dat is zoals het college het wil maar dat het daar niets over te zeggen heeft en spreker meent dat als je een visie wilt, je moet opschrijven wat je echt wilt. Het kan niet allebei waar zijn, bij het OV niet en bij de A27 wel.

**Wethouder Van Hooijdonk** stelt dat de raad weet dat de gemeente de Uithoflijn mede heeft aangelegd en gaat er vanuit dat de gemeente geen medeopdrachtgever wordt van uitbreiding van de ring. De wethouder meent dat daar dus toch wel een flink verschil tussen zit.

<u>Groen</u>
De wethouder licht toe dat groen er is voor zowel mensen als dieren en planten, en voor water, adaptatie en koelt. Voor veel redenen dus. De wethouder meent dat het zo dicht op de stedelijke omgeving ingewikkeld is om voor mensvrije zones te gaan, dat ligt niet voor de hand. Wat wel kan en al gebeurt, is werken met zonering waardoor je rustiger en meer intensieve recreatiegebieden krijgt. Dit werkt over het algemeen goed, lang niet iedereen heeft de behoefte om ver een gebied in te gaan en dat levert dus rustiger gebieden voor dieren op.
De PvdD vroeg ook naar kwaliteit en afwisseling. Het college wil op het punt van groen de RSU verder uitwerken naar een wat meer hanteerbaar uitvoeringsprogramma. De wethouder verwacht dit programma in het eerste kwartaal.

**Mevrouw Zwinkels (CDA)** stelt dat veel partijen graag het groen zien meegroeien met de stad en heeft moeite met de belofte voor het eerste kwartaal. De fractie is benieuwd of er een groennorm gesteld kan worden om die doelstellingen ook te bereiken. Gevraagd wordt waar nu dan over wordt besloten.

**Wethouder Van Hooijdonk** stelt dat er nu besloten wordt over de strategie die in de RSU staat. De wethouder hoopt dat het college niet kwalijk wordt genomen dat deze strategie ook omgezet wordt in uitvoering.

**Mevrouw Zwinkels (CDA)** geeft aan behoefte te hebben aan een uitwerking van de hele grote lijn en meer duidelijkheid over wat dit bijvoorbeeld per wijk betekent.

**Wethouder Van Hooijdonk** stelt dat dat in het eerste kwartaal komt.

<u>Energie</u>
**Wethouder Van Hooijdonk** heeft al gesteld dat zij zich aangemoedigd voelde door Student&Starter en de PvdD omdat zij klimaatverandering belangrijk vinden. De PvdD gaf aan het nog niet genoeg te vinden. De klimaatopgave van Utrecht valt niet helemaal binnen de stadsgrenzen op te lossen. Als alles meezit zou Utrecht zelfvoorzienend kunnen zijn op warmte

maar voor stroom is dat door ruimtegebrek niet mogelijk. Het college heeft het uiterste gedaan om alle gebieden waar dat enigszins in de rede ligt voor grootschalige energieproductie. Als de PvdD denkt dat het college een plek over het hoofd heeft gezien dan hoort de wethouder dat graag.

**De heer Te Hoonte (VVD)** geeft aan dat de zoektocht is geland in de RES en dat riep bij hem veel vragen op. Ockhuizen staat op de kaart als zon maar in de beantwoording en in de RSU staat wind en zon. Mensen hebben ingesproken op dat er alleen zon stond en spreker vraagt wat de status van Ockhuizen is.

**Wethouder Van Hooijdonk** licht toe dat er wind en zon in de RSU staat maar dat er nu een zonne-initiatief is. Dat staat in de RES omdat daar de dingen in staan die redelijkerwijs in de pijplijn zitten.

**De heer Te Hoonte (VVD)** wil aangeven dat de VVD er grote moeite mee heeft dat het college even en passant Ockhuizen als windlocatie aanwijst. Dit stond ook niet goed in de RSU die ter inzage heeft gelegen, daar stond een plaatje zon in. Dit betreft cultuurhistorisch gebied in Haarzuilens en dat dit niet breed met de stad besproken is kunnen worden daar heeft spreker geen woorden voor. Spreker wil dat die plek en ook de plek aan de zuidkant van Haarzuilens uit de RSU wordt gehaald en dat er eerst met de stad wordt besproken wat de stad van dat soort locaties vindt.

**Mevrouw Schilderman (D66)** licht toe dat binnen haar fractie ook is gesproken over wat de status is van locaties die voor wind zijn aangegeven. De fractie kwam er op uit dat dit de plekken waren die de eerste test van op welke plekken het onmogelijk is, hadden doorstaan. Dat betekent niet dat dit plekken zijn die aangewezen zijn als plek waar windenergie gaat komen. Spreker vraagt of dit de heer Te Hoonte gerust zou stellen en vraagt aan de wethouder of haar interpretatie klopt.

**De heer Te Hoonte (VVD)** geeft aan de RES anders te lezen. Er kan wel gezegd worden dat er geen initiatiefnemers zijn en dat het dus niet aan de orde is maar richting de energiepartijen wordt het beantwoord als zijnde: als er initiatiefnemers zijn, dan staat het wel in de RSU. Dat maakt het onduidelijk en spreker vindt dat dit op deze manier niet kan.

**Mevrouw Schilderman (D66)** snapt het ongemak maar spreker meent dat het op korte termijn niet in de RES zit. Er is alleen een verzoek voor zon in de RES. Als iemand met een voorstel komt voor wind is het enige wat hij dan weet uit de RSU dat het niet onmogelijk is. De raad moet dan alsnog besluiten of het daar windenergie wil toestaan en daar moet dan een voorstel voor komen.

**De heer Te Hoonte (VVD)** stelt dat je windenergie in Ockhuizen niet zou moeten willen. Zo heeft spreker dat ook gelezen in de brief die over Ockhuizen is verstuurd na de brief over de zoeklocaties, dat wind van de orde is. Het staat ook niet in het intentiedocument. Daarop heeft de VVD beoordeeld hier niets over te zeggen en omdat het in de RES ook goed stond met een zonnetje. Nu staat in de beantwoording dat die kaart aangepast wordt, wat niet is gedaan, en staat het nu in de RES wel met zon en wind. Uit de inspraakreacties kun je zien dat mensen niet doorhebben dat wind een optie is en zij hebben daar dus ook geen reactie op gegeven. Spreker meent dat de gemeente dan ook verantwoordelijkheid moet nemen door te zeggen dat er een belemmering is, namelijk dat het een Rijksdorpsgezicht is, een beschermingsgebied en dat wind er dus uitgehaald moet worden.

**Mevrouw Sasbrink (PvdD)** schrikt van de opmerking van de wethouder dat het oplossen van de klimaatopgave niet binnen de gemeentegrenzen gaat lukken. Gevraagd wordt of het dan ook niet verstandig is om te gaan bezuinigen op gebruik. Een start zou dan kunnen zijn om niet te groeien.

**Wethouder Van Hooijdonk** geeft aan de klimaatcrisis heel serieus te nemen. Echter je moet niet proberen dit binnen de stadsgrenzen op te lossen. De groei van de stad is het kleinste probleem. De nieuwbouw die er bijkomt zal het meest energiezuinige deel van de hele stad zijn. De al bestaande stad is het grootste probleem. De wethouder vraagt de PvdD nogmaals te laten zien waar er locaties zijn voor opwek die het college heeft gemist. Het is ook niet nodig om de klimaatcrisis binnen de grenzen van de stad op te lossen als er maar alles aan gedaan wordt. De wethouder zal in de tweede termijn terugkomen op de stelling van de heer Te Hoonte dat iets niet klopt.

De duiding van mevrouw Schilderman is juist. Initiatiefnemers kunnen bij de gemeente aankloppen en dan gaat het proces van belangenafweging en toetsing lopen. In de pijplijn van de RES is terecht gezegd dat er een initiatief is op zon en niet op wind, maar dat wel beide aangewezen worden in de RSU.

**Mevrouw Sasbrink (PvdD)** geeft aan nog geen reactie te hebben gehad op wat er in gedrag veranderd gaat worden. Wat je niet verbruikt hoef je niet op te wekken en op gedrag is veel winst te behalen.

**De heer Bosch (PVV)** stelt dat de wethouder de PvdD vroeg om met een oplossing te komen. Spreker heeft een idee voor een motie. De PvdD zou een motie kunnen indienen voor een mensvrije zone voor heel Utrecht.

**De heer Işik (PvdA)** vraagt met betrekking tot de zoekgebieden er een dialoog is ontstaan tussen de omgeving en wat er ten aanzien van Lage Weide veranderd is vanaf het moment dat daar windmolens afgewezen werden.

**De heer Wijmenga (ChristenUnie)** wilde dat punt ook maken. Spreker vindt het apart dat lage Weide wordt opgevoerd terwijl al duidelijk is dat het niet voldoet aan de kaders die voor bijvoorbeeld Rijnenburg gehanteerd worden.

**Wethouder Van Hooijdonk** stelt dat dit een van de beste locaties is van Utrecht. Er is niet gezegd dat wat in Rijnenburg wordt gedaan overal wordt gedaan. De wethouder vindt het belangrijk dat Utrecht ook een bijdrage levert en is het met de PvdD eens dat je niet alles kunt afwentelen op andere gebieden. De wethouder meent dat als je als raad een keer iets niet wilt, dat niet inhoudt dat het nooit meer aan de orde mag komen. De klimaatcrisis wordt steeds reëler en het besef daarvan en het gevoel van urgentie wordt ook steeds groter. Het is dus niet opgevoerd voor 2030 maar de wethouder meent dat het wel terecht opgenomen is als zoekgebied in de RSU.

**De heer Işik (PvdA)** vraagt wat er veranderd is. Spreker meent dat er niets veranderd is en dat er alleen een nieuw inzicht is bij het college.

**De heer Te Hoonte (VVD)** vindt het ongemakkelijk dat dit twee maanden voor de verkiezingen door een van de coalitiepartijen is laten vallen. Het is een legitiem genomen besluit in de raad waarbij veel is afgewogen en nu is het weer kort voor de verkiezingen en popt dit weer op. Dit niet eens vanuit het energiedossier maar in de RSU waar het zijdelings staat benoemd. Spreker vindt dit rommelig. Spreker vindt daarom dat Lage Weide er dus ook gewoon uit moet. Als de wethouder daar iets wil moet er eerst een traject in de raad zijn voordat zoiets in de documenten opgenomen kan worden. Spreker vraagt hoe mevrouw Schilderman daarnaar kijkt.

**Mevrouw Schilderman (D66)** heeft de RSU zo gelezen dat de plekken die zijn aangewezen niets zeggen over de wenselijkheid. De fractie ziet dit als een eerste verkenning van plaatsen die technisch gezien kunnen voldoen aan de gestelde eisen. Daarom is spreker nog niet zo kritisch op de locaties, dat zal zij bij de RES natuurlijk wel zijn.

**Mevrouw De Koning (GroenLinks)** snapt niet waarom een besluit uit 2013 over het zoeken en verkennen van locaties tot 2040 onmogelijk zou maken. Er zijn sinds die tijd een aantal partijen bijgekomen in de raad en een groot deel is hier nu positiever over. De molens worden bovendien steeds stiller waardoor mogelijk de bezwaren minder zouden kunnen worden. Spreker vraagt waarom de heer Wijmenga hier zo veel bezwaren tegen heeft.

**De heer Wijmenga (ChristenUnie)** geeft aan niet gezegd te hebben dat hij vond dat het eruit moet. Spreker heeft toen zelfs voorgestemd. Uit de reacties van mensen uit de buurt blijkt dat mensen niet scherp hadden dat dit in de RSU zat. In het vervolg moeten de betrokkenen dan ook goed meegenomen worden.

**Wethouder Van Hooijdonk** merkt richting de PvdD op dat de RSU niet helemaal de plek is om over gedrag te schrijven. Bij de transitievisie Warmte is aangegeven dat er een besparingsplan gemaakt gaat worden.

De VVD merkte op dat het een beetje weggerommeld was maar bij de terinzagelegging van de RSU is een aparte brief over de zoekgebieden gestuurd. De wethouder meent dat het college daar dus best expliciet over is geweest.

**De heer Te Hoonte (VVD)** beaamt dat. Het gaat hem er echter om dat de mensen in de omgeving ervaren dat het niet heel expliciet is geweest. De buren van Lage Weide maken zich zorgen omdat het nu ook zo expliciet in de RES staat.
Wethouder Van Hooijdonk stelt dat Lage Weide niet in de RES staat, in elk geval niet in de pijplijnprojecten tot 2030. Tot 2040, 10 jaar voordat het hele land klimaatneutraal moet zijn, is nu opgeschreven wat denkbare zoekgebieden zijn. Daar hoort Ockhuizen en Lage Weide bij en de wethouder vindt het niet gek als je daar ruim in bent voor zo een groot probleem. Daarmee is het nog geen project. Voor de RES zijn alleen die dingen opgeschreven waarvan bekend is dat er initiatieven zijn. Er is nu geen initiatiefnemer voor Lage Weide en dit is dus niet opgenomen in de RES.

**De heer Te Hoonte (VVD)** meent dat als dit de redenatie van de zoekgebieden is dan kun je ook het zoekgebied Rijnenburg voor woningbouw arceren op de kaart. Spreker meent dat dat dezelfde status heeft maar dat doet het college niet en spreker meent dat daar een reden voor is.

**De heer Bosch (PVV)** geeft aan dat de wethouder de PvdD om oplossingen vroeg en niet de PVV en dat vindt spreker wel jammer. Een luxe oplossing is volgens spreker de minikerncentrale van Rolls Royce en spreker heeft daar een zoekgebied voor gevonden, het Uraniumkanaal op Lage Weide.

**Wethouder Van Hooijdonk** vindt het punt van de heer Bosch van een grote creativiteit getuigen.
<u>Ruimtebeslag</u>
Het laatste punt van de wethouder gaat over ruimtebeslag voor allerlei andere dingen die met de energietransitie te maken hebben. De SP noemde opslag, GroenLinks had het over ruimte die Eneco vroeg en D66 sprak over opwek van warmte. Er is alles ingetekend waarvan nu bekend is dat het nodig is. Zo zitten de warmtebuffers erin en is Stedin verder met de prognoses dan Eneco. Het is bekend dat er nog heel veel transformatorhuisjes bij moeten komen en dat veel infrastructuur nog opgewaardeerd moet worden en vervangen. Het college weet echter ook dat het dingen nog niet weet zoals hoe seizoensopslag werkt bij warmte, hoe groot dat is, welke eisen daar voor zijn en waar dat eventueel kan. Ook is nog niet bekend waar geothermielocaties geplaatst zouden kunnen worden. Er is dus nog sprake van voortschrijdend inzicht en Eneco is nog bezig met wat zij het cityplan noemen. Dat is een soort transitieplan voor Utrecht en de verwachting is dat de gemeente daarvan leert wat voor extra ruimteclaims daar nog uitkomen.

**Mevrouw Schilderman (D66)** snapt dat veel nog onbekend is maar meent dat wel ingeschat kan worden dat er aanzienlijk meer ruimte benodigd is dan nu in de RSU staat. Gevraagd wordt waarom het college heeft besloten om dit toch op deze manier op te nemen en niet een grotere ruimteclaim.

**Wethouder Van Hooijdonk** meent dat het college dit beschouwd heeft als een great leap forward in de zin van dat de gemeente nu veel meer weet dan eerder. De wethouder weet niet of de extra transformatiehuisjes en de hoogspanningsstations al in veel andere gemeenten is ingetekend in de ruimtelijke plannen en meent dat dat dus al winst is. Er is niet voor gekozen om met een natte vinger 10 of 50% bij te plannen. Daar is nog te veel voor onbekend om daar een gevoel bij te krijgen.

## Gemiste antwoorden

**Mevrouw De Koning (GroenLinks)** heeft gevraagd of er op korte termijn een uitvoeringsplan kan komen voor de uitbreiding van Amelisweerd.

**Wethouder Van Hooijdonk** stelt dat dat in samenhang is met de REP omdat Amelisweerd over de grenzen gaat. In het IRP is gezegd dat een aantal dingen gebiedsgericht uitgewerkt moet worden waaronder de groene scheggen. Er wordt een gebiedsstudie gedaan rondom Lunetten Koningsweg en daarbij gaat het het college ook over het hele pakket. Dus niet alleen wonen en mobiliteit maar ook groen en sport. Het college ziet zeker kansen in het gebied, het is er druk dus

het is ook noodzakelijk en de komende tijd wordt dit uitgewerkt. In de tweede termijn zal de wethouder hierop terugkomen.

**De voorzitter** stelt dat dit het einde is van de eerste termijn die op 10 juni is begonnen.
De voorzitter stelt voor om 10 minuten te schorsen en schorst de vergadering om 22.15 uur.
De voorzitter hervat de vergadering om 22.15 uur.
Interrupties onderling zijn uit de pot Diversen en interrupties op het college komen uit de eigen spreektijd. In de tweede termijn kunnen de fracties aangeven wat zij met het stuk willen en of er plannen zijn om moties of amendementen in te dienen. Ook kunnen er onderling nog standpunten uitgewisseld worden. De voorzitter roept de fracties op de tweede termijn goed te gebruiken voor hun oordeelsvorming. De voorzitter zal het debat afkappen als er teveel herhaald wordt.

## Tweede termijn

**De heer Işik (PvdA)** stelt een behandeltijd van anderhalf tot twee uur voor.

**De voorzitter** meent dat er nog sprekers zijn met een inbreng voor de tweede termijn.

**De heer Wijmenga (ChristenUnie)** geeft aan verbaasd te zijn zo een uitgebreide brief te hebben ontvangen, er waren maar een paar technische vragen gesteld. Spreker heeft al een amendement met betrekking tot de Hoogbouwvisie aangekondigd.
Spreker heeft in de eerste termijn gewezen op het verschil tussen beslispunt 2 van het raadsvoorstel en de tekst op pagina 137. Dat betreft de nieuwe knooppunten die aan de stad worden toegevoegd. Het raadsvoorstel noemt andere knooppunten dan de tekst in de RSU. In de beantwoording staat dat het om dezelfde knooppunten gaat en dat de gebieden identiek zijn. Oost-Amelisweerd zou alleen expliciet genoemd worden als onderdeel van het gebied en dat ziet betekenen dat die ontwikkeling is voorzien. Spreker vindt dit niet handig en niet duidelijk en spreker meent dat dit ook ligt aan de verwerking van de inspraakreacties. De gemeente Nieuwegein heeft bijvoorbeeld via een brief laten weten het niet handig te vinden dat Utrecht de Nieuwegeinse gebieden noemt en dat is door het college verwerkt. Galecop is op pagina 137 geschrapt maar niet in het raadsvoorstel. Spreker meent dat hier iets fout is gegaan en spreker wil dit wel met een amendement oplossen. Als de wethouder bij de tekst blijft zal spreker met een amendement komen om de tekst gelijk te trekken waarbij de tekst van pagina 137 de tekst van beslispunt 2 wordt.
Naar aanleiding van dit plan kwam er een reactie op Twitter: De hemel bestaat, en dat is Utrecht en daar moet de raad het volgens spreker maar mee doen.

**Mevrouw De Koning (GroenLinks)** geeft met betrekking tot de 130% aan dat het voor GroenLinks belangrijk is dat er zo gepland wordt dat er een eind richting de 130% plancapaciteit wordt gekomen. De hoop is dat gelet op het debat hierover de wethouder met een strekt ter vervanging wil komen. Spreker hoopt op een reactie van de wethouder en anders kent ook GroenLinks haar instrumenten.

**De heer Wijmenga (ChristenUnie)** licht toe dat de commissievoorzitters hier afgelopen week over hebben dat men met betrekking tot een strekt ter vervanging wat strenger zal zijn en dat dit alleen bij een meerderheid in de raad mogelijk is. Spreker vindt het handiger als GroenLinks een amendement maakt omdat hij dan weet waar hij aan toe is en dat is bij een strekt ter vervanging niet het geval.

**De heer Işik (PvdA)** onderstreept de opmerking van GroenLinks.

**Mevrouw Zwinkels (CDA)** heeft steun gehoord vanuit D66 en de VVD en dan is er praktisch al een meerderheid. Voor spreker mag een strekt ter vervanging altijd.

**De heer Te Hoonte (VVD)** is dan wel benieuwd wat de inhoud van het strekt ter vervanging wordt omdat hij de 130% wil oplossen door Rijnenburg toe te voegen aan de plancapaciteit maar vreest dat dat niet de strekking zal zijn. Als het gericht is op streven naar 130%, ook binnen de eigen gemeente en als er een toelichting komt op hoe het nou zit met 60.000 en 78.000 tegenover elkaar, misschien moet dan de laatste MPR afgezet worden tegen wat er in de RSU staat, dan kan spreker daar mee leven.

**Mevrouw De Koning (GroenLinks)** stelt voor politieke punten graag amendementen in te dienen. Spreker vraagt nu om een strekt ter vervanging omdat zij het idee heeft dat de raad ziet dat er rondom de knooppunten mogelijkheden zijn om voor 130% te programmeren. Spreker meent dat dit opgehelderd moet worden zodat dit ook in de RSU zelf staat. De raad heeft al gevraagd om hier een flinke stap in te doen. Dit is volgens spreker een relatief technisch punt dat vrij breed wordt gedeeld in de raad. GroenLinks is geen voorstander van bouwen in Rijnenburg en dat is niet de oproep die spreker doet.

**De heer Te Hoonte (VVD)** meent dat het complex wordt als het bij de knooppunten toegevoegd wordt. Het lijkt spreker goed om in de loop van de tweede termijn na te denken over hoe dit op te lossen. Alleen toevoegen aan de knopen is nauwer dan hoe de VVD erin zit.

**Mevrouw De Koning (GroenLinks)** vervolgt en geeft aan dat het geen verrassing is dat GroenLinks tegen de verbreding van de A27 is en de fractie kijkt uit een eventueel voorstel van de SP en wil daar zelf ook aan meewerken.
In de eerste termijn heeft GroenLinks aangegeven dat de fractie het goed vindt dat de Vertraagde stad is toegevoegd. Het moet wel meer worden dan een pictogram en mooie woorden in een visiestuk en GroenLinks wil graag een uitvoeringsstrategie zien. Nu is te zien dat er een kaartje met wandelkaarten in het Mobiliteitsplan terecht komt en dat lijkt niet genoeg. De wethouder wordt gevraagd of hier een uitvoeringsplan voor gemaakt gaat worden en als dat het geval is, hoe de raad dat gaat terugzien. De initiatiefnemers hebben hier wel ideeën over.
Het lijkt GroenLinks goed als er een plan gemaakt wordt over hoe voorkomen wordt dat bij de knooppunten die nu aangewezen zijn heel veel grondspeculatie ontstaat. Dit kan bijvoorbeeld met de Wvg en met anticiperende grondaankopen. Spreker meent dat het sowieso goed is om te monitoren of de prijzen bij de knopen gaan stijgen en of er niet ingegrepen moet worden. Spreker heeft de wethouder horen zeggen dat ingrijpen binnen het beleid kan maar wil meer horen dat hij dat ook wil en gaat doen.
In 2019 is een motie aangenomen om een stadsbouwmeester aan te nemen om te zorgen dat er mooiere architectuur komt in de stad. Dat is toen voor de RSU toegezegd maar spreker vindt dit niet terug en heeft hiernaar gevraagd. Het antwoord was dat dit is verwerkt in een plan. Het is dus vaag weggestopt en spreker is daar teleurgesteld over. De aandacht voor hoogwaardige architectuur die het college bij het alternatief voorstelt vindt spreker een beetje onder de maat. GroenLinks zal dit bij de behandeling van het voorstel proefperiode omgevingscommissie.
Er is gevraagd of het niet belangrijk is dat de knooppunten ook een bibliotheek krijgen. Daar kwam het vage antwoord op dat er gekeken zal worden of dat straks nodig is. GroenLinks kan zich geen knooppunt zonder een bibliotheek voorstellen en de wethouder wordt gevraagd hoe hij dat ziet.
GroenLinks vindt dat er meer ambitie mag zijn met betrekking tot de Koffieknoop. Of je nou naar wonen of naar werken wilt daar, het begint met de ambitie om de hinder van de Douwe Egbertsfabriek te verminderen zodat er meer functies mogelijk zijn in het gebied, zonder de werkgelegenheid daarmee aan te tasten. Spreker meent dat het goed is om dat in de RSU op te nemen.
De fractie was blij dat wethouder Van Hooijdonk zou uitgebreid inging op de ambitie om met rails het wiel uit te voeren en daar eventueel ook de woningbouw op aan te passen en het lijkt spreker goed om als raad die uitspraak ook te doen.

**Mevrouw Zwinkels (CDA)** geeft aan te hebben begrepen dat de wethouder van de Koffieknoop een werkgebied wil maken en dan is de hinder niet zo belangrijk meer. Gevraagd wordt of GroenLinks andere informatie heeft dat ook bij werklocaties de hinder van Douwe Egberts een grote rol gaat spelen.

**Mevrouw De Koning (GroenLinks)** meent dat de meeste werklocaties die in soort woongebieden worden toegevoegd kantorenlocaties zijn en als spreker daar komt dan ervaart zij veel geluids- en geurhinder. De mensen in de omliggende wijken ervaren dat ook. Als je daar fijn wilt kunnen werken of wonen zal daar dus iets aan gedaan moeten worden. Iedereen in de buurt zal daar blij van worden.

**De heer Schipper (SP)** geeft aan dat een van de collegeleden heeft aangegeven dat de RSU is opgeschreven zoals het college denkt dat het moet worden. Na het debat over de A27 is wel gebleken dat het college het toch anders wil doen hoe het is opgeschreven. Het college laat het aan de raad om daar iets mee te doen. Spreker dacht eerst aan een strekt ter vervanging omdat je

bij het eruit amenderen niet weet waar je begint en eindigt. Misschien komt spreker deze week wel met een motie voor een strekt ter vervanging en als dat niet opgepakt wordt zal hij dan een amendement schrijven met een disclaimer die dan in de RSU gaat landen.
Spreker heeft bij het mobiliteitsplan ook al gesproken over de sterke verwevenheid met de RSU en met het MJPR. Spreker zoekt hoe en wanneer hij dingen waar hij het niet mee eens is het beste kan amenderen. Dit zal voor een deel bij de Voorjaarsnota zijn en dit zal liggen op het gebied van verkeerskundige oplossingen en trams door het groen. Dit zullen waarschijnlijk fijne voorstellen waar de raad goed mee uit de voeten kan.

**Mevrouw Sasbrink (PvdD)** vond het interessant dat wethouder Verschuure zei dat als de raad niet alle uitgangspunten kan steunen, dan hopelijk een aantal wel en dat de RSU zo is geformuleerd. Spreker vraagt hoe de wethouder dit voor zich ziet omdat alles in één raadsvoorstel staat.
Spreker vond de reactie op de scenario's voor de groei teleurstellend en niet voldoen. Spreker meent dat het college een bewuste keuze maakt om te faciliteren en daarmee groei te stimuleren. De PvdD denkt dat het goed is andere scenario's toe te voegen en als daar niet meer reactie op komt zal spreker dit meenemen naar de raad. Met betrekking tot de A27 doet spreker graag mee met de heer Schipper.
De reactie dat mensvrije zones in een stad niet lukt vond spreker te gemakkelijk. In het Griftpark heb je dit eigenlijk al en spreker meent dat het dus niet zo moeilijk hoeft te zijn. Om de amfibieënpoel, een gebeid van 50 bij 50 meter staat gewoon een hek en daar mogen mensen alleen maar komen om te beheren en daar gebeuren mooie dingen. Als een mensvrije zone zo wordt geïnterpreteerd wordt gevraagd hoe het college er dan over denkt.
In de eerste termijn vroeg spreker of het tellen van de vierkante meters groen niet gekoppeld moet worden aan of het groen ook een groene waarde heeft. Spreker begreep uit de brief dat het college dat niet wil. Er is ook nog een instrument voor prestatie-indicatoren voor biodiversiteit in de maak is en spreker vraagt wanneer dat komt. Los daarvan lijkt het spreker noodzakelijk ook in de RSU vast te stellen hoeveel ruimte er is voor biodiversiteit. De wethouder wordt gevraagd uit te leggen hoe dat instrument in de RSU te zien zal zijn.
De wethouder heeft met betrekking tot mobiliteit gezegd haar best te zullen doen dat er geen natuur voor verdwijnt en dat vond spreker weinig concreet. Spreker vraagt of het zou helpen als de PvdD plekken die echt een bijzonder hoge waarde hebben zoals Landgoed Oostbroek of Park De Koppel expliciet benoemd als plekken waar geen natuur mag verdwijnen.
Spreker heeft gevraagd het groen voor het rood uit te ontwikkelen. In de brief kwam het antwoord dat alles in samenhang ontwikkeld wordt en dat de ene voorziening grotere inzet vraagt dan de andere. De vraag was echter of het groen eerst kan omdat dat moet wortelen en groeien. Spreker hoopt nu nog een antwoord van de wethouder te krijgen hierop.

**De heer Işik (PvdA)** sluit met betrekking tot de 130% aan bij GroenLinks en de VVD. Spreker doet graag met de SP mee met betrekking tot de A27.
De PvdA heeft vijf à zes concrete punten aan de orde gesteld waar het college afwijzend op heeft gereageerd en spreker zal met moties komen om ervoor te zorgen dat de RSU een sociale wordt.

**Mevrouw Schilderman (D66)** was blij met de opmerking van de heer Işik over de exploitatieduur maar het lijk GroenLinks altijd logischer dat het overgaat naar een woningcorporatie omdat je dan in het normale regime gaat passen.
De heer Işik heeft aangegeven dat er niets toegezegd is maar spreker ziet dat anders. Met de koers maatschappelijke voorzieningen is juist neergezet dat maatschappelijke voorzieningen moeten meegroeien en dat wordt bekrachtigd in de RSU.

**Mevrouw Zwinkels (CDA)** geeft aan veel te missen op het gebied van maatschappelijke voorzieningen. Er staat wel dat het college het belangrijk vindt en dat het in balans moet zijn, maar er staat nooit een vertaling in wat dat nou betekent. In de schriftelijke beantwoording stond zelfs dat je de barcode niet als een absolute maatstaf mag zien en dat de barcode ook niet op de verschillende schaalniveaus van de stad concreet gemaakt kan worden. Spreker vraagt wat het dan wel is en vindt het nu geen betrouwbaar middel en het verbaast haar dat D66 hier genoegen mee neemt.

**Mevrouw Schilderman (D66)** meent dat dat met de schaalgrootte en de onzekerheid van de bouwplannen te maken heeft. Je zult per plan moeten bepalen wat er aan voorzieningen nodig is

en wat er al is. Spreker meent dat je in deze fase niet veel meer kunt doen dan aangeven dat je het belangrijk vindt dat de maatschappelijke voorzieningen meegroeien. Spreker is benieuwd of mevrouw Zwinkels daar wel ideeën over heeft.
**De heer Işik (PvdA)** roept het CDA op om samen met de PvdA de motie hierover te ontwikkelen. Als een ontwikkelaar sociale huurwoningen bouwt en dan overdraagt aan een corporatie voor permanent beheer dan vindt spreker dat prima. Er komen echter vaak voorstellen waarin staat dat een ontwikkelaar sociale huurwoningen ontwikkelt voor een periode van 20 jaar, waarna deze worden verkocht of op commerciële basis worden verhuurd en dat is wat spreker wil tegenhouden.

**De heer Te Hoonte (VVD)** verwijst naar de opmerking van mevrouw Schilderman dat het lastig is om het concreet te maken maar heeft de wethouder ook horen zeggen dat hij nog zes voetbalvelden tekortkomt. Dat is dan wel weer heel exact. Dat is het bezwaar wat spreker tegen de barcode heeft, de methodiek wordt vastgesteld, maar spreker meent dat het geen methodiek is, het telt nergens toe op. Het is wellicht een denkwijze of een hulpmiddel om te structureren en mevrouw Schilderman vraagt wat er nou precies vastgesteld wordt.

**Mevrouw Schilderman (D66)** vindt dat een terechte vraag en spreker heeft in de eerste termijn al gevraagd hoe dat vervolgens bekeken gaat worden. De barcode lost niet per se iets op en de maatschappelijke voorzieningen komen er niet door de barcode. Spreker meent dat je jaarlijks bij het MPR zou kunnen kijken hoever je bent of dat je bij een groot plan kijkt wat er qua barcode in zit of dat het in de buurt past.

**Mevrouw Oosters (Student&Starter)** verwijst naar de schriftelijke beantwoording. Het verschil in precisie verwart de fractie. Met betrekking tot hoogbouw wordt er tot op de meter exact gesproken in de RSU maar op geen enkele manier wordt de ambitie om onzelfstandige studentenhuisvesting toe te voegen concreet gemaakt. De fractie denkt op dit punt na over een amendement.
Met betrekking tot bouwen boven het spoor werd verwezen naar de brief die er al lang maar die brief gaat over mogelijkheden op de korte termijn maar net als mevrouw De Koning met betrekking tot de Koffieknoop al zei gaat het om een toekomstvisie en worden er verder gekeken en worden de ambities hoger gelegd. Spreker vraagt nogmaals waarom deze ambitie die breed wordt gedragen in de raad, niet in de RSU wordt neergelegd.
Met betrekking tot ruimte voor creativiteit en levendigheid hebben verschillende initiatieven als de Vechtclub en de Smeerboel contact opgenomen de afgelopen periode omdat de ruimte om leuke dingen te organiseren een groot knelpunt is in de stad. Student&Starter wil dat de wethouder met deze toekomstvisie op zoek gaat naar die plekken, dat is al eerder aangedragen. Het is te makkelijk om te zeggen dat het in Utrecht niet mogelijk is zoals in Amsterdam. De fractie overweegt hier een motie over.
Met betrekking tot de barcode die vertaald moet worden naar leuke en gezellige stadscentra is er geantwoord dat er ook horeca komt. Student&Starter is echter op zoek naar hoe je deze stadscentra nou echt stadscentra maakt. Bij het Stationsgebied is gebleken dat dat best nog een opgave is. De schriftelijke beantwoording stelt Student&Starter nog niet gerust en daarom beraadt de fractie zich ook met betrekking tot dit onderwerp op een voorstel.

**De heer Te Hoonte (VVD)** geeft aan dat de VVD het geen goed idee vindt dat windmolens op Lage Weide, bij Ockhuizen en Haarzuilens zijn opgenomen als zoekgebieden en ook zo in de RES terechtkomen. Spreker meent dat de fractie met voorstellen zal komen om dat anders te doen of niet op te nemen.

**De heer Bosch (PVV)** sluit aan bij de heer Te Hoonte.

**De heer Te Hoonte (VVD)** dankt daarvoor. Spreker is niet blij met hoe Rijnenburg in de RSU staat en meent dat er een ander inspraaktraject is doorlopen dan bij deze nieuwe locaties. Spreker merkt dat de planologische vertaling die eraan gegeven wordt anders is. Spreker wil uitzoeken wat de juridische status is van wat wordt vastgelegd in het document. De VVD zal met een voorstel komen om de RSU te verlengen en Rijnenburg toe te voegen. Spreker meent dat het goed is om richting de verkiezingen de coalitiepartijen uit te dagen zich duidelijk uit te spreken over hun positief ten aanzien van Rijnenburg en het niet bij het college te laten.
Wat de VVD wordt niet vastgesteld dat de methodiek barcode gebruikt wordt, de raad heeft iets anders te doen dan werkmethodieken vaststellen.

Er zijn nog wat kleinere dingen waar de VVD op terug zal komen. Bij de Voorjaarsnota zal de fractie met een voorstel komen om de Meern Zuid tot ontwikkelgebied te maken. Spreker doet een oproep om te kijken hoe de knopen nu zijn gedefinieerd. Soms worden en namen van wijken gebruikt en soms niet, dat is verwarrend. Spreker meent dat als de knopen wijkoverstijgend zijn niet de wijknamen gebruikt moeten worden. Als er wel wijknamen worden gebruikt, dan moet het ook zuiver gemaakt worden. Spreker vindt het centrum van Leidsche Rijn dan bij Leidsche Rijn horen en niet bij Noord-West. De fractie zal waarschijnlijk met een moties of amendement komen om dat aan te passen.

**Mevrouw Schilderman (D66)** is blij dat de wethouder het idee van de innovatieagenda omarmt. De fractie maakt zich wat meer zorgen over de ambtelijke capaciteit. Voor een lange termijninzet moet je ook de capaciteit in huis hebben om dat te kunnen doen.

**De heer Te Hoonte (VVD)** vraagt of mevrouw Schilderman vroeg of de ambtelijke capaciteit voldoende is na de correctie in de Voorjaarsnota.

**Mevrouw Schilderman (D66)** vroeg of het daarna voldoende was en spreker meent dat de wethouder haar vraag ook zo beantwoord heeft.
D66 overweegt op een aantal punten met een voorstel te komen. De fractie ziet veel kansen werkgelegenheid toe te voegen op Lage Weide. De fractie ziet kansen voor een circulaire hub of leerwerklocaties.
Spreker was niet tevreden over de creatieve werkplekken en de broedplaatsen, de ambitie moet echt omhoog. De fractie zal met een amendement komen voor meer broedplaatsen. Er kan op dezelfde manier mee omgegaan worden als met sport, constateren dat het onvoldoende is en dan op zoek gaan naar aanvullende plekken.
Spreker het interessant in het voorstel over de 130% plancapaciteit. Wellicht kan daar iets bijgevoegd worden over het verhogen van de ambitie op de A12-zone. In de beantwoording is aangegeven dat het kan en D66 vindt dat een goed idee.

**De heer Işik (PvdA)** vraagt of D66 een samenwerking aangaat met Student&Starter over tijdelijke creatieve functies.

**Mevrouw Schilderman (D66)** geeft aan het idee te hebben dat mevrouw Oosters het had over evenementen en een creatieve invulling terwijl zij zelf sprak over creatieve werkplaatsen die wat haar betreft niet per se tijdelijk. Echter iedereen die daaraan mee wil werken is van harte welkom.

**Mevrouw Oosters (Student&Starter)** geeft aan dat mevrouw Schilderman gelijk heeft en meent dat zij er wel uit zullen komen.

**De heer Te Hoonte (VVD)** geeft aan met betrekking tot Lage Weide graag mee te kijken met D66. Mevrouw Schilderman (D66) vraagt of het college toch na zou willen denken over een strekt ter vervanging met betrekking tot de A27. De meerderheid in de raad is zeer breed.

**De heer Te Hoonte (VVD)** stelt dat de vraag is gesteld of het college de RSU niet op hun eigen ideeën zou willen uitrekenen en het college heeft aangegeven dat het dat niet wil. Het opnemen in de RSU vraagt volgens spreker dan ook het opnieuw doorrekenen van kosten, investeringen, mobiliteitsaanpassingen en dergelijke.

**Mevrouw Schilderman (D66)** licht toe dat dit niet over het voorstel van de VVD ging maar over het voorstel van het opnemen van een disclaimer.

**De heer Te Hoonte (VVD)** doet dan het voorstel dat het college op iedere plek waar de A27 gebruikt wordt om een groen dak of iets anders te maken dan ook toevoegt dat dat alleen mogelijk is als de A27 wordt verbreed op de manier waarop het tracévoorstel nu is.
Mevrouw Sasbrink (PvdD) heeft begrepen dat als het college de handschoen niet oppakt om een disclaimer te schrijven, dan de heer Schipper een amendement zal schijven om de hele A27 eruit te halen met een disclaimer voor als vergeten is er iets uit te halen.

**De heer Schipper (SP)** licht toe dat het zijn voorkeur heeft dat het college opschrijft wat het college wil, daar begon het om. In woord hoort spreker dat het college de verbreding niet wil maar

dat staat anders in de RSU. Het college kan een strekt ter vervanging maken waar dat expliciet instaat. Spreker heeft nog niet van wethouder Van Hooijdonk gehoord dat ze dat gaat doen. Als zij dat niet gaat doen dan moet de raad het doen.

**Mevrouw Schilderman (D66)** stelt dat als de wethouder het niet doet er een gezellige groep samenwerkers te vinden is die dat dan oppakt.
Op twee punten hoopt spreker het college te verleiden tot een toezegging.
De ene gaat over beeldkwaliteit. Er is door het college aangegeven dat ernaar gekeken wordt en dat dit verder in uitvoeringsplannen moet komen. Spreker vindt dat op zich een logische plaats maar heeft wel het idee dat hier soms wat weinig aandacht voor is en dat de focus meer zit op algemene welstand en minder op hoe je ervoor zorgt dat een nieuw gebouw mooi is. Spreker denkt zelf aan dat wel het Moxy-hotel werd neergezet maar dat de letters op het Werkspoor niet mochten en dan vindt zij moeilijk te rijmen. Een commissie die meer kijkt neer hoe er mooie dingen komen of dat dit meer naar de raad komt zijn mogelijke opties. Spreker hoopt dat het college met een toezegging kan komen over hoe de raad hier over komt te spreken.

**De heer Bosch (PVV)** stelt dat D66 nu twee keer heeft aangegeven dat het Moxy-hotel niet mooi zou zijn maar niet over het postmoderne braaksel niet wilde oordelen omdat dat aan de kunstenaar lag. Een architect is volgens spreker ook een kunstenaar en gevraagd wordt waarom D66 dit verschil maakt.

**Mevrouw Schilderman (D66)** licht toe dat hier een lange discussie over is gevoed in de fractie en de lijn is gevonden dat kunst soms andere gevoelens bij je moet oproepen en dat je daarom niet zegt dat het mooi of lelijk is maar dat dat voor architectuur anders is.

**De heer Te Hoonte (VVD)** stelt dat hij op Twitter discussies heeft gehad met fractieleden van D66 over dat zij iets vonden van het Moxy-hotel en tegen mensen in de buurt hebben gezegd dat ze hebben ingestemd maar dat zij niet over het uiterlijk gaan. Nu wordt er gezegd dat de raad bij architectuur wel over het uiterlijk gaat en spreker vraagt wat er is veranderd.

**Mevrouw Schilderman (D66)** meent dat aan deze discussie ten grondslag ligt dat er op dit moment niet de juiste methode is om te spreken over hoe de architectuur eruit komt te zien en dat als je het aan de plannen over laat D66 daar niet altijd tevreden over is. Dat betekent niet dat er steeds in de raad gesproken moet worden over wat mooi of lelijk is.

**De heer Te Hoonte (VVD)** stelt dat D66 wel volmondig met dit plan heeft ingestemd, ook op advies van de wethouder van D66-huize. Er is ook over gesproken dat het een industrieel karakter zou krijgen en dat dat past bij het karakter van het gebied. Dat was het advies vanuit het college om ermee in te stemmen. Er was wel degelijk een mogelijkheid om niet in te stemmen.

**Mevrouw Schilderman (D66)** licht toe dat niemand dat ontkent.

**Mevrouw De Koning (GroenLinks)** vraagt of D66 het niet een goed idee zou vinden als er een stadsbouwmeester zou komen zoals GroenLinks al een tijd heeft gevraagd.

**Mevrouw Schilderman (D66)** vraagt of de wethouder in een keer kan terugkomen op de punten die door D66 over beeldkwaliteit zijn benoemd en op het voorstel van GroenLinks.
In de beantwoording staat met betrekking tot de barcode dat in paragraaf 7.4 meer staat over de jaarlijkse voortgang. Hier staat echter alleen dat dat bezien zou moeten worden. Spreker stelt voor af te spreken ieder jaar bij de MPR in kaart te brengen hoe dat gedaan wordt. Een vervolgvoorstel is om bij grote plannen weer te geven hoe de barcode er voor het plan uitzag of eventueel invloed heeft op de barcode in de buurt. Gevraagd wordt of de wethouder bereid is om dat toe te zeggen.

**De heer Te Hoonte (VVD)** is benieuwd of D66 vindt dat dit met extra ambtelijke capaciteit geregeld moet worden of niet.

**Mevrouw Schilderman (D66)** antwoordt dat de wethouder aangegeven dat er voor dit en volgend jaar aanvullende ruimte is maar dat doet niet af aan het feit dat er daarna een tekort is.

**De heer Te Hoonte (VVD)** vraagt of D66 denkt dat het overal weergeven van de barcode zonder ambtelijke capaciteit kan en zo niet waar daar dan de dekking voor vandaan komt.

**Mevrouw Schilderman (D66)** heeft aangegeven dat dit alleen de grote plannen betreft. Of dat extra capaciteit kost kan de wethouder het beste aangeven. Op dit moment wordt ook aangegeven in hoeverre een plan past in de omgeving.

**Mevrouw Zwinkels (CDA)** geeft aan dat het CDA voor in de raad zal kijken naar de verschillende knooppunten en gebieden en of de fractie dat logisch vindt. Ook zal er gekeken worden naar de omgeving en verschillen tussen Vleuten en Leidsche Rijn en de rest van de stad. Het CDA zal misschien met een tegenvoorstel komen.
Met betrekking tot de maatschappelijke voorzieningen zal bekeken worden of met de PvdA opgetrokken kan worden omdat de fractie de barcode nog twijfelachtig vinden.
Ook zal worden teruggekomen op de diversiteit van de woonmilieus omdat de fractie denkt dat dat wel met dichtheden te maken heeft.
Het CDA staat voor de menselijke maat en het is mooi dat dat terugkomt in de 10-minutenstad. Maar met betrekking tot beeldkwaliteit op ooghoogte zal met D66 een voorstel gemaakt worden. Ook het karakter van de stad en ontmoetingsplekken vindt de fractie heel belangrijk en daarover zal misschien ook met een aanscherping gekomen worden.
Over hoogbouw zal spreker overleggen met de ChristenUnie en Student&Starter.
Ten aanzien van bedrijvigheid maakt het CDA zich zorgen dat er vooral wordt ingezet op kantoren. De fractie ziet een aantal bedrijventerreinen waar circulaire bedrijvigheid een plek kan krijgen maar wil echt voor de mix gaan en dat de gronden ook voor startende ondernemers betaalbaar zijn.
Spreker vindt het belangrijk dat de participatie vanuit de samenleving serieus wordt genomen en dat de gemeente deze samenwerking blijft opzoeken. Spreker meent dat er soms wat te snel voorbij wordt gegaan aan bijvoorbeeld volkstuinen en de scouting. De fractie zal met concrete dingen komen in de hoop dat de RSU bijgestuurd kan worden.

**De heer Bosch (PVV)** wilde eigenlijk niets toevoegen aan de eerste termijn. In zijn ogen is het onbetaalbaar, onwenselijk en onrealistisch. De PVV zal alle punten voordragen aan de Kroon voor vernietiging op basis van het nevenarrest.

**Wethouder Verschuure** geeft aan de fracties te zullen aflopen op de vragen die hij heeft gehoord. Daarnaast waren er veel statements en aankondigingen van amendementen. De wethouder heeft de neiging daar ook op te reageren maar zal in aanmoediging van de voorzitter toch niet doen. Dat kan ertoe leiden dat iemand toch nog een reactie wil die de wethouder over het hoofd heeft gezien.
De heer Wijmenga vroeg om een strekt ter vervanging en dat wil de wethouder toezeggen als het gaat om het aanpassen van besluitpunt 2. Dit zal in congruentie worden gebracht met pagina 173. Als dat toch gedaan wordt dan kan ook meteen de 130% plancapaciteit worden gedaan. De wethouder zal deze week eerst een brief sturen naar de raad omdat na rekenen en tekenen en de MPR naast het programma leggen en er is gebleken dat het college dan al op 127% komt. Misschien kan het nog 128% komen maar de wethouder weet niet zeker of precies 130% lukt. De wethouder zegt een brief toe en een strekt ter vervanging wordt daarin meegenomen. In de brief zal de raad dan ook grosso modo de locaties aantreffen van waar het college denkt dat dit kan landen.

**De heer Te Hoonte (VVD)** geeft aan dat er nadrukkelijk en veelvuldig naar 130% is gevraagd door de raad en vraagt waarom dit in tweede termijn van de commissiebespreking moet leiden tot deze toezegging en waarom niet bij de technische beantwoording is gezegd dat de raad een terecht punt heeft en dat het uitgezocht gaat worden. Spreker is blij met de toezegging maar vindt dit een onplezierige manier van werken. De motie had volgens spreker ook in een keer uitgevoerd kunnen worden.

**Wethouder Verschuure** blijft bij zijn eerdere antwoord. Hij probeert de raad tegemoet te komen en probeert daarnaar te luisteren. De wethouder meent dat het raadsdebat met een eerste en tweede termijn daar ook voor is. Met de brief en het strekt ter vervanging probeert de wethouder de raad tegemoet te komen. Zo werkt het in het politieke proces.

De wethouder is nieuwsgierig naar wat er met betrekking tot de A27 gaat gebeuren, wellicht zal wethouder Van Hooijdonk daar ook nog iets over zeggen.
De Vertraagde stad komt in een uitwerkingsstrategie. De wethouder vond het mooi dat dit in het kader van participatie is overgenomen.
Richting mevrouw Zwinkels merkt de wethouder op dat hij het niet wist van de scouting maar vindt het niet fraai als zoiets gebeurt.

**Mevrouw De Koning (GroenLinks)** vraagt of de raad iets terugziet van de uitwerking van de Vertraagde stad en zo ja wanneer.

**Wethouder Verschuure** ligt toe dat de uitwerkingsstrategie uitgerold gaat worden en daar zal bij de MPR over worden gerapporteerd.
In de MPR wil het college ook rapporteren over hoe de barcode zich gaat ontwikkelen. De wethouder doet de toezegging dat dit ook bij grotere gebiedsontwikkelingen gedaan gaat worden.
De heer Van der Graaf heeft hier ook bij de hoogbouwkavel.

**Mevrouw Zwinkels (CDA)** is blij dat het principe van de Vertraagde stad wordt toegevoegd maar de fractie zou wel graag al een tipje van de sluier opgelicht willen zien. Spreker vraagt of er bepaalde dilemma's of bepaalde plekken in de stad zijn waar het college iets anders voorstelt dan toen dat principe er nog niet in zat. Spreker vraagt wat het voor deze RSU betekent dat de vertraagde stad is toegevoegd.

**Wethouder Verschuure** licht toe dat uit de inspraak duidelijk naar voren kwam dat naast verstedelijking en dat het drukker wordt, er ook behoefte is aan plekken waar het rustig is en waar je tot rust kunt komen en wandelen. Dat uitwerkingsprofiel stond nog niet zo duidelijk in de RSU en alhoewel je dat misschien wel bedoelt is het ook goed om dit toe te voegen aan een van de profielen die je belangrijk vindt, ook als tegenhanger van de plekken waar het drukker wordt of waar geïntensiveerd wordt. In de uitvoeringsstrategie zal laten zien worden hoe dat zich verder ontwikkelt.
Als de raad aan het college vraagt om een raadsinformatiebijeenkomst te organiseren over grondspeculaties dan gaat de wethouder graag met de raad in gesprek over het voorkomen van speculatie en hoe anticiperend grondbeleid gedaan kan worden. De wethouder zou dat dan graag met collega Diepenveen doen.
Mevrouw De Koning heeft haar teleurstelling over het niet opnemen van de stadsbouwmeester uitgesproken en de wethouder meent dat hier last vast over doorgepraat zal worden bij het voorstel rondom de Omgevingswet.
Er zijn al veel vestigingen van de bibliotheek in de stad en juist een van de dingen van de 10-minutenstad is dat je binnen 10 minuten een bibliotheek moet kunnen bereiken. De wethouder heeft de nieuwe directrice van de bibliotheek gesproken en dit was duidelijk ook wel een van de insteken. Bij de bibliotheek is de barcode ook opeens gaan leven.
De gemeente is bezig met een onderzoek rondom de Koffieknoop. In het kader van de relatie vraagt de wethouder de raad om het college de tijd te geven om dat onderzoek op een goede manier uit te kunnen voeren. Over een half jaar hoort de raad hierover.
Mevrouw Sasbrink vroeg te reflecteren op wat de wethouder bedoelde met de beslispunten. De RSU is veelomvattend en de wethouder hoopt dat de raad aangeeft wat het wel goed vindt. Daarom zijn er meerdere beslispunten geformuleerd zodat de raad kan aangeven waar het wel mee eens is.
Groen voor rood ontwikkelen kan de wethouder niet zomaar toezeggen. Er wordt nu juist, en dat wil het college ook met de barcode naar voren laten komen, veel aandacht besteedt in gebiedsontwikkeling aan het gezamenlijk ontwikkelen van het totaalbeeld. Dat is iets nieuws in gebiedsontwikkeling en dat is waar Utrecht het goede voorbeeld in geeft in Nederland.
De PvdA heeft een aantal onderwerpen aangegeven als de Wvg, de volgorde van ontwikkelen, en onder andere het programma en heeft aangekondigd met moties te komen. De wethouder heeft op veel punten antwoord gegeven en aangegeven dat hij sommige dingen een goed idee vindt en dat op sommige punten net een andere afspraak ligt. De wethouder is heel benieuwd en wellicht kan hier nog even contact over zijn met de heer Işik.
Met betrekking tot de maatschappelijke voorzieningen ligt er bijna een brief klaar van collega van Ooijen over het koersdocument waarin expliciet wordt ingegaan op de ontwikkeling daarvan. De wethouder verwacht dat de brief binnen twee weken naar de raad komt, in elk geval nog voor het reces.

**De heer Işik (PvdA)** is blij dat de wethouder vraagt om contact. Daar zit een opening en spreker hoopt dat hij goede zaken kan doen.

**Wethouder Verschuure** licht toe dat mevrouw Oosters sprak over onzelfstandige studentenhuisvesting. Het programma en wat er precies gebouwd gaat worden is natuurlijk niet in de RSU opgenomen, maar het is wel in de Woonvisie aangegeven en is inmiddels onderdeel van het beleid met betrekking tot studentenhuisvesting dat het college wil inzetten op onzelfstandig. Met betrekking tot bouwen op het spoor is in de RSU te zien dat er wel geprobeerd wordt iets te doen in de Cartesiusdriehoek met het overkluizen van de rangeerterreinen. Dat vindt het college al erg spannend. De gemeente heeft onderzoek laten doen naar bouwen boven het spoor maar dat lijkt de komende 15 tot 20 jaar niet heel reëel in verband met kosten en trillingen en dergelijke. Het heeft echter wel de interesse van het college en als dit door technologische vooruitgang wel mogelijk blijkt te zijn dan zal dit zeker worden gedaan.
De wethouder is benieuwd naar het voorstel van Student&Starter over de plekken voor evenementen.
Vanzelfsprekend wil het college stadscentra ontwikkelen bij de knopen, die aantrekkelijk zijn. Dat komt dan terug in IPvE's of Idocs of bestemmingsplannen.
De wethouder stelt dat de VVD vooral heeft aangegeven wat het anders wil en voorstellen heeft aangekondigd. De wethouder is daar benieuwd naar en de voorstellen zullen beoordeeld worden als ze ingediend worden.
D66 komt met een voorstel over creatieve werkplekken en broedplaatsen en de wethouder verwijst naar de Kadernota Cultureel vastgoed. Het klopt dat als hiermee wilt doorwerken dat er extra vierkante meters nodig zullen zijn.
Binnen het nieuwe voorstel wil het college welstand combineren met architectuur, erfgoed en duurzaamheid. Dan zitten alle adviseurs aan één tafel en dan volgt daar een advies over.

**Mevrouw Schilderman (D66)** meent dat dit als een goed voorstel klinkt maar wil wel met de raad bespreken wat de kaders zijn die meegegeven worden.

**Wethouder Verschuure** licht toe dat de raad een brief heeft ontvangen dat er met een pilot wordt gestart. De wethouder kan zich voorstellen dat college en de raad daar over met elkaar in gesprek gaat als de raad dat agendeert en dan de kaders meegeeft. Het schrijven van een nieuwe welstandsnota staat niet op de planning dus het wordt gedaan vanuit de basis waar nu mee gewerkt wordt maar de verschillende adviseurs worden nu bij elkaar gezet en die moeten gezamenlijk tot een advies komen.

**Mevrouw Schilderman (D66)** meent dat de kaders heel uitgebreid zijn en meent dat in die zin een nieuwe welstandsnota niet zo gek zou zijn. Spreker snapt dat je het integraal wilt zien en vraagt of de wethouder daar al een mogelijk toe ziet.

**Wethouder Verschuure** wil mevrouw Schilderman best ter wille zijn maar er is ook beleid op het gebied van erfgoed, duurzaamheid en onder andere welstand. Bij ontwerpen komt het soms voor dat deze onderwerpen strijdig zijn met elkaar. Dan wil je een adviescommissie hebben die dat afweegt en een advies naar het college uitbrengt. Het is nu vaak beperkt tot welstand en het college wil die andere disciplines daarbij betrekken.

**Wethouder Van Hooijdonk** geeft aan recent zo gedresseerd te zijn dat er minder strekt ter vervangingen worden gedaan en dat het initiatief meer bij de raad wordt gelegd om amendementen in te dienen. Wethouder Verschuure heeft echter ook al een strekt ter vervanging aangeboden en dan kan dit dus in een moeite door. De wethouder zal dan de variant van mevrouw Schilderman verwerken met de strekking: dat dit is ingeboekt omdat dit een besluit is geweest maar dit vinden we ervan. Dat is dan gewoon een helder signaal.

**De heer Te Hoonte (VVD)** wil daar dan eerst een juridisch planologische beschouwing op. Dit wordt onderdeel van de Omgevingsvisie en blijkbaar wordt er nu iets over opgeschreven terwijl de A27 een tracébesluit is waar het Rijk over gaat en de verkeersmodellen hier ook op worden doorgerekend. Spreker zou dan ook een nieuwe doorberekening willen op het verkeersmodel.

**Wethouder Van Hooijdonk** licht toe dat zij daarom voor de formule van mevrouw Schilderman kiest omdat dat dan allemaal niet hoeft.

**De heer Schipper (SP)** geeft aan dat dit voor de raadsvergadering komt. Spreker is hier wel blij mee is omdat voor hem niet duidelijk is in welk beslispunt je dit zou moeten gieten en kijkt uit naar het strekt ter vervanging.

**De heer Te Hoonte (VVD)** geeft aan gevraagd te hebben om een juridische toelichting en wil van de juridische afdeling van de gemeente ontvangen wat de consequenties zijn van het opnemen van een dergelijke passage in de Omgevingsvisie. Dit lijkt spreker een terecht vraagstuk voordat hierover besloten kan worden.

**Wethouder Van Hooijdonk** ziet in de verste verte niet dat dit consequenties zou hebben, het standpunt van de gemeente is overal bekend.

**De heer Te Hoonte (VVD)** geeft aan dat de wethouder de wet moet houden en is de jurist degene die de wet moet uitleggen. Spreker wil graag dat een jurist kijkt naar de consequentie binnen het kader van de Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie valt ook binnen een vastgesteld wettelijk kader en spreker kan zich voorstellen dat dit een interessante casus is om uit te zoeken.
Wethouder Van Hooijdonk licht toe dat zij, omdat zij een wethouder is, kiest voor de formule van mevrouw Schilderman. Daar blijft de positie van de Rijksoverheid mee in stand. Die wordt ook gerespecteerd want die is ook ingeboekt en tegelijkertijd wordt erbij verteld, wat iedereen al weet, wat de positie van de gemeente Utrecht is.

**De heer Te Hoonte (VVD)** geeft aan zelf te zullen uitzoeken of hier juridische beantwoording op gekregen kan worden via de middelen die de raadsleden hebben.

**Wethouder Van Hooijdonk** licht toe dat de gebiedsvisie op het gebied van groen zal in Q1 concreter gemaakt worden.
Met betrekking tot de mensvrije zone licht de wethouder toe dat er in het Lunettenpark ook een stukje is afgesloten voor bijzondere planten. Dat soort dingen, zoals ook de paddenpoel sluit het college niet uit, het wordt al gedaan. De wethouder is nog wel op zoek of dit in de RSU verankerd moet worden. Dit lijkt de wethouder meer een uitwerkingsvraag.
Na de zomer zal het college terugkomen op biodiversiteit en dan kan de raad ook lezen wat het college daarin voorstelt aan monitoring en hoe dat in beeld gebracht kan worden. Ook hier is de relatie met de RSU weer wat ingewikkeld. De wethouder begrijpt dat de PvdD alles wil redden in dit plan maar soms gebeurt dat ook in andere kaders, gebiedsontwikkelingen en beheerplannen. De partijen zijn het eens dat de ecologische kwaliteit en biodiversiteit belangrijk zijn en hier wordt ook aan gewerkt maar dit laat zich lastig vangen in cijfertjes en de wethouder heeft niet scherp wat dit voor de RSU oplevert.
Mevrouw Sasbrink deed een verdienstelijke poging om met een oplossing te komen om groen te sparen. De wethouder weet niet of het zinvol is om gebieden te benoemen. Voor grotere infrastructuur komt dit altijd weer in de raad terecht. Er kan uitgesproken worden dat het groen heel belangrijk is en de PvdD zou dit ook nog een keer extra vast kunnen leggen maar ultimo komt de keuze voor een stuk wiel in de raad terecht en de raad zal uiteindelijk moeten wegen of de belangen goed gewogen zijn.
De heer Te Hoonte gaf aan dat er iets met betrekking tot energie niet goed in de RSU stond. De wethouder heeft door navraag begrepen dat het in de concept RSU het wel in het kaartje stond en in de tekst maar dat het bijschrift niet volledig was en dat dat op basis van de inspraak aangevuld is. Het stond er dus wel in en was dus voor mensen beschikbaar.
De VVD vroeg ook wat de juridische status is van de zoekgebieden. Dit is wel in de RSU uitgelegd en ook hoe de gemeente ertoe is gekomen. Het betekent vooral dat initiatieven in ontvangst genomen worden en dat die dan vervolgens nog getoetst worden aan wet- en regelgeving. Daarnaast zullen belangen gewogen moeten worden en dus ook dat is nog niet volledig. Er staan bijvoorbeeld gebieden waarbij recreatie, energie en natuur denkbaar zijn en dan er, bijvoorbeeld voor Ockhuizen, tot een ontwerp gekomen moeten worden waar die verschillende functies in gewogen worden. Ook dat komt altijd weer langs in de raad.

**De heer Te Hoonte (VVD)** stelt dat die in Ockhuizen in het beschermd dorpsgezicht Haarzuilens komt en spreker meent dat de raad kan zeggen dat het niet wenst dat er een windmolen in een beschermd dorpsgezicht komt. Wat spreker betreft blijft het voorstel staan om dat zoekgebied te schrappen.

## Gemiste antwoorden

**De heer Te Hoonte (VVD)** wil graag weten wat de afspraken rondom de levering van het strekt ter vervanging is. Deze strekt ter vervanging lijkt ertoe te leiden dat er amendementen gemaakt moeten worden die de heer Schipper niet hoeft te maken. Dat kan maar spreker wil dan wel weten wat de timing is.

**De voorzitter** licht toe wat er met betrekking tot de strekt ter vervanging is toegezegd:
- aanpassing beslispunt 2 in overeenstemming met pagina 137
- 130% plancapaciteit inclusief raadsbrief waar de extra capaciteit kan landen
- A27 disclaimer, variant Schilderman

**De heer Te Hoonte (VVD)** vraagt wanneer de strekt ter vervanging komt.

**Wethouder Verschuure** licht toe dat het college zijn best zal doen om dit zo snel mogelijk te doen en hij denkt dat dit eind volgende week zal zijn. De wethouder adviseert de heer te Hoonte om alvast na te denken over wat hij zelf als amendement zou willen indienen. Uiterlijk eind volgende week vrijdag zal de strekt ter vervanging komen.

**De heer Te Hoonte (VVD)** stelt dat het andersom is. Er komt een strekt ter vervanging waarvan duidelijk is dat niet alle partijen het er mee eens zullen zijn. De VVD zal een poging doen om de raad te overtuigen dat het niet een verstandig besluit is. Dat betekent dat de fractie een amendement moet schrijven op een strekt ter vervanging dat er nog niet is. Spreker meent dat de raadsleden daar de tijd voor moeten kunnen hebben. Het voorstel is dat het dinsdag klaar is zodat het in elk geval volgende week bij de raad ligt.

**Wethouder Verschuure** geeft aan zijn best te doen om het dinsdag in het college te krijgen maar hier moet ook iets voor gedaan worden. Het college zoet zijn best voor dinsdag en anders zo snel mogelijk daarna.

**De heer Te Hoonte (VVD)** vindt een week voor de raadsvergadering van 15 juli reëel.

## Toezeggingen

### Wethouder Van Hooijdonk

zal met betrekking tot agendapunt 7,Raadsvoorstel Vaststelling Utrecht Dichtbij: de tienminutenstad; Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040

- de raad te informeren over de gevolgen van het recente arrest  over de windmolens. Over de termijn waarbinnen de raadsbrief is te ontvangen, vindt nog afstemming plaats met de griffie
- de raad het uitvoeringsprogramma Groen toesturen in Q1 2022
- Bij de MPR 2022 de raad een uitvoeringsstrategie toesturen van ‘de vertraagde stad’. Ook vindt in de MPR 2022 een verdere toelichting plaats op uitvoering van de ‘barcode’.

**De voorzitter** licht toe dat de commissie aan het einde is gekomen van dit debat.
De heer Işik heeft voor de duur van het debat een voorstel gedaan van twee uur. De voorzitter heeft het bijgehouden en denkt dat er 30 tot 40 moties en amendementen ingediend zullen worden.

**De heer Te Hoonte (VVD)** meent dat dit een dagdeel zal duren.

**De heer Wijmenga (ChristenUnie)** meent dat hier uitgebreid over is gesproken en denkt dat twee uur ruim is en denkt dat er minder moties of amendementen ingediend zullen worden.

**Mevrouw Sasbrink (PvdD)** denkt dat het in twee uur niet gaat lukken.

**Mevrouw Schilderman (D66)** stelt dat er geen meerderheid was voor meer dan twee uur.

**De voorzitter** vindt 2,5 uur een mooie middenweg.
Dit onderwerp gaat naar de raad van 15 juli voor 2,5 uur.

**De voorzitter** sluit de vergadering om 23.40 uur.

# Lijst van toezeggingen

**Wethouder Verschuure**
zal met betrekking tot agendapunt 5, Raadsbrief Utrecht Marketing:
- in 2023 de opdracht met UM evalueren en die bespreken met de raad (Q1 2024).

**Wethouder Van Hooijdonk**
zal met betrekking tot agendapunt 6, Raadsvoorstel Mobiliteitsplan 2040:
- de commissie jaarlijks bij de voorjaarsnota komen met een uitvoeringsagenda gelijktijdig met het MPB (bij de VJN) over de uitvoering van de maatregelen die genoemd staan in het mobiliteitsplan (Q2 2022).
- de raad met een brief informeren in Q1 2022 over het beleid rondom shared spaces en ervaringen in andere steden specifiek vanuit het perspectief van toegankelijkheid.

**Wethouder Van Hooijdonk**
zal met betrekking tot agendapunt 7,Raadsvoorstel Vaststelling Utrecht Dichtbij: de tienminutenstad; Ruimtelijke Strategie Utrecht 2040
- de raad te informeren over de gevolgen van het recente arrest  over de windmolens. Over de termijn waarbinnen de raadsbrief is te ontvangen, vindt nog afstemming plaats met de griffie
- de raad het uitvoeringsprogramma Groen toesturen in Q1 2022
- Bij de MPR 2022 de raad een uitvoeringsstrategie toesturen van ‘de vertraagde stad’. Ook vindt in de MPR 2022 een verdere toelichting plaats op uitvoering van de ‘barcode’.